

Brassói Lapok

XL. évfolyam
247 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1934. évi október 28

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 85.

Mos! mos!

Írta: Tanódy Endre

Hajlenn, hol fennálló társadalmi, gazdasági és politikai rendünkben a törvények útján való kormányzás három tagozatra oszló művelet, amely abból áll, hogy egy szűk körű csoport bizonyos szabályokat alkot, amelyeket egy másik, nagyobb csoport végrehajt a harmadik, legnagyobb csoporton.

A törvényhozók, a bürokrácia és a tömegek. Ebből a szerencsés és elmes berendezkedésből következik, hogy a törvényekkel irányított rendszerekben véremlő harcok nem léteznek fel, legalábbis nem fájulnak el a törvényalkotás körül kerekedő küzdelmek. A törvényhozó csoport hűvös tárgyilagossággal dolgozik, mert rendszerint órá nem vonatkoznak az intézkedések, a bürokrácia — ugyan csak rendszerint, érdektelen abban, hogy mit hajjt végre, a tömegeknek pedig nincsen aktív szerepük, miután ők a törvényeknek pusztán tárgyai, amelyekbe csak választáskor volna beleszóvaluk, de olyankor még nincsen minde beleszóvaluk, mert nincsen törvényjavaslat.

Bukarestben ősztől tavaszig minden vasárnap sorozatos népgyűlések vannak a legkülönbözőbb kérdésekről. Olyan szabályok és rendszeres polgári joggyakorlatok folynak, hogy az ember Londonban képzelné magát, le számítva a leszámítandókat. A legutóbbi vasárnapon az egyik gyűlés közös összefoglalója volt a legkülönbözőbb kérdésekről. Ezen gyűlésen egyetértően követelték, hogy ezután minden törvényalkotásnál kérdezzék meg a kormány azokat is, akikre a törvény vonatkozik. — Ezt csak úgy közbevetőleg jegyezzük fel, annak igazolására, hogy valóban nem sok köze van a polgárnak a törvényhez mindaddig, míg nem alkalmazza rajta.

De ezek alól az életműködési szabályok alól vannak kivételek is. Mikor például a bürokrácia ellen kell törvényeket hozni. Ilyenek a mi rendeltetvényeink a részleges tisztviselői leépítésről. A nyár eleje óta ezek a törvények megvannak, de végrehajtásukról egyszóval csak szó van. Igen helyesen, mert a tisztviselőket nem lehet az utcára tenni. De azért igaz marad, hogy ugyanezek a törvények már javában pusztítanak az egzisztenciáikat, ha nem egy befolyásos osztályról lenne szó.

Még inkább akadózik azonban a gépezet, ha a törvényhozó osztály önmaga ellen kényszerül szabályokat alkotni. Nem a népképviselői tagjai ellen, mert ez aztán egészen ki van rekesztve a lehetőségek sorából, hanem azok ellen, akik közvetve, a kormányon át érvényesítik érdekeiket és befolyásaikat a törvényhozásra. Ezek a legnehezebb esetek, mert harrakirászerűen, önmagán kell a nagy érdeknek millettét végrehajtania.

Lásd a külkereskedelmi szabályozásáról szóló új rendelkezéseket. A szakszerű ismeretéből a látszólag érdektelen polgár csak annyit lát, hogy a külföldre vitt árukból befolyó idegen valutákat be kell a jegybankba szolgáltatni és ezzel a külföldi fizetési eszközök fizethetők és hozhatók be a külföldi áruk. Mindehben nincsen semmi különös és izgalmas és éppen ezért érthetetlen, hogy miért nem lehet betekinteni át végleges alakot adni ezeknek a rendelkezéseknek, miért jelennek meg naponta újabb és újabb változatok és miért hozza maga után kormányválságszerű tüneteket, miután egy kereskedelmi miniszter már meg is bukott ezen a problémán.

A magyarázat az, hogy a belföldi ipar nagyobb minél kisebb áldozat árán minél nagyobb mennyiségű nyersanyaghoz és félgyártmányhoz akarnak jutni, hogy azután kész gyártmányaikat a hatalmas vámok kínai falai között megfelelően hatalmas áron értékesíthessék.

Minél több nyersanyagot és félgyártmányt tudnak szerezni, annál nagyobb tömegben érvényesül a haszon, amely sokszorosan meghaladja a nyugati iparállamokban elérhető nyereségeket. Figyelemmel az árra és a minőségekre.

A behozatalhoz szükséges külföldi fizetéseket az exporttől veszik el. Ez az exporttől veszik el az ország. Jóformán az egész ország.

Pap ne politizáljon!

— így határozott az ortodox klérus jasi kongresszusa, melyen a szónokok állást foglaltak a politizáló papok ellen

Bocu Sever lapjának humoros cikke a zsidók terhére írja a marseillei merényletet

Jasi, október 27

Az ortodox klérus jasi gyűlésén figyelemreméltó beszédek hangzottak el a papság jövőben követendő magatartásáról. A kongresszus ugyanis a kimondottan egyházi jellegű kérdéseken kívül napirendre tűzte a papok politikai szereplésének a problémáját is. A vitát V. Chirica esperes nyitotta meg, aki, mint a kongresszus elnöke, hosszasan foglalkozott azokkal a hátrányokkal, melyek a papok politikai szerepléséből az egyházra származnak. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a papi hivattással nem fér össze a politizálás, mely lényegénél fogva elsősorban az anyagi érdekek harcának a megnyilatkozása s így alkalmas arra, hogy ártsa az egyház tekintélyének. Petre Chirica lelkész csatlakozik az elnök véleményéhez. A papnak az a kötelessége, hogy a szeretet magvait hintse el a néprétegekben, nem pedig bele-

avatkozni a politikai és a választási harcokba, melyek alantas szenvedélyeket költenek fel és bemocskolják a papi palástot.

Különösen azoknak a papoknak a működését kifogásolja, akik szélsőséges megmozdulásokban vesznek részt. Így a szeretet eszméje helyett a gyűlöletet szolgálják és rossz példát mutatnak a fiatal papi nemzedéknek. Az egyháznak olyan szolgákra van szüksége, akik lelki tisztaságukkal, igazságérzetükkel és erkölcsi erejükkel a hivatásuk magaslataira tudnak emelkedni és tudják a papi paláttal járó kötelességeiket.

Ebben az értelemben beszélnek Vasilescu, Lazarescu és Daranga lelkészek is. Az utóbbi megemlíti, hogy Pimen moldvai érsek is többször hangoztatta azt a véleményét, hogy az egyházból ki kell űzni a politikát. A kongresszus az elhangzott beszédek szellemében határozati javaslatot szavazott meg, melyet

eljuttatnak a patriarkához és az összes főpapokhoz.

Bukarestben a jasi papi kongresszus határozatát igen élénken kommentálják.

NEM ENGEDÉLYEZTEK AZ ANTIFASISZTÁK BUKARESTI GYÜLÉSÉT

Az egységes szocialista párt, a Liga Muncii és az antifasiszta bizottság október 28-ára a grivici Marna moziban összehívott népgyűlést a belügyminisztérium rendészeti okokra való hivatkozással nem engedélyezte. A feliratkozott szónokok között több egyetemi tanár és Scarlat Callimachi herceg szerepel, akik baloldali álláspontokat hangoztató cikkei miatt csak nemrég itélt el a brailai törvényszék. A betiltás ügyében az egységes szocialista párt végrehajtóbizottsága gyűlést tartott és azon elhatározta, hogy emlékiratban kéri a minisztériumtól a rendelkezés visszavonását.

A zsidók, a marseillei merénylet és Bocu Severnek Maniuval való állítólagos barátsága

A főváros mértékadó politikai körében általános derűtséget keltett a temesvári „Vestul” című lap „szenzációs” cikke, melyben Bocu Sever volt tartományi igazgató szövege nem kevesebbet állít, minthogy a marseillei merénylet... a zsidók műve. Ma, amikor a nyomozás eddigi eredményeit ismerjük, miután kétségtelenül megállapították a merényletnek és közvetlen cinkosainak személyazonosságát, valóban neveltségesen hat Bocu kolumbuszi megállapítása. Rendben van, a hazugságot be lehet állítani igazgatási célokra, csak ilyenkor a hazugságnak kissé intelligensebb agyban kell megszületnie. Ezzel a szellemi erőfeszítéssel a Vestul azt is állíthatta volna, hogy Sándor király a biciklisták áldozata lett, mert a kerékpárosok tiszteltreméltó testületének is pont annyi

köze volt a jugoszláv királyhoz, mint a zsidóknak. A kétségbeejtően buta váddal tehát nem is érdemes komolyan foglalkozni.

Ellenben van egy másik cikk, melyre fel kell figyelniünk. Helyesebben egy öninterjú, melyben Bocu Sever az ő ismert bőbeszédűségével

azokról a baráti kapcsolatokról beszél, amik őt Maniu Gyulához fűzik.

Bár fenntartással fogadjuk Bocu állításait, szükségesnek tartjuk hallani Maniu véleményét is: mit szól ehhez a barátság-hoz, mely ha egyoldalú is, igen alkalmas arra, hogy a volt miniszterelnök személyét és általunk jól ismert elveit — ha átmenetileg is — kellemetlen színben tüntesse fel.

mert a három nagy kivételi cikkből — petróleum, termény és fa, — csak a petróleum van kapitalista kézen egészben, a fa részben, a mezőgazdasági termékek azonban a paraszt és középbirtok terméke. Az ország dolgozóinak nyolcvan százaléka adja le a valutát a 80.000 lelket foglalkoztató ipar számára, hogy az aztán minél többet gyárthasson és minél több áru érvényesíthesse monopóliumosságát.

Hogy a lej hivatalos és nem hivatalos árfolyama között hatalmas eltérés van, az nem titok, ezért van a leadási kötelezettség, hogy a jegybank olcsón jusszon a külföldi valutához és hogy azt olcsón adhassa tovább a nagyiparnak. Ezt a különbséget az ország adja le és azután leadja a rezegyszer, mikor a védett ipari cikket megfizeti.

Ha ennnyiből állana, akkor simán menne a rendezés, mert az ország lead és a nagyipar felvesz. Mint a kártyában mondják: — nincsen differencia, amit nyer az egyik, azt veszíti a másik.

A bonyodalom ott kezdődik, hogy nemcsak a nagyiparnak van szüksége a leadott valutára, hanem magának az államnak is, hogy külföldi kötelezettségeinek, úgy-ahogy megfeleljen és a kereskedőnek is, hogy kész árut importáljon. Itt már csaknem egyenrangú erők mérkőznek és a mérkőzésbe beleszól a hatalmas harmadik: a petróleum, amelytől nem olyan könnyű elvenni a valutát, mint az ország népétől.

Itt folyik az izgalmas harc és ilyenkor nehéz törvényt szabni azok között, akik maguk is részesei, nagyrészei a törvényhozó hatalmának.

Most, most! Ilyenkor derül ki, hogy az a hatalom csak akkor olyan nagy és korlátlan, mikor a védtelenek ellen fejt ki hatásait, de tehetetlen és gátlásokkal teli, mikor önmagát kellene megrendszabályoznia.

MIKOR UL ÖSSZE A SKODA-BIZOTTSÁG?

A Skoda-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottságot az Adeverul értesülése szerint, hétfőn vagy kedden hívják össze. Amint már előző számunkban megírtuk, a bizottság főelőadója elkészítette jelentését. Jelenleg az utolsó stílusimításokat végzi munkáján, melyet a kormányparti többségi bizottság minden bizonnyal magáévá fog tenni.

A szélső jobboldali álláspontjukról ismert lapok hatalmas cikkekből követelik a bizottság sürgős összehívását és a jelentés nyilvánosságra való hozatalát. A Tara Noastra azt írja, hogy eléget várt a közvélemény: másfél éven keresztül, hogy most ne egyezzen bele az ügy tisztázásának esetleges újabb elhalasztásába.

a kontingentálási bizottság új nevet kapott. Összesen csak tíz százalékkal kell többet leadni a devizából és ez változatlanul a régi elvek szerint oszlik meg, a behozatalra és valutára szorjas hatalmasságok között.

Es marad a régiben a gazdasági szabadság guzsbakötése, holott éppen a hosszú devizaharcok alatt kézzelfoghatóan beigazolódott, hogy a pénz állandóságát nem veszélyezteti, sőt jobban biztosítja a jugoszláv és osztrák rendszer, amely a kivitt áruk után járó valutákat meghagyják a termelőnek és csak azt ellenőrzik, hogy ezt a valutát az engedélyezett behozatalok céljaira lehessen felhasználni.

Mindennek az eredménye, hogy az ország termelői szegényednek és nagyipara gazdagodik. Ami csak természetes olyan országban, amely elsősorban agrártermelő, ahol mindenki él-hal a paraszti és aminek következtében a parasztról nem tudható, hogy él-e még, vagy már meghalt. — Napoca.

Tessék kivágni és eltenni!

14. sz. SZELVÉNY a B. L. októberi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 db októberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 októberi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10) Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizeték az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Agyutervrajzokat akart értékesíteni a Skoda-művek két mérnöke

Prága, október 27.

A prágai törvényszék most hozott ítéletet a Skoda-művek két pilzeni alkalmazottjának, Trnka és Herdicska mérnököknek az ügyében. A két mérnök agyutervrajzokat akart eladni az egyik idegen államnak, az üzlet azonban nem sikerült, mert leleplezték őket, mielőtt a tervek átadása megtörtént volna.

A törvényszék négy-négy évi fegyházzal sújtotta a vádlottakat.

Alfő Fröhlich Gusztáv és Verebes Ernő között

Budapest, október 27.

Színházi körökben most beszélnek egy készülő párbajról, amely Verebes Ernő, a kiváló filmkémikus és Fröhlich Gusztáv között folya le, ha közben a felek békésen el nem intéznék a differenciákat. A párbaj oka: Alpár Gitta, aki valamikor régen menyasszonya volt Verebes Ernőnek, de a parti visszament és ezután lett a Fröhlich Gusztáv felesége. A Bál a Savoyban című filmváltozatban Alpár Gittának Verebessel kellene játszani, de Alpár kijelentette: erre nem hajlandó, mert egyszer már megjárta Verebes. Tudniillik menyasszonykorában felvágta az ereit Verebes miatt... Verebes nem a legszebb hangon válaszolt Alpárnak és ezért a férj, Fröhlich Gusztáv felelősségre vonta. Amíg az ügyet elintézik, Fritz Lang, a híres német filmrendező, aki a Bál a Savoyban-t rendezte, visszautazott Berlinbe.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz azért, hogy a tápasatona tartalmát kiméletesen levelezi és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti. Klinikai tapasztalatok alapján kétségtelenné vált, hogy a Ferenc József víz feloldali hűdésben fekvő betegeknek és általában mindig megteszi a kellő hatást és így nagy megkönnyebbülést szerez.

Nagy harc a szatmári megyeháza építése körül

Szatmár, október 27.

Csaknem minden városában Erdélynek éles hatásköri összeköttetések fordultak elő a diplomával rendelkező építésmérnökök és az építő-iparosok, különösen a kőműves-mesterek között. Erre okot leginkább az új építészakmarai törvény adott, amely kategórikusan úgy rendelkezik, hogy emeletes házakat és nagyobb szabású építkezéseket csak diplomás építésmérnökök vállalhatnak. Az építő-mesterek és a kőművesmesterek ebben az ő régi jogaik megsértését látják, legtöbbször pedig a dolgaikon úgy igyekeznek segíteni, hogy vállalkozásukat egy építésmérnökkel, mint védőmesterrel szignáltatják, — ez pedig, mint kontármunka, a diplomás mérnökök érdekét sérti.

Fz az érdekellentét robbant ki most Szatmáron is, amikor a vármegyei szék-

palota építésére az árlejtést tartották meg.

A vármegye épülete ugyanis évek hosszú sora óta félig felépítve áll. Most kiírták az árlejtést a befejezésére és ez alkalomból öt ajánlat érkezett a szatmári árlejtő bizottsághoz. Az ajánlatokat temesvári, aradi, szatmári és bukaresti építésszek tették és pályázatot küldött a bukaresti kisiparosok szövetkezete is.

A szövetkezet ajánlatát azonban a bizottság visszautasította.

Visszautasította mégpedig azzal az indoklással, hogy a pályázó nem igazolta, miszerint az építkezési munkálatokért diplomás építésmérnök vállalja a felelősséget. Holott ennek igazolását úgy a törvény, mint az általános építési feltételek előírják.

Ennek ellenére az árlejtési bizottság a bukaresti szövetkezet képviselőjének kérésére ezt a pályázatot is felterjesztette a legfelsőbb árlejtési hivatalhoz, hogy az hozzon elviyeletőségi döntést ebben az ügyben, amely aztán kihatással lesz az építőiparban eddig szokásos szabályokra.

Egyébként a legolcsóbb ajánlatot Lithianu bukaresti mérnök tette, aki 8 millió 257 ezer 482 lejért hajlandó elvállalni a székpalota felépítését.

Építőipari körökben igen nagy érdeklődéssel várják a végső ítéletet, amely véget vet ennek a régen vajdó érdekel-

A Hivatalos Lap szombaton közli az új behozatali és kiviteli rendszerről szóló rendeletet

Bukarest, október 27.

Bukaresti jelentés szerint Manolescu-Strunga ipari és kereskedelmi miniszter csütörtöki szinajai audienciája alkalmával az uralkodó tényleg aláírta az új behozatali és kiviteli rendszerről szóló dek-

rétumot, mely a Hivatalos Lap holnapi számában fog megjelenni.

A dekretum végrehajtási utasítása szombaton lesz kész. Megszövegezésén jelenleg egy bizottság dolgozik Epian kereskedelmi államtitkár elnöke alatt.

Mi lesz a nyelvvizsgás tanítókkal és tanárokkal?

A közoktatásügyi minisztérium nyilatkozata

Bukarest, október 27.

A közoktatásügyi minisztérium a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki a kisebbségi tanárok és tanítók nyelvvizsgájának ügyében:

Azok a magániskolai, felekezeti iskolai kisebbségi tanárok és tanítók, akik az augusztus hónapban megtartott román nyelvvizsgákon nem jelenhettek meg, de elmaradásuk okáról idejében értesítették a közoktatásügyi minisztériumot, 1935 január 9 és 15 között jelentkezhetnek újabb vizsgára.

Azokat a kisebbségi tanárokat, akiket nyelvvizsgára rendeltek, de indokolatla-

nul elmaradtak, január elsején minden további nélkül kicserélik.

Azok a tanárok, akik iskoláikban román nyelvet, román történelmet és román földrajzot adtak elő, a vizsgán azonban elbuktak, többet nem taníthatnak.

Azok a tanárok viszont, akik más tantárgyakat adnak elő és megbuktak, 1935 szeptember elsejéig még taníthatnak ugyan, de csak az első és második osztályokban. Ezek a jövő év szeptember elsejéig kötelesek még egy nyelvvizsgára állani. Aki ezen a nyelvvizsgán elbukik, azt minden további nélkül azonnal menesztetni fogják.

Döntő viták Nantes-ben

A radikális pártkongresszus állásfoglalásától függ a Doumergue-kormány sorsa

Két áramlat küzd Herriot pártjának nagygyűlésén az alkotmány-módosítás és a pártközi legyverszűnet kérdésében

Páris, október 27.

A francia politikai körök rendkívül nagy érdeklődéssel tekintenek a radikális párt nantesei országos nagygyűlésének a határozataira. A radikális párt ugyanis a parlament legszármottevőbb csoportja a Doumergue-tervezte alkotmánymódosítás kérdésében elfoglalt álláspontja minden bizonnyal nagy befolyással lesz egyrészt a nemzeti kormány további sorsára, másrészt pedig általában a francia belpolitika fejlődésére.

A radikális kongresszus Herriot tárcanélküli miniszter elnöke alatt csütörtökön délelőtt nyílt meg Nantesban, a délelőtti ülésen azonban csak a formázásokat intézték el. Iga-

zolták a mandátumokat, kiküldték a bizottságokat a megállapították a napirendet, kimondva, hogy elsősorban az alkotmánymódosítás kérdését vitatják meg. Herriot csak a délutáni ülésen szólalt fel s bejelentette, hogy az alkotmányreform ügyében szombaton fejt ki véleményét. Ezután átadta az elnöklést Chaumet volt miniszterelnöknek. A továbbiakban Cornu képviselő, az alkotmánymódosítás kérdésében kidolgozott jelentés előadója, tartotta meg a beszámoló beszédét, amelyben hangzott, hogy egyetlen őszinte köztársasági és demokrata sem járulhat hozzá Doumergue tervezetéhez. A parlament feloszlásának a jogát nem lehet egy emberre bízni, mert ez kalandra és egyéni diktatúrára vezethet s kö-

Mindig első vagyunk!

Erre az őszre — már mostantól — rendelkezésére bocsátjuk Önnek Nagyságos Asszony, a következő selymeinket:

Chamonix

Gardenia

Dubarry

Welourette

Chevron

Mirage

Javotte

Piquè

Mint rendesen, különböző elnevezés alatt rövidesen ajánlani fogják mindenféle utánzatait ezeknek az eredeti selymeknek. Asszonyom! ne hagyja magát ezek által félrevezetni!

Minden valódi Gallia selyem szélén bele van szöve a „GALLIA” védjegy

GALLIA fiók: BRASSÓ, Szabadságlér 3 (Búzasor)

NAGYSZEBEN: Strada Regina Maria 34.

KOLOZSVAR: Str. Gen. Necolcea 2. (Korniss-u. Renner palota)

vetkezésképpen veszélyezteti az egész demokratikus rendszert.

A kongresszuson két áramlat alakult ki. Az egyik a szenátorok csoportja, amely egyhangúan óhajtja a pártközi béke fenntartását, sőt hajlandó közreműködni az államhatalom gyakorlásának a tökéletesítésében is, de nem engedik megnyírni a szenátus jogkörét a képviselőház feloszlásának a tekintetében. Ebben a vonatkozásban ez a csoport apellál Doumergue engedékeny szellemére s bizalmát fejezi ki iránta. A másik csoport, amelynek Schmidt Jammy a titkára, a szélsőségesebb radikális elemeket öleli fel a követeli, hogy a radikális párti miniszterek, élükön Herriot-val, lépjenek ki a Doumergue-kormányból, amely a diktatúra felé egyengeti az utat.

Ha a kongresszuson ez az utóbbi csoport kerekedik felül, úgy, a Petit Perisien szerint, a kormányválság elkerülhetetlen, ami a mai helyzetben végzetes felforduláshoz vezetne.

A jobboldali Echo de Paris, a nagyvezérkar lapja arra figyelmezteti Doumergue miniszterelnököt, hogy ne engedjen. Igaz ugyan, hogy akkor is megbukik, ha szilárdan kitart, de három héten belül ugyanis újra a kormányra kerül, viszont, ha enged az alkotmánymódosítás dolgában, akkor szintén bukik, de a visszatérés minden reménye nélkül.

A kölcsönjegyzéssel kapcsolatban a kormány hivatalos lapja megdicséri a kisebbségeket

Bukarest, október 27.

A gyáriparosok szövetségének bukaresti gyűlésén, amit Manolescu-Strunga és Slăvescu miniszterek jelenlétében tartottak meg, a pénzügyminiszter felszólította a gyárosokat, hogy vegyenek részt a belvárosi kölcsön jegyzésében. A gyáriparosok kijelentették, hogy nagyobb összeget fognak jegyezni, azonban arra való tekintettel, hogy a belvárosi kölcsön egy részét a hadsereg felszerelésére fordítják, a nagyiparosok a jegyzett összeget áruban fogják leróni.

A kormány hivatalos lapja a kölcsön kilocsátásával kapcsolatban elégtétellel alapítja meg, hogy az erdélyi kisebbségi lakosság nagy megértéssel fogadta a kormány felhívását. Az ipari és kereskedelmi gócékban, Temesváron, Aradon, Brassóban és Kolozsváron a magyar és szász lakosság kifejezésre juttatta élénk óhaját, hogy a kölcsönjegyzésben részt vegyen. A Viitorul nem kételkedik abban, hogy a többségi nép is ugyanolyan lelkesedéssel vesz részt a kölcsönjegyzésben, mint a kisebbségek.

NARCISSE BLEU
A FENSÉGES
PARISI KÖLNIVIZ
Mury
CSOKALLO
AJKPIROSITO.

VALASSZAK E KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYOKAT
ROMANIAI VEZÉRKÉPVISELET-N-H-BALHAZAR-BUKAREST-JELÁNY

Óránkénti 193 kilométeres sebességet ért el a legújabb amerikai alumínium-vonat

56 óra 56 perc alatt tette meg a Los-Angeles és Newyork közötti 3334 mérföldes utat

London, október 27.

Londonba érkezett jelentés szerint az újfajta amerikai áramvonalas és Diesel-motoros alumínium-vonat megtette sebességjavító próbatúráját Los-Angeles és Newyork között. A 3334 mérföldes utat a mérnökök számítása szerint 80 óra alatt kellett volna megtennie az újfajta jár-

műnek. A próbatúra azonban minden várakozást felülmúlva sikerült, mert az alumínium-vonat 80 óra helyett 56 óra 56 perc alatt futotta be az óriási távolságot s ezzel megdöntött minden eddigi vonatsebességi csúcsteljesítményt. A vonat helyenként óránkénti 193 kilométeres sebességgel roham, vagyis inkább suhan a sínek fölött.

Inculeț miniszter nyilatkozott Aradon a cenzuráról

A városok, községek és utcák magyar nevének használatát jogtalanul akadályozzák a cenzorok — A belügyminisztérium csak a postai használatban kéri a román elnevezéseket

Megnyílt a romániai városok szövetségének aradi nagygyűlése

Arad, október 27.

Pénteken délelőtt nyitották meg Aradon a romániai városok szövetségének városközi értekezletét. A megnyitó ünnepélyre, amely a város Kulturpalotájának dísztermében zajlott le, mintegy 70 kiküldött érkezett meg. A rendezőség összesen 200—220 kiküldöttre számított, helyesebben ennyi kiküldött jelezte részvételét.

Megjelent a megnyitó ünnepségen Inculeț belügyminiszter is, akit a szövetség nevében Comsa György görög keleti püspök, Donescu bukaresti főpolgármester és Robanu, a szövetségi főtitkár fogadtak. A belügyminiszter végighallgatta a megnyitó ülés szónoklásait s aztán a délutáni órákban már el is hagyta Aradot. Visszatért Bukarestbe.

Közvetlenül az elutazás előtt Inculeț belügyminiszter fogadta az újságírókat, akiknek különösen a cenzurával kapcsolatban tett érdekes kijelentéseket. Mindenekelőtt kijelentette, hogy a cenzurát a kormány nem szünteti meg, legalábbis egyelőre nem gondolt erre, mert az a vélemény az uralkodó a kormány körében, hogy szükség van rá. Az aradi újságírók ezzel kapcsolatban felpanaszolták, hogy a vidéki cenzorok erősen visszaélnék a

hatalmukkal. Megkérdezték, vajon van-e a belügyminiszternek tudomása arról, hogy sok vidéken, így például Aradon is, megtiltotta a cenzor a lapoknak, hogy a városok, községek és utcák neveit magyarul írják.

Inculeț belügyminiszter kijelentette, hogy ilyen rendelkezést a belügyminisztérium nem adott ki, a cenzor önkényesen jár el, ha ilyesmit követel.

A belügyminisztérium csak arra kéri a nagyközönséget, hogy a postai használatban írja románul a címzéseket, mert ezzel a posta dolga is könnyebbé válik.

A miniszter kijelentései megnyugvást keltettek, ez a megnyugvás azonban nem lehet tartós, ha a belügyminisztérium nem utasítja rendeletileg a cenzorokat a mérsékletre és a cenzuráról szóló törvény betartására. A cenzorok a miniszteri nyilatkozattól még nem ijednek meg. Aradon már odáig mennek, hogy például legutóbb a Magyar Távirati Iroda aradi tudósítójának a telefonbeszélgetését szakították félbe, mert valami közönséges napilír leadásánál az érdekelt község magyar nevét használta. A vidéki cenzorok hatalmaskodását és tulbuzgóságát csak úgy lehet megfékezni, ha a miniszter kifejezetten közli velük, hogy mit kell és mit nem szabad törölniük

A keleteurópai helyzet a német lidércnyomás alatt

Titulescu érdekes nyilatkozatai a Daily Mail politikai szerkesztőjének

Mi lesz, ha Németország mégis bekebelezi Ausztriát és Jugoszlávia szomszédjává válik a birodalomnak?

London, október 27.

A Daily Mail világhírű politikai szerkesztője, Ward Price, szenzációs cikket közöl a középeurópai helyzetről, amelyet a marseillesi merénylet háttérével összefüggésben behatóan szemügyre vett.

Ward Price kifejti, hogy Németország fokozott megerősödése igen erős hatást gyakorol Közép- és Kelet-Európára. Tekintettel erre, Németország középeurópai szomszédai most mindenképpen biztosítani igyekeznek magukat a bekövetkező eshetőségekre. Kedden például összeül Ankarában a Balkán-egyezményben érdekelt államok külügyminisztereinek értekezlete s valószínű, hogy a kis- és a balkáni antant szorosan összekapcsolódik.

E bevezetés után a neves angol közíró közli Titulescu román külügyminiszterrel Belgrádban folytatott beszélgetést. Ward Pricenek arra a kérdésre, mi a különbség a kisantant- és a balkáni paktum között, Titulescu azt válaszolta, hogy a kettő egy és ugyanaz. Ward Price ezután ezt kérdezte Titulescutól:

— Ha Németország keleti terjeszkedése sikerül, azaz Ausztria beleolvad a birodalomba s így Jugoszlávia közvetlen szomszédjává válik, lehet-e szó arról,

hogy területi engedményeket tegyenek Bulgáriának, csak hogy Törökországon és Görögországon kívül őt is belevonják a Balkán-szövetségbe?

Titulescu: Hogy Bulgária csatlakozik-e, vagy nem, nem fontos. Mi máris úgy tekintjük, mintha hozzánk tartoznék.

A továbbiakban Ward Price a magyar kérdéssel kapcsolatban Titulescuval, aki így válaszolt:

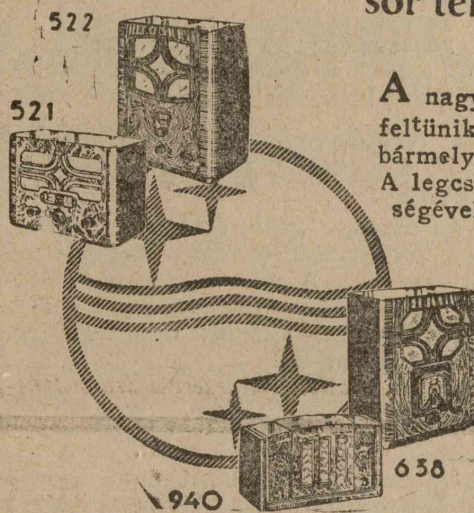
— Magyarországon román főhatalom alatt álló területek visszaadását követelik. Ha ez megtörténne, egyetlen román államférfi élete sem volna többé biztonságban. Ehelyett leghelyesebb volna elszellemiesíteni a határokat s a két állam között olyan szoros gazdasági egyezményt kötni, hogy ne is legyen különbség magyar és román alattvaló között.

A nagy angol lap főmunkatársa erre megjegyezte, hogy Magyarországon egyelőre nem hajlandók az ilyen ajánlatokat komolyan venni. Romániának be kell bizonyítania, hogy tiszteletben tartja a békeszerződések kikötéseit s jószándékot kell mutatnia a kisebbségi sérelmek orvoslása terén. Vissza kell tehát adnia a kisebbségi iskolákat s biztosítania kell a romániai magyarság fejlődési lehetőségeit

Közönséges vevőkészülékkel csak félműsort hall, mert egyik leadóállomás a másik elé tolul

Az új PHILIPS hajszaifinom szelektíválása biztosítja minden műsor teljességét és tiszta hangzását

A nagyszerű új PHILIPS beállításánál rögtön feltűnik a hangelkülönítés finomsága. Europa bármely állomását azonos könnyedséggel foghatja. A legcsekélyebb elforgatás a sebész metszése éles-ségével vágja el az egyes adóállomást a másiktól. A Philips mérnökök ezen elsőrangú új készülék szelektáló képességét a legszélsőbb végletig fokozták.

PHILIPS

A világ legnagyobb rádióművei

Csehszlovákia erősen készül a háborúra

Prága, október 27.

Blaha tábornok. Masaryk elnök katonai kabinetirodájának a főnöke, előadást tartott Prágában. Csehszlovákia katonai helyzetéről. Az előadás beszédes bizonyítéka annak, hogy Csehszlovákia mennyire tart a közeli háborútól s mennyire fegyverkezik és készül.

Blaha tábornok azt fejtegette, hogy egy esetleges mozgósításnak a sikerét csak a két-éves katonai szolgálati idő biztosíthatja. Csehszlovákiának nagyon kell vigyáznia, mert földrajzi fekvésénél fogva is fokozottabb védelemre szorul. Franciaország és Belgium sokkal kedvezőbb helyzetben vannak s mégis az erődítmények egész sorozatával biztosították határait. Csehszlovákia egyedül csak a hadseregére támaszkodhatik, szükséges tehát, hogy a hadsereg a legjobban kiképzett legyen.

Összezsugorodott a zilahi „kommunista összeesküvés”

Zilah, október 27.

Tegnap számunkban közöltük, hogy a zilahi rendőrség nagy kommunista letartóztatásokat eszközölt Zilahon és hogy a letartóztatottak között egy szolgabíró is szerepel. A nagy ügynek felfugett letartóztatás máris összezsugorodik, mivel a rejtélyesnek beállított Katz csak egyszerű szatmári katonaszökevény, akinek a kommunizmushoz semmi köze. A kurir szerepével gyanúsított Székely Aba pedig, mint kiderült, véletlenül érkezett haza ezen a napon Kolozsvárról, hol egyetemi tanulmányait végzi. Általános felháborodást keltett Zilahon egy többségi, mint kisebbségi körökben az, hogy Székely László szolgabíró már harmadik napja fogva tartják. Az idős urról egyszerűen lehetetlen feltételezni, hogy a baloldali eszmékkel még csak rokonszenvezett volna is.

Jellemző, hogy a 18 letartóztatott közül 13-at tárgyi bizonyítékok hiányában

azonnal szabadon bocsátott a rendőrség. Általános vélemény, hogy ez a tulkapás csak Pisea rendőrfőnök távolléte miatt történhetett meg, helyettese tulbuzgóságából.

Zilahi tudósítónk cáfolja a bukaresti lapok fantasztikus híradását, amely szerint Benedek lakásán 500 röpcédulát és egy sokszorosító gépet találtak volna. Hogy az ügy mennyire lejeltéktelenedett, az is bizonyítja, hogy a letartóztatottakat nem a hadbíróshoz, hanem a polgári bírósághoz teszi át a rendőrség. Zilahon általános az a meggyőződés, hogy a rendőrprefektus hazaérkezéssel érdemi elintéztést nyer a nagy garra felvert ügy és szabadon bocsátják a letartóztatottakat.

Gyorsan és birtosan

hat a Togal-tabletta minden Hűléses megbetegedés Idegfájdalom, Spanyolnátha és mindennemű Rheumatikus betegség esetén.

Togal oldja a húgysavat és eltávolítja a szervezetre káros anyagokat! Minden gyógyszerárban és drogeriában. Lei 52.— vagy Lei 130.—. Biztos hatású csakis a

Svájci készítmény!

A régensek kiáltványa után

Programot adott az új Uzonovics-kormány

Jugoszlávia megerősíti hadseregét

Grenoble-ban elfogtak egy olaszt, mert dicsőítette a marseillei merényletet

Belgrád, október 27.

Abból az alkalomból, hogy a megújított Uzonovics-kormány pénteken délután mutatózott be a parlamentnek, a régensanács a kormánnyal együttesen kiáltványt intézett a jugoszláv néphez.

„Az elhunyt Hős I. Sándor király, az Egyesítő, akarata szerint vállaltuk a királyi hatalom gyakorlását, miután a nemzet képviselői előtt letettük az esküt az alkotmányra s hűséget fogadtunk II. Péter királynak”, — mondja a kiáltvány. „Mindenekelőtt öröközni fogunk a nemzet egysége, valamint az állam függetlensége és területi épsége fölött. Mély meggyőződésünk, hogy velünk van az egész nép, amely annyira szerette hős és egyesítő királyát. Szent kötelességünknek tartjuk megőrizni nagy vezérünk hagyatékát s karöltve konszolidálni fogjuk, hogy szeretett országunkat virágzó állapotban felelősséggel homlokkal és örömteli szívvel adhassuk majd át II. Péter királynak, amikor az államvezetés nehéz terhét vállaira veszi. Az elhunyt hős és egyesítő király példát adott és megmutatta nekünk az utat, amely a legjobban szolgálja a nép érdekeit.

A kiáltvány ezután a régensanács ama szilárd bizodalmanak ad kifejezést, hogy a fájdalomban és gyászban egyesült jugoszláv nép, egyesülve a haza és a Karagyorgyevics-dinasztia iránti szeretetben és hűségben, ezalkalommal is megmutatja a világnak, hogy a végeztet csapása nem rendítheti meg s hogy mindig képes erővel és méltósággal jobb jövő felé vinni hazáját.

„Hatalmasan egyesülve bent és tiszteltem a külföldön, — folytatja a manifestum — katonailag jól felkészülten, felémelt fővel tekinthetünk a jövőbe.”

A kiáltvány a király, az uralkodó-család és Jugoszlávia életével fejeződik be.

JUGOSZLAVIA MEGTORLÁST KÖVETEL

A parlament ülésén, amely ünnepélyes hangulatban folyt le. Uzonovics miniszterelnök kormánynyilatkozatot tett. Miután kegyelettel méltatta Sándor király életművét, megállapította, hogy azoknak, akik a marseillei merényletet megrendezték, nem sikerült megrendíteniük Jugoszlávia egységét. Ugy a jugoszláv kormány, mint a jugoszláv nép erőiesen követeli a felelőségek megállapítását, mert megtorlást akar a bűnösökkel szemben. A nemzetközi anarchiának véget kell vetni. Jugoszlávia bizik abban, hogy e törekvésében nem csupán szövetségeseire, hanem az egész művelt világ támogatására is számíthat.

Végül a miniszterelnök is megemlékezett a hadseregről, kiemelve, hogy a kormány és a nemzet nem kímél semmi adozatot a hadsereg tökéletes felszerelése érdekében. A hadsereget a legmesszebbmenő gondokkal képessé teszik arra, hogy Jugoszlávia egységét mindenféle meglepetéssel szemben is megvédhesse.

FOLYTON CSÖKKENNEK A NYOMOZÁS ESÉLYEI

A francia, svájci és jugoszláv rendőrség a többi ország rendőrségének közreműködésével szívesen folytatja a nyomozást a marseillei merénylet ügyében. A nyomozásnak három fő célkitűzése van: megtalálni és letartóztatni a még szabadon levő királygyilkosokat, pontosan megállapítani a terroristák tevékenységét attól a naptól fogva, amikor a merényletet elhatározták s végül az összeküvés egész szövevényének a felderítése révén megállapítani a felelőségeket.

A nyomozás most már egyre több nehézséggel ütközik, egyrészt a feltételek

minden múlt órával csökken annak az esélye, hogy sikerül elfogni a titokzatos szöke nőt, aki Vondroics, vagy Vondra-csek Mária néven a revolvereket és löszert vitte abba az aix-en-provencei szállodába, ahol a merénylő Kalemán-Georgieff és társai a merénylet előtti két napon át tartózkodtak.

Ezzel kapcsolatban az olasz rendőrség most megállapította, hogy egy szöke nő, akire teljesen ráillik a királygyilkosok cinkosának a személyleírása, október 14-ikén Livornóból Bastiába érkezett, majd onnan Szardiniába utazott. Hogy

ez a szöke nő azonos-e a keresettel, azt eddig nem sikerült kideríteni.

EGY OLASZT IS ELFOGOTT A FRANCIA RENDŐRSÉG

A franciaországi Grenoble városban a rendőrség elfogott egy magát Viscardo Lucchi-nak nevező olasz egyént, aki utlevél nélkül érkezett Olaszországból francia területre. Megállapították, hogy Lucchi részt vett egy titkos összezejvetelen és feldicsérte a marseillei merényletet. Azt hiszik, hogy a Lucchi-val kapcsolatos nyomozás meglepetésekkel szolgálhat.

„Az egyoldalú leszerelés újabb háború csiráit rejtene magában”

— jelentette ki MacDonald miniszterelnök az angol Békétársaság londoni nagygyűlésén

London, október 27.

Az angliai „Békétársaság” csütörtökön tartotta meg országos nagygyűlését Londonban. A gyűlés legkiemelkedőbb szónoka maga MacDonald angol miniszterelnök volt, aki többek között a következőket mondotta:

— A háború elleni biztosítás ostoba beszéd, mert semmiféle biztosíték nem védhet meg a háború pusztításaitól. Az általános kibékülés főnehézsége a nemzetek közötti bizalom s kölcsönös jóindulat hiányában van. Ez az, ami mindig felkelti az összeszorított öklök bestiális ösztöneit. Az ilyen öklöt pedig, különösen ha páncélszerű van rajta, nehéz zsebredugni. Az egyoldalú leszerelés nem

szolgálja a béke ügyét, mert újabb háború csiráit rejtegeti magában. A reményt azonban elveszíteni nem szabad. A kilátások pillanatnyilag kedvezőtlenek, de számtalan szor megessék, hogy ami tegnap még lehetetlennek látszott, az ma vagy holnap könnyen megoldható.

A Békétársaság ülésének inkább társadalmi, mint politikai jelentősége van. Maga az a tény azonban, hogy a londoni nagygyűlésen MacDonald miniszterelnök tartott nagy beszédet, politikai körökben is feltűnést keltett. Különösen a miniszterelnöknek az egyoldalú leszerelés lehetetlenségéről tett kijelentése adott alkalmat arra, hogy az európai sajtó politikai jelentőséget is tulajdonítson a gyűlésnek.

„Brassó” füle vérzik...

Gyerünk, öregur!

— biztatták Spakov 104 kilós ellenfelét az első nagy brassói ökölvívómérkőzésen

Brassó, október 27.

Newyorkban:
— Majdnem agyontapostak, amíg bejutottam a Madison Squareba... Le megérte: hü, hogy tud az a Max Baer!..

Berlinben:
— Feláron vettem egy jegyet. Teltház volt. Schmeling beadott egy balkezeset...

Budapesten:
— Öregem! Énekes le kent neki egyet, a közönség tombolt...

Brassóban. Kilenc óra. A plakát szerint már kezdődnek a mérkőzések. De a nézők csak nagyon gyéren „szivárognak”. Az Astra nagyterme végül mégis úgy ahogyan megtelik. Hiába. Brassóban még gyermekcipőben tipeg az ökölvívás.

A színpadon kopácsolás. Filmeken ez a „zörejjel” ácsolják a bitót. Itt a ringet állítják. De ahogy elkészültek vele, összedől. Ugy elterült, mintha állonutották volna. Persze, a kezdés késik. A színházban ilyenkor halkán, udvariasan tapssal nőgatják a függönyt. Most éles, sivító füttyök hangzanak. Háromnegyedtíz. A függöny lassan feldöcög.

A színpad erdőnek diszlevezve.

— Hol vagyunk?

De kezdődik már. Fenn az erkélyen valaki pacsirta hangon füttyöl. Egész kedélyes. Az „aréna” tombol. Két „gladiátor” lép a „porondra”. Két könnyűsúlyú meztelen felsőtestű legényke.

— Ha ezek „könnyűek”, akkor én pehelusúlyú vagyok — mondja elégedetten

egy hölgy. Mert nők is vannak a nézőtérben. A győzelem nem eljött megcsodálni az erőt.

Schmidt Maier brassói fut nagy üdvözléssel fogadja a galériát. Népszerű fia ez az újságíró. Éppen olyan jó ökle van, mint amilyen hangja, mikor újságjait kínálja. Ellenfele a bukaresti Rabetz. Sokat kerülgetik egymást.

— Menj nekil Csináld kil — biztatják a brassói.

Hát nem csinálta. Eldöntetlenül végződött a mérkőzés.

Semler Brassó és Kid Joni a következő pár. Ezek alaposan egymásnak mennek. A hosszú brassói a köpcös bukarestinek.

— Gyerünk Brassó! — ordítják a fel-fütődő izgalomban.

És „Brassó üt”. De mindig mellé... Brassó füle elkezd vérzeni. Erre dühös lesz. Egyet ad, de annál jobbat. A bukaresti csak úgy szédül bele. Győz pontozással Kid Joni és ormóttan kesztyűivel csókot hint a közönségnek...

Mesches, a legjobb brassói nagyon nekilendül. Püföli a bukaresti magyar Sebest.

— Tenő, Schmeling! — száll feléje.

Hát nem éppen Schmeling, de győz.

— Adj neki, hogy megemlegesse — kiabálják a brassói Costeanak, aki a bukaresti Simionescuval küzd. Kerülgetik egymást, mint óvatos kereskedők, akik

várják a konjunkturát, úgy spórolnak az ütéseikkel. Utésekben bész... A brassói tisztában dolgozik. Döntetlent hirdetnek. Nagy fütty.

Színes „slafrokban” Nour és Calinescu Románia volt profibajnokai lépnek a kötelek közé. A sarokban a segédek sürögölődnék körülöttük. Kezdődik.

Itt már jobban csillog a technikai tudás. Calinescu van inkább fölényben, de több szabálytalan ütése után szól a fütty.

Nour bosszus.

— Biró ur, lefog és a tarkómra üt! Szinte látszott, amint a boxkesztyűben felnyujtva a két ujját „árulkodik” a bírónál.

Egy hölgy idegesen gyűri a zsebkendőjét és szájába harap, mikor Nour orrára csattanó ütést kap. Sajnálja.

A negyedik menetben Calinescu földre kerül. Kiszámolják. Győzött Nour.

Most lép be a primadonna. Spakov — habfőhőz fűrdőkönyben. 88 kiló — jelentik be. Ellenfele is megjelenik. Alija tudja a pocakját átpréselni a kötelek között.

— Pavelescu, 104 kilogramm, Románia nolt bajnoka — mondja a bíró.

— Mikor? A kilencszáz éves elején? — kérdik.

Mert bizony eljárt az idő felette. Olyan jó negyvenesnek mutat. Nehézkés, mint egy medve. De fürge lesz, ahogy összemennek. Az nyomban látszik, hogy tudnak. Különösen Spakov mozgása nagyon jó.

— Gyerünk öregur! — biztatják a kövört.

Vége is talál. Spakov felesége, aki kolozsvári magyar leány, a színpad mellett közömbösen nézi, hogy férje „bekapott egyet”. Megszokta már. Ha én kapnék ilyen, három hétig dagadt lenne a képem...

Az ötödik menetben Pavelescu, az öregur lehanyatlik. A bíró számolni kezd. Az „öregur” nem tud felemelkedni. Kiszámolják.

— Ennek hamar vége volt — mondja egy „srác” az ajtó előtt, miközben barátja állan próbálja ki az elvesztett „fogásokat”. És úgy „orrba zavarja”, hogy elered a vére. Ez már tanult. Ha egy kicsit megnőne, még Carnera is lehet belőle...

★

A boxsportnak van jövője Brassóban. Mindenesetre nagyobb közönséget vonzott, mint legutóbb Szigeti.

(h. b.)

Három amerikai orvos kapta meg az orvosi Nobel-díjat

Stocholm, október 27.

A Nobel-díj bizottsága az orosz Nobel-díj kiosztásáról már döntött és úgy határozott, hogy a díjat Minot György, Murphy Vilmos és Whipple György amerikai orvosok között osztja meg.

A nemzetközi bizottság jelentése szerint nemzetiszocialisták követték el a Saar-vidéki terrorcselekményeket

Páris, október 27.

A Népszövetséghez Genfben beérkezett a Saar-vidékre kiküldött nemzetközi bizottság jelentése. A bizottság feladata, a Saar-vidéken történő terrorcselekmények kivizsgálása volt. A jelentés értelmében, a megismétlődő erőszakosságokat részint nemzetiszocialisták személyesen, részint azok felbujtatására, megfizetett elemek követték el.

Az érdekes jelentést a bizottság tagjai: Lord Moorley, az angol felsőház al-elnöke, William O. Thompson newyorki ügyvéd, Branting György svéd szenátor és Károlyi Mihály gróf volt magyar miniszterelnök írták alá.

Caricát, Tangót, Fox-trottot, Slow-Foxot, English waltzot és a többi táncokat mind gyorsan megtanulhatja

CLOSSNÉ és SCHWARTZNÉ
modern táncintézetben

Jelentkezni naponta délután 2-3-ig és este 8-9 óra között.

Brassó, Szent János-utca 27.
Kurzus november 1-én kezdődik.

Kihallgatáson jelentkezett a fegyintézet igazgatójánál és:

Borzalmas büncselekedetek egész sorozatát vallotta be a nagyenyedi fogház egyik fegyence

Fény derült 4-5 évvel ezelőtt elkövetett s azóta „ad acta” tett gyilkosságokra

Nagyenyed, október 27.

A nagyenyedi fogház igazgatójánál kihallgatáson jelentkezett a 812-es számú életfogytiglani fegyházra ítélt rab. Polgári nevén Toma Gheorghenak hívják, motaesti (Oltmegye) születésű, 30 éves. A miatt ítélték el, hogy Marin Constantinescu nevű cinkostársával Galacon autót béreltek, a várostól mintegy 3 kilométernyi távolságban leállították a kocsi,

a sofőr nyakába kést döftek,

a szerencsétlen embert kirabolták, majd ismét autóba ültek azzal, hogy a legközelebbi városban végleg kerekét oldanak. Az autó vezetéséhez azonban egyikük sem értett, így történt, hogy a gép egy kanyarodónál sánca fordult és a baleset során a gyilkosok is súlyosan megsérültek. A sáncaiban találtak rájuk az uton cirkáló csendőrök, Tecucira szállították őket, ahol a rendőrség már értesítést kapott a gyilkosságról. Azonnal kivallatták az improvizált autóvezetőket, akik a keresztkérdések sulya alatt megtörttek és mindent beismertek.

A galaci törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte mindkettőjüket. Constantinescunak azonban sikerült megszöknie a vizsgálati fogságból. Tomát a nagyenyedi fogházba szállították büntetése kitöltése végett.

A SZÖRNYŰ BUNLISTA

Toma tehát az elmúlt napok egyikén jelentkezett a fegyház igazgatójánál és közölte vele, hogy töredelmes vallomást akar tenni multjáról. A fegyenc vallomását rögtön jegyzőkönyvre vették.

Hálborzongató büncselekedetek egész sorozatát örökíti meg ez a jegyzőkönyv melyet azonnal megküldtek a brailai ügyészségnek tekintettel arra hogy borzalmas tetteit ennek az ügyészségnek a területén követte el az ártalmatlanná tett bandita.

Íme a szörnyű lista.

A LEFEJEZETT HOLTTEST

1927 augusztusában a Duna mellett fekvő Gropeni községben Toma rablóbandája megtámadott egy módos földművest. Előbb megfojtották, majd levágták áldozatuk fejét. A hullát mezelenre vetkőztették és bedobták egy kukoricatáblába. Tekintettel azonban arra, hogy áldozatuk testén tetoválásokat fedeztek fel,

a banda vezére késével palóssággal megnyúzta a holttestet, nehogy megállapíthassák személyazonosságát.

A banda több tagját sikerült elfognia a csendőrségnek. Toma azonban kiszabadult a nyomozó közegek vagyüriüjéből. Cinkosai a börtönben halálos fenyegetésekkel arra kényszerítették egy Jon Vazdoaga nevű fegyencet, hogy vállalja magára a gyilkosságot. Vazdoaga tényleg jelentkezett az ügyésznél, aki előtt kijelentette, hogy ő követte el a gyilkosságot. Vizsgálat indult meg, melynek során behozonyosodott a fegyenc önmaga ellen emelt vádjának alaptalansága.

Toma ezután Jalomihamegyében tette át székhelyét. Szövetkezett egy Jon Seitan nevű marhakereskedővel, akinek segítségével több rablást és betörést követett el. Egy napon tekintélyes készpénz- és készlettel Brailába indultak. Arról volt szó, hogy az uton „loaszják a pénzt”. A Duna partjához értek, egy elhagyott helyre, ahol Seitan kivetelte a maga pénzét, mire Toma kirabolta és a társát mellébe döfte. A holttestet aztán begurította a vízbe.

GYILKOSSÁG A

KÉPZELETBELI HOZOMANYÉRT

Pár hónap múlva a cahulmegeyi Sadar községben tünt fel a vérszomjas bandita. Megtudta, hogy egy Ivan Marov nevű erdész jegybe lépett a község egyik módos gazdájának a lányával s a hozományt már át is adták neki.

Egy éjszaka két társával belopózott a házba a véletlen szerencse folytán már

az erdész házába, ahol több golyóval leterítette a szerencsétlen vőlegényt.

A gyilkosság után azonban meg kellett állapítania, hogy a hozománynak se híre, se hamva. Csak a falusiak fantáziájában létezett a pénz, melyért szembunyorintás nélkül másvilágra küldött egy védtelen embert.

MEGFOJTANAK EGY DIÁKOT

Toma ezután átszökött Bulgáriába, mivel Romániában már égett a föld a talpa alatt. Itt ismét összeszóvetkezett Constantinescunak, akivel együtt a rablások hajmeresztő sorozatát követték el. A bolgár hatóságok elől visszaszöktek Romániába.

Csavargásaik során a brailamegyei Surdilla-Greci község határában az országuton egy Popescu nevű diákkal találkozott, aki gyalogszerrel igyekezett

Rusetu falu felé. A diák hatalmas aktatáskát cipelt hóna alatt, mely azonnal felkeltette a banditák kíváncsiságát.

— Mit visz a táskájában fiatal ur? — kérdezte Toma.

A diák, aki személyének bizonyára fontosságot akart adni, füllentett egyet és így válaszolt:

— Pénzt viszek a tanyánkra, hogy a munkásokat kifizessük.

Egyébb sem kellett a két gonosztevőnek. Egy darabig kedélyesen eltársalogtak a fiatalemberrel, mikor azonban a Calmiti folyón átvezető hidhoz értek, megragadták a diákot, nadrágszíjjal hurkot vetettek nyakába, megfojtották és a hulláját a folyóba hajították.

Aztán felnyitották a táskát, melyben csak 800 lejrt találtak.

A bűntények sorozata ezzel még nem ér véget.

A Lupta szerini

Egyesség jött létre Tatarescu és Dinu Bratianu között

Bukarest, október 27

A Lupta péntek esti számában szenzációt keltő hírt közöl. A lap szerint Tatarescu és Dinu Bratianu között egyesség jött létre, melynek értelmében Tatarescut a liberális párt alelnökének választják meg. Titeanu belügyi alminiszter pedig a főtitkári állást foglalja el, melyet jelenleg Bratianu Bebe volt alminiszter tölt be.

Itt említjük meg, hogy a parlament megnyitása után több nemzeti parasztpárti képviselő interpellációt intéz a kormányhoz. Calinescu a cenzura és az ostromállapotról, Raducanu a szövetkezeti állítólagos visszaélések ügyében, Madgearu pedig a gazdasági helyzetről terjeszt elő interpellációt az illetékes miniszterhez.

Fasiszta kézfelemeléssel üdvözölte Averescu a tiszteletere felvonuló olteniai parasztokat

A kongresszuson azonban bejelentette, hogy a cenzura és az ostromállapot elleni tiltakozásképpen, nem log beszélni

Craiova, október 27

Ma délelőtt Craiovába érkezett Averescu marsall a néppárt olteniai nagygyűlésére. A pártelnök, akit az állomáson többszáz főnyi közönség fogadott, a Palace szállóba hajtatott, ahol szobájának erkélyéről

közel 5 ezer olteniai paraszt tisztelgő felvonulását fogadta. A marsall fasiszta kézfelemeléssel üdvözölte a nyolcas sorokban elvonuló tömeget.

Délután a Modern vendéglő nagytermé-

ben kezdetét vette a kongresszus. A helyi tagozat elnökének megnyitó beszéde után Averescu emelkedett szólásra és általános meglepetésre kijelentette, hogy a cenzura és az ostromállapot elleni tiltakozásképpen lemond arról, hogy beigért politikai expozéját megtartsa.

A pártvezér bejelentése után több beszéd hangzott el, melyekben a néppárt tagozati elnökei szigorú kritika tárgyává tették a kormány működését. A gyűlés program szerint, minden rendezavarás nélkül folyt le.

Stavisky volt barátnője rablógyilkosságot követett el

Egyszerre három idős nőt öltek meg Párisban

Páris, október 27.

A párisi rendőrség három titokzatos gyilkosság ügyében nyomoz. Az egyik gyilkosság áldozata Cormon neves festőművész 84 éves özvegye, akit a lakásán gyilkoltak meg. Borotválva elbújtak a nyakát s aztán kifosztották a lakást.

A másik két áldozat is öreg nő s minden jel arra mutat, hogy itt is a rablógyilkosság esete forog fenn. Egy dugdag volt párisi ékszerész 95 éves özvegyét és ennek 75 éves házvezetőnőjét gyilkolták meg ismeretlen tettesek.

Az első gyilkosság ügyében a nyomozás a véletlen szerencse folytán már

eredményt ért el. Jelentkezett a rendőrségen egy fiatalember, akinél ékszerekkel teli kis táskája volt. Előadta, hogy a táskát Le Mois manikűrös kisasszonytól kapta megőrzésre. Ő kíváncsi volt, felnyitotta a táskát s amikor meglátta, hogy mit tartalmaz, jobbnak látta a rendőrségre vinni. A detektívek nyomban előkerítették a manikűrös leányt, aki rövidesen beismerő vallomást tett. Ő vágta el az öregasszony nyakát és fosztotta ki a lakást. Kiderült az is, hogy igen jó barátságban van Arlette Simonnal, Stavisky hírhedt barátnőjével, sőt ő maga is barátnője volt egy időben a nemzetközi kalandornak.

A BANDA VEZÉR FELTUNIK SZAMOSMEGYÉBEN

Toma bevallotta azt is, hogy a szamosmegyei Nagyilonda községben több társával kirabolt egy kereskedőt, akitől 45 ezer lejrt vitt el. A csendőrök a Dés-Kolozsvár között közlekedő „vonaton” letartóztatták Tomát és visszavitték Nagyilondára. Éjszaka társai csendőröknek öltözve kiszabadították vezérüket, majd bementek egy közeledő faluba, ahol több rablást követtek el.

A jegyzőkönyv felvétele után a brailai főügyész rendeletére Tomát azonnal Brailába szállították. A helyszínen ismét „eljárászták” vele a gyilkosságokat. A bandavezér ezalkalommal pompás emlékezőtehetségéről tett tanubizonyságot. A legcsekélyebb részleteket sem hagyta figyelmen kívül.

Toma váratlan vallomását arra magyarázzák, hogy miután az alkotmány értelmében életfogytiglani fegyháznál súlyosabb büntetést nem mérhetnek rá, így akart könnyíteni lelkiismeretén. Annál is inkább, mivel a legutóbbi közkegyelmi rendelet alapján büntetését 20 évi fegyházra szállították le. A bandita reméli, hogy egészségesben megéri kiszabadulását és lelkiismeretén kívül bizonyára arra is gondol, hogy kiszabadulása után elkerülje a további „kellemetlenségeket”...

Hitler fogadta az új szovjetkötvetet

Berlin, október 27.

Hitler birodalmi vezér pénteken délből fogadta Szovjetország új berlini követét, aki bemutatatta megbízólevelét. Szurits követ fogadásán és kihallgatásán résztvett Neurath külügyminiszter is.

Megjelent a Hivatalos Lapban az új behozatali rendszer dekrétuma

Bukarest, október 27.

Legújabb jelentés szerint a Monitorul Oficial péntek esti kiadásában megjelent az új behozatali és kiviteli rezsimről szóló királyi dekrétum. A kihirdetési aktsussal Manolescu Strunga tervezete rendeleti erőre emelkedett.

Alfonz hazakészül

Páris, október 27

Alfonz volt spanyol király Párisba érkezett s felvette az érintkezés az ott száműzetésben élő spanyol királpártiakkal. A lapok értesülése szerint Alfonz a legutóbbi forradalom leverése után alkalmasnak ítéli a helyzetet a hazatérésre s ennek a lehetőségeiről tárgyal most a spanyol királpárti menekültekkel.

Báró Gerliczy Félixet Ausztria rövidesen kiadja Magyarországnak

Bécs, október 27

A bécsi rendőrség nemrégiben magyar megkeresésre letartóztatta báró Gerliczy Félixet, aki mintegy félmillió pengő értékű vagyonát Ausztriába sította ki. A letartóztatás után a magyar hatóságok megindították a kikérési eljárást, amely jelenleg olyan előrehaladott állapotban van, hogy a bárót hamarosan átvehetik a határon a magyar rendőrség kiküldöttjei. Gerliczy bárónak Magyarországon és Erdélyben is előkelő rokonsága van.

Konyhakéssel lett öngyilkos egy bárónő

Kassa, október 27

Kassa városi fürdőjében borzalmas öngyilkosság történt. Egy idősebb nő, a kinek iratai Világ Anna magyar bárónő névre szólnak, a fürdő egyik fülkéjében konyhakéssel felvágta a hasát. Az öngyilkosságot hamar észrevették s a szerencsétlen nőt kórházba szállították, mielőtt egészen elvérzett volna.

LEGÚJABB SPORTHÍREK

Vénus—Juventus 3:2 (2:2). Nemzeti bajnoki mérkőzés Bukarestben, péntek délután. Tízezer néző.

HIREK

Bukaresti kladohivatalunk október 26-án új helyiségbe költözött, a Calea Moșilor és a Bdul Domniței sarkán épült új ház II. emeletére. Postacím: București I. Calea Moșilor 59.

Gyémántpapucsos hamupipókék

A modern divatot a szűk és a gazdasági helyzet irányítja. Ha nincs bőr, arannyal kell megfizetni még a vedlett irhát is, rögtön megjelenik a kirakatokban a térdig érő, hosszú szűk cipő, ha nincs elég posztó, akkor rögtön kitalálnak egy olyan új ruha-kreációt, amelyhez legalább nyolc méter anyag szükséges és ha felszökik az ára, föl egész a csillagokig és a férj tébolyig, minden elképzelhető ipari cikknek, a divat úgy, olyan pazarul fölloktatni hölgyeinket, hogy valóság-gal élő és mozgó ruha-arszénálként festenek, ha roskadozva a rájuk akasztott ruharengőg alatt végiglejtnek a korzón.

Természetes, hogy ma legpompásabb, legfényűzőbb a divat, amikor a legtöbb embernek még krumplicevésre sem telik. Londonban a napokban tartották meg a cipőkiállítás-t, amelyen bemutatták az elképzelt évad női lábbeli divatját, az üvegszálakból szőtt „Hamupipóke papucs“-ot. Az új női topán, saru, szandál, vagy bakancs — igazán nem is tudjuk minek nevezzük — finom színes üveg-ből készült szellős cipellőcske. Miután a gyártmány folytonossági hiányban szenved és látni engedi a lábfej legingerlőbb részeit, a divathölgyek bal lábcsukájuk kisujján gyűrűt viselnek, amelynek a színe azonos a lábujj zománcának színével. Szóval fölül lesz az üvegcsipő, alatta a zománcozott köröm, a bal láb kisujján pedig egy sikkes kis aranygyűrűcske, a foglalatában sárga, zöld, fekete, vagy tűzpiros ékkövel.

James Bruce, a kiállítás elnöke bejelentette, hogy a divat fejlesztése rendkívül fontos gazdasági érdek, mert a bőr- és cipőiparosok forgalma súlyosan szenvedett az utóbbi évek szárazsága következtében. Eppen ezért az üvegcsipő forgalombahozatala előtt sürgősen divatba kell hozni a bokáig érő női csizmákat, esős időre pedig az aranyszínű, magas-szárú gumibakancsot. A divatos férficipők fekete, vagy fehér, barna vagy fehérkockás kgyöbörből készülnek. James Bruce bejelentette, hogy az üvegcsipő divatját rövid időre tervezik, mert az súlyos károkat okoz a harisnyaparnak. A tárgyalások a harisnyapár-képviselőivel már meg is indultak, hogy olyan lábbelidivatot találjanak ki, amely egyformán kedves minden érdekltségnek.

Nem érkezett még hír, hogy a cipőipar és a harisnyapár igen tisztelt kitűnő képviselői milyen új divatot eszeltek ki, amely lehetővé teszi, hogy a káposzta is megmaradjon és a kecske is jóllakjék, nekünk mindenesetre volna egy szerény ötletünk. Csináljanak az üvegcsipőhöz üvegharisnyát és ezzel meg van oldva a kérdés.

A retikülöket utabban úgy is vasallják. Tehát az acélpárnák már nem fő a feje, a se-tyemipar pedig valahogy majd csak biztosítja magának a mindennapi betevő falatot.

Mihály nagyvajda születésnapja. Bukarestből jelentik: Mihály nagyvajda 13-ik születésnapja alkalmával halandó tiszteltet tartottak Bukarestben. Színájában a királyi család tagjainak részvételével ünnepi ebéd volt melve Mihály vajda vendégül látta 12 iskola-társát is.

Már megkezdtek a máramarosi kisebbségi tisztviselők áthelyezését az okmányokba. Máramarosszigetéről jelentik: A máramarosszigeti pénzügyigazgatóság már megkezdte a pénzügyminisztérium rendelete, amelynek értelmében a pénzügyigazgatóság öt kisebbségi tisztviselőjét a regátba helyezi és a megüre-sedett állásokat regáti tisztviselőkkel tölti be. Az elhelyezett tisztviselők névsora a követke-ző: Hegedűs Jenő Cahulban, Székely Károly Râmnicul-Valceában, Torruszky János Calaragban, Török Ferenc Buzauban és Császár Gyula ugyancsak Buzauban nyert új szolgál-tati beosztást. Az áthelyezett tisztviselők, akik példásan teljesítették hivatali kötelességüket és akik ellen soha eljárás folyamatban nem volt, értesítéseink szerint, dr. Mihályi Gábor-hoz, Máramarosmegye főnököhöz akarnak for-dulni és annak közbenjárását fogják kérni, hogy továbbra is régi beosztásukban mara-djanak. A pénzügyminisztérium rendelkezése a többi kisebbségi tisztviselők sorában is riadalmat keltett, mert az a meggyőződésük, hogy az áthelyezéseket illetőleg rövidesen rá-juk is sor kerül.

(*) Az első Elektrokardiograf (szíváram-mérő) Brassóban. Dr. Kahána Ernő brassói belgyógyász Kapu-utca 6. rendelőjét egy mo-dern hordozható Elektrokardiografal szerelte fel. Az Elektrokardiograf a szív működési ára-mainak görbét rajzolja fel a szívből elvezetett izomzatának legújabb elváltozásait is felfedi, azokat is, amelyek semmi más műszerrel nem mutathatók ki.

ABLAK

Az állatvédelmi járányát először Kikaróktörő, ami ugyan nem segít semmit a lelkes állatbarátokon. Még mindig nem tértek át a sokkal időszerűbb és fontosabb embervédelemre, amely téren ezerszer több tennivaló akadna. A leg-újabb állatvédelmi furcsaság a párisi törvényszék foglalkoztatja. Egyik párisi állatvédelmi társaság tagja feljelentett egy cirkuszi artistát, aki nagyszerűen idomított majmot vezett elő a cirkuszban. A majom mutatványait azzal koronázta meg, hogy végül kiürített egy üveg finom vörösbort és elszívott egy cigarettát. A majomtudó megmérgezése nikotinnal a véletlektől felháborította a derék állatba-rátot s a párisi törvényszékhez fordult, hogy az állatvédelmi rendeletek alapján a mutatványnak cigarettás fináléját tiltsa be. A bíróság most töri a fejét, sza-bad-e a majomnak dohányozni. A törvényszéki folyosón az állatbarátok csoport-jai várnak az elvi jelentőségű döntésre és izalmukban egyik cigarettáról a má-sikra gyujtanak.

AMERIKAI RÉMREGÉNY

a szép Berry Stoll asszony története, akit otthonából egy örült elhurcolt és 50 ezer dollár váltságdíj lefizetése ellenére sem bocsátotta szabadon. A 26 éves amerikai szépasszonyt, néhány napi fogság után, a rendőrség szabadította ki az elmebajos padállat karmái közül.

(*) Orvosi körökből: Dr. Rheinold Albert börtöngyógyász és belső betegségek szakorvosa, volt egyetemi tanársegéd felgyógyult. Rendel. 1/10—1/11 és 3—6-ig, Weiss Misa-ly-u. 2. Te-lefon 625.

Marosvásárhelyi hírek. Marosvásár-helyről jelenti tudósítónk: Pénteken délelőtt Szász Lajos szolga gazdája sze-kerén a turbina árok mellett hajtott el, amikor egy szembejövő gépkocsitól meg-riadtak a lovak és a szekérrel együtt a vízbe rohantak. A segítségére sietők rudakkal tudták csak kiemelni a sze-keret és életük veszélyeztetésével men-tették meg az uszni nem tudó Szász La-jost és a lovakat. — Feltűnést keltő le-mondás történt a marosvásárhelyi Ipa-rosegyletben. Rikk Antal elnök és Löte László főtitkár csütörtökön benyújtották lemondásukat, amit a vezetőség el is foga-dott. A közeli választásokig Bustya Bé-lát bízták meg az elnöki teendők ellátá-sával. — Özvegy Achim Viktorné idős nyugdíjas tisztviselőné Gece Dániel-utca 24 szám alatti lakására az elmúlt nap folyamán ismeretlen tettesek be-törttek. Az agyafutó betörők üvegvá-gó gyémántal vágták ki a lakásba vezet-ő ajtó ablakát s behatolva a lakásba, fel-törték a ruhásszekrényt, amelyből egy

kazettát emeltek el. A kazettában mint-egy 100 ezer lej értékű ékszer volt. Egyebet a betörők nem bántottak, am-ből arra lehet következtetni, hogy a helyzettel ismerős egyének követték el a betörést.

* Embri sorok a elms André Malraux új könyvének. A legnagyobb könyvsiker, francia kiadása egymillió példányban fogyott el. A Prix Concorde irodalmi nagy díj nyertese ára fűzve 102 lej. Kapható a Brassói Lapok könyv-osztályában.

— Híába tűlt ki a teherautó, a süket öreg-er nem hallotta. Kolozsvárról jelentik: Pénteken délelőtt Moldován Grigore 64 éves magánzó a Honvéd-utca 239. számú ház előtt haladt át az uttesten, mikor egy teherautó közeledett. A sofför dudált, de a süket öreg nem hal-lotta és a gépkocsi sárhányójával elütötte. Súlyos sérülésekkel a mentők kórházba szál-lították. A vizsgálat megindult.

— Oh, jámbor számlák... Szám, egy-látszik, a kegyes családok házája, leg-alább is ilyesmit jelent egy londoni táv-irat. Számában a kormány rendeleteire a halálos ítéleteket ezental lefejezés helyett agyonlövéssej hajtják végre. Mivel a budd-hista vallás tiltja az emberi élet szándékos kioltását, a hóhérnak — régi szokás se-zint, — ezental is ittasságot színlve, tán-csolva, dülöngélve és fegyverét lóbálva kell a vesztőhelyre tántorognia. Ehhez a ke-gyeletes jámborsághoz nem kell komment-ár...

— Két hónapra ítélték egy gyermek-gyilkos leányanyát Nagyváradról je-lentik: A nagyváradi törvényszék pént-eken délelőtt tárgyalta Hóhagyi Mária 19 éves leány bűnperét, aki ellen az volt a vád, hogy megfojtotta törvényte-len viszonyból származott gyermekét s a csecsemő holttestét elásta. A törvény-szék Hóhagyi Mária-t — tekintettel ar-ra, hogy a büntett elkövetése idején még kiskorú volt — 2 havi fogházra ítélte s ugyanannyi büntetéssel sújtotta lovagját, Buchmann Ferenc asztalos-se-gédet is gyilkosságra való felbujtás mi-att.

— „Vadvédelem” emberöléssel. Szatmárról jelenti tudósítónk: Szatmármegyében az utolsó nyáron nagyra megapadt a mezei nyulak szá-ma, amit a vadászok azzal magyaráztak, hogy a falusi kutyák, kóborlásuk közben, pusztították ki a vadakat. A nyulak megmentésére a megyében kiadták a rendeletet, hogy amelyik kutyát a vadőrök kölcnc nélkül látják meg a határban, azt lelőhetik. Ebből a rendeletből tegnap tragikusvégi összecsapkozás keletke-zett. Papp György, a színérváraljai „Diana” vadásztársaság vadőre, a falu határában le-lőtte az ott szántó Kádár Péter kutyáját, gaz-dájától alig néhány lépésre. A felbőszült Ká-dár Péter, aki nagyon szerette kutyáját, fele-

Fiatalember az orvos előtt!

PACIENS: Doktor ur, el vagyok ke-se-redve, mit kezdjek most?
ORVOS: Előbb kellett volna réam hall-gasson. PRIMEROS, PRIMEROS!
Primeros minden bajtól megóvta volna!

Röszégre vont a tulbuzgó vadőrt, mire es-fegyverét ráemelte és őt is agyonlőtte. Papp Györgyöt a falu lakossága adta át a csend-őröknek.

* A „Nemibetegségek és a Házaság”, né-peszerű orvosi közlemény. Megrendelhető a szer-zőnél: Dr. Gergely József börtöngyógyásznál, Târgu-Mureș, Calaragilor 14. Ára 15 Lei.

VALÓPOR

— Miért akar elválni a feleségétől?
kérdi a bírő.
— Mert elvettem — feleli a férj.

* Ujdonság! Ady és Léda, Irta Révész Bé-la. Ady Endre több mint száz ismeretlen le-velével, verskézírataival, 21 fényképpel és egyéb mellékletekkel. Dante kiadás. 336 oldal ára 144 lej. Kapható a Brassói Lapok könyv-osztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

IDŐJÁRASJELENTÉS

A budapesti időjárás-kutató intézet jelen-tése szerint enyhe dé-li légáramlás, sokhe-lyütt köd. Hőmérsék-letváltozás lényegte-len.

— Akinek szív működése rendetlen, ugyas-zí-tén az, akinél a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el öröklődés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Pe-renc József” keserűvizet iszik.

(*) Megvédtem egy asszonyt. Ifjabb Bókay János regénye a Magyar Regények sorozatá-ban. Azt mondják: meghalt a romantikus re-gény. (Romantikusnak nevezni ma az olyan regényt szokás, amelyben a mese a legfon-tosabb.) Ha a gyászír ebben a zord formá-jában nem is igaz, az kétségtelen, hogy az analitikus, irány- és önéletrajz-regények soka-ságában a „romantikus” regény fehér hol-ló. Regényirodalmunk fülledt atmoszférájában éppen ezért kellemes meglepetéssel kell fel-figyelni Bókay Jánosra. Mintha forró dőlben friss szellő érkezne valahonnan. Könnyed-sége és közvetlensége már az első sorok után meghódítja az olvasót. Új regényén-„Megvédtem egy asszonyt”, nem kell össze-ráncolt homlokkal tépelődni: mosolyogni le-het rajta, izgulni miatta, sórdolni az esemé-nyekkel, aggódni a hőskért. A regény hőse megvéd egy asszonyt és ennek a lovagias tettnek kellemetlen, majd kellemes követke-ményeit mondja el a regény. A történet len-dőletesen indul, mert a drámai összefüggés már az első oldalakon megtörténik. Az volt az érzésünk, hogy ilyen „kezdőbekezdés” után csak eshet a regény tempója és feltűnik, hogy az író a szokatlan iramu kezdés után épp a regény második részében fog „kifut-ladni”. Tévedtünk. A regény nem lankad egy pillanatra sem, a szerző mindvégig fokozza tudja a történet mozgalmasságát. Budapesti típusos alakjai vonulnak fel a regényben. Olyan elevenek, élethűek és olyan ismerősek, hogy mosolyogni kell, ha felbukkannak. De nemcsak a főszereplők, hanem a pár-szavas epizódszereplők is úgy élnek, hogy szinte hallani a hangjukat, látni a mozdulataikat. Az író, a legkülönbözőbb típusok megrajzolásá-val teszi próbára emberábrázoló képességét. Az ismerős, az élő figurák, a lüktető cselek-mény, a jellemző, tömör és sokszor szikrá-zóan szellemes párbeszéd átörökíti a regény epikai korlátait és színpadi feszültséget to-rementenek. Ez a feszültség nem enged egy pillanatra sem és az első betűtől az utolsó-ig fogva tartja az embert.

Capitol Mozdó. Brassó

Páratlanul nagy érdeklődéssel fut a legjobb németül beszélő katona film:

„A béke katonái”

(ANNEMARIE DIE BRAUT DER COMPAGNIE)

Főszerepben:

Paul Hörbiger, Lucie Englisch, Albert Paulig, Paul Heidemann

Pótműsor: Marseillei királygyilkosságról készült szenzációs film, valamint Salamon Béla szenzációs vigjátéka: „A vonósnegyes” Szőke Szakáll-lal

Matinén: Szombaton d. u. 3 órakor: Vasárnap d. e. 11 órakor:

„Szerelem uniformisban”.

Transylvania gúeryái, valamint mécseket, üveggolyókat

halottak napjára jó minőségben, olcsó árban

CLOMPE

Brassó, Kolostor-utca 20 szám. — Feltétlenül tekintse meg a kirakatot!

utóda, Landt Károly és Kamilli Anna szakszletében vásároljon!

K Ö Z G A Z D A S Á G

Az egész gazdasági élet katasztrófálisnak tartja az új behozatali és kiviteli rendszert

Pánikhangulat és viharos tiltakozás az egész vonalon

Az új kiviteli és behozatali rendszerrel Manolescu-Strunga alaposan megzavarta az ország egész gazdasági életét. Közel negyhetikéi bizonytalanság után olyan rezsimet kapott az import- és exportkereskedelemből, amely sokkal rosszabb a réginél. Amíg az új rendszernek csak az alapelvei voltak ismeretesebbek, még akadnak optimista hangok, amelyek azt hit- tük, hogy nagyjából meg lehetnek vele elé- gedve, de a gyakorlati alkalmazás első in- tézkedései már megmutatták, hogy más ná- tunk az elmélet és más a valóság.

Kereskedő, gyáros, importőr és exportőr egyformán kétségbe van esve azokról a kilátásoktól, amelyeket az új rezsim csak most kezd feltárni.

Manolescu-Strunga miniszter legújabb intéz- kedései felborítanak minden üzleti programot és fejtegetőre állítanak minden kalkulációt. Es az új rezsim még nem is lépett életbe. Az ex- portra vonatkozó rendelkezések november 15- én, az importra vonatkozó szabályok december elsején fognak életbe lépni. De addig is egész sereg fontos részletkérdés van, amely körül ma még a legteljesebb bizonytalanság uralko- dik. Hogy csak egyetlen ilyen kérdést emlit- sünk meg, ott van például a kompenzációs célokra október 20-ig megkezdett, vagy már le is bonyolított exportok sorsa. Mi történik ezekkel? Hogy lehet ezekre importot csinálni?

Az első napokban azt mondták, hogy a Gyáriparosok Szövetsége, az UGIR, elvben meg van elégedve az új rendszerrel. Most az- után kiderült, hogy az UGIR tagvállalatai kö- zött alig akad néhány, amelynek Manolescu- Strunga miniszter elgondolása beláthatatlan nehézségeket ne jelentene, különösen a nyers- anyagellátás tekintetében, de pesszimisták sze- rint a külföldi készáruimport várható növe- kedése tekintetében is. Mindenesetre az tény, hogy a miniszternek átnyújtott emlékiratban az UGIR első helyen a kontingentálási rend- szer fenntartását kérte, ha elismerte is a rend- szer módosításának szükségességét. Az új rezsim azonban megszüntette a kontingentá- lást, amivel látszólag a kereskedőknek kedvez, de olyan más megkötöttségekkel van össze- kapcsolva, hogy nincs köszönet benne. Ugyan- akkor az UGIR azon a címen kérte többek kö- zött a kontingentálási megszűnését, hogy a kor- látozást 1932-ben az akkori kormány nem a belföldi ipar támogatása érdekében vezette be, hanem a lej stabilitásának védelmére, a melyet a külkereskedelmi mérleg kiegyensu- lyozottsága biztosítana. Ezzel szemben Ma- nolescu-Strunga miniszter rendszere úgy akar- ja a külkereskedelmi mérleg egyensúlyát biz- tosítani, hogy a kivitt árunak csak 60-70 százaléka értékeig enged be idegen árut. Elméletben ez szép, de a gyakorlatban

valamennyi exportőr tudomására hozta a kormány, hogy az új rendszer alapján nem fizetődik ki neki a kivitel és még kevésbé lehet számolni azzal, hogy a, külföld meg tudja venni a drága román árú- kat. Vagy talán a kormány minden export- cikknél kivitel prémiumot akar fizetni? Hon- nan? És mennyit?

Az egyik legfontosabb kérdés ebben a tekin- tetben a romániai fakivitel. A külföldi álla- mokkal eddig kötött kereskedelmi egyezmé- nyeknél a kontingentálási rendszerrel Románia igen jelentős ellenszolgáltatásokat tudott el- érni a saját exportja érdekében. Az UGIR is erre a példára hivatkozott, amikor a kontin- gentálás fenntartását kérte és rámutatott arra, hogy Románia fűrészáru kivitelének majdnem 40 százaléka Magyarországra felé irányul.

A kontingentálás megszüntetésével, — mond- ják a gyárosok, — Magyarország bármilyen árut szállíthat Ro- mániába és semmi érdeke sem, hogy ezen- tul is olyan magas beviteli kontingenst ad- jon a román fűrészárunak,

mert a szükséglet tekintélyes részét inkább Csehszlovákiából vagy Ausztriából szerzi be, köbbletkvóták ellenében, amit ez a két állam adni fog a magyar mezőgazdasági termények részére. Ilyenformán tehát nemcsak a Magyar- országra irányuló román fűrészáru kivitel csök- kenése várható a kontingentálás megszünteté- se következtében, hanem ugyanakkor csökken- ni fog Románia gabonakivitele is Ausztriába és Csehszlovákiába, mert a helyét a magyar gabona fogja elfoglalni.

Attól, amitől a gyárosok féltek, hogy a kon- tingentálás megszüntetése esetén azok az ál- lamok, amelyek a román áruk bevételére csak megszabott kontingenseket adtak, ezentul tet-

A textilkereskedelelem elvesztette az őszi szezon

Kezd már érződni az áruhiány a piacon — Alkalmi üzletek halásszák el a kevés vevőt a hivatalos szaküzletek elől

Bukarest, október 27

A textiltárcsán a héten valamennyire megélné az üzlet, de a mostani for- galom távrolról sem éri utol a várakozá- sokat. A kereslet, amely a hűvösebb idő beálltával megindult, inkább csak bizo- nyos cikkekre szorítkozik, még pedig főként olyan árukra, amelyekből a gyá- rak a nyersanyaghiány miatt nem ké- szítettek nagy tételeket. Különösen vo- natkozik ez a kötött szövet-árakra, ahol megtörtént, hogy

sok gyár kénytelen volt más gyárak- tól kölcsön venni árut, hogy a kollek- cióját kielézhesse, vagy a vevőt ki tudja szolgálni.

Az új behozatali és kiviteli rendszer valósággal pánikhangulatot idézett elő a textiltárcsán. Az utolsó negyedévre szó-

ló behozatali kontingens 50 százalékos csökkentése és az új rezsim által terem- tett importnehézségek a legnagyobb nyugtalanságot váltották ki, mert min- den programot felborítottak. Szakkörök- ben a legnagyobb aggodalommal tekin- tenek az új szezon elé, alighanem rend- kívül kellemetlen meglepetésekkel fog szolgálni.

Azt már előre lehet látni, hogy külö- nösen a detailisták részére az idei sze- zon rossz lesz. Közel kéthónapi üzlette- lenséget már aligha tudnak behozni. — Fokozza a kiskereskedők nehéz helyze- tét az a körülmény is, hogy az utóbbi időben rendkívül elszaporodott az alkalmi textiltárcsák száma. Bukarestben pél- dául minden utca tele van új üzletekkel, ahol kizárólag szezoncikkeket árulnak,

még pedig rendkívül olcsó áron, mert áru rendszerint valamelyik gyár sele- tes készítményeiből való, vagy pedig olyan nagykereskedőktől származik, a kik raktári maradékkészleteiket így értékesítik. Az alkalmi üzletek sok eset- ben hatalmas versenyt támasztanak az állandó textilkereskedéseknek, amelyek kifogástalan árut tartanak ugyan, de mert rendes gyári, vagy angró-árban szerzik azt be, nem tudnak olcsón elad- ni.

Az import útján forgalomba kerülő készárukban is hiány mutatkozik, külö- nösen a finomabb minőségű vásznakban. Ezt a cikket, a szélesárut is, újabbán belföldön is gyártják, de a szükséglet sokkal nagyobb és a különbözetet eddig külföldről hozták be.

Pénzügyminisztérium

Az 1934. évi 4 és fél százalékos „Országfejlesztési Kölcsön”

Kibocsátási prospektusa

(Kivonat)

1. Nyilvános aláírás útján lej 1000.— névértékű kötvények bocsátatnak ki kötvényenként 880.— lejes árában.

A lejegyzt kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendő ki 1934 november 5—30 között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpa- pirokkal is kiegyenlíthető az aláírási iven feltüntetett kurzuson. A járadékpa- pirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20 %-át nem haladhatja meg.

3. Az 1000 lejes kötvény évi 4 és fél %-os kamatot hajt, amelynek fele június

1-én, fele decemberben kerül kifizetés- re, az első kifizetés 1935 június 1-én tör- ténik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyeszeri sorshuzás útján váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a követke- ző december 1-én törlesztendő kötvé- nyeket sorshuzák ki. Az első sorshuzás 1935 évi február 1-én történik.

5. A lejegyzt kölcsöntőke minden teljes egy millárdjából nagy prémiumok- kal visszaváltanak az első évben:

1 kötvény	3,000 000 lejjel	azaz	3,000.000
2 „ egyenként	1,000 000	„	2,000 000
4 „	500 000	„	2,000 000
4 „	250.000	„	1,000 000
46 „	100.000	„	4 600 000
57 kötvényt	Összesen 12,600.000 lej.		

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértéken felül 200 lejes ju- talékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket	1 200 lejért
„ 2.000 „	2 400 „
„ 5.000 „	6.000 „
„ 10.000 „	12 000 „
„ 20.000 „	24.000 „

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejben fizeti ki az állam, a lej 10 miligramm 0.900 finomságu arany ér- tékének felel meg.

8. Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket kész- pénz gyanánt fogadják el az összes köz-

pénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek minden- féle adó és illeték alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örö- kösdési, ajándékozási és házassági szer- ződések adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciakul és ovadékul elfo- gadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai, Postatakarékpénztár, az összes postahivatalok, valamennyi közpénztár és

a megfelelő időben megállapított pénzin- tézetek.

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban találhatók.

ezésszerűtlen mennyiségű árut exportálhatnak ide, anélkül, hogy Románia oda több mezőgaz- dasági terméket vihetne ki az új rezsim alap- ján nincs mit tartani. Ezzel szemben

az import sokkal nehezebb lesz és kisebb, mint eddig volt és miután ezután is valószí- nűleg a behozható áruk túlnyomórésze nyersanyag és termelési eszköz lesz, a ke- reskedelem részére csak annyi marad, a mennyit a gyárak meghagynak neki.

De okvetlenül megérzik az új rendszer bénító hatását az iparvállalatok is, miután az új rez- sim nyíltan az import erős korlátozására irá- nyul és a kisebb üzemek közül sok lesz olyan, amely teljesen meg fog akadni az egyre job- ban érezhető nyersanyaghiány következtében,

különösen, mert képtelen lesz az exportőrök által kért értékkülönbözetet megfizetni.

Meg vannak ijedve az exportőrök is. Tekin- tettel arra, hogy az új rendszer két kategóriá- ba osztja az exportcikkeket és az első csoport- ba tartozó petróleum, gabona és fa kiviteléből eredő devizát 100 százalékban be kell szolgál- tatni hivatalos árfolyamon, mindenki igyekez- ni fog olyan áruval exportot csinálni, amely- nek ellenértékéért legalább részben megkapja a lej hivatalos és tényleges árfolyama közti különbséget. Ez viszont egyrészt fel fogja ve- ni az exportcikkeket belföldi árat és következés- képpen az exportdevizák szabadforgalmi ár- folyamát is, másfelől pedig

külföldön a sok exportárást adott esetek-

Elkeseredett harc készül a belföldi cinkweiss- gyárak között

Bukarest, október 27.

A belföldi vegyiparban közelebről erős harc van kilátásban. Egyelőre a cinkfegyvergyárak között fog megindulni az árverseny, miután a nagybányai Phö- nix-kémsavgyár e hó végén valószínűleg kijön a piacra ezzel az új cikkével. A belföldi cinkweisspiac évi szükséglete körülbelül 140 vagon és ezt a mennyisé- get ezidőszáig kizárólag két bukaresti gyár, a Wilhelm Grosch-féle „Coroana” és a „Solex” rt. látta el kartellmegállá- podás alapján.

Most azután létrejött a harmadik cink- weiss-gyár is Romániában, amely ismét felborítja a piacot kialakult helyzetet. A nagybányai „Phönix” megjelenése el- sősorban a „Solex” ellen irányul, amely főképpen az erdélyi piacot dolgozik. A harc annál is inkább elkerülhetetlennek látszik, miután a két vállalat között más ellentétek is vannak. A helyzet ugyanis az, hogy a „Solex” eredetileg egy fémke- reskedelmi vállalat alapítása és ez a fémkereskedelmi cég két év óta részgá- licot is gyártat saját árujából az állami kémsavgyárban és ezáltal rontja a „Phö- nix” piacát. Most azután a „Phönix” cinkweissban a „Solex” pozícióját fogja megtámadni.

Annak, hogy eddig még nem tört ki a cinkweiss-háború, egyedüli oka a nyers- anyaghiány. Eddig ugyanis a romániai gyárak főleg Németországból szerezték be a nyersanyagukat, de a múlt hónap- ban a német kormány betiltotta a cink kivitelét. A romániai cinkfegyvergyárak ilyenformán kénytelenek most más or- szágok felé orientálódni. Ez vonatkozik a „Phönix”-re is, amely eredetileg már október elején számított a forgalomba hozni a saját áruját, de mert a nyers- anyag hiánya miatt még nem tudott meg- felelő mennyiségű cinkweissot legyártani, kénytelen volt az új cikk piacra vitelét elhalasztani.

Az év vége felé a vegyipar más ágai- ban is harcok várhatók, elsősorban az enygyártás terén.

ben leronthatja az árakat és akkor az ex- portőrök még a valutakülönbözet mellett sem tudják megtalálni a számitásaikat.

Az új rendszernek még egész sereg más, ma még tisztán be nem látható következménye lesz, amely hihetetlen zavarokat kelthet a gaz- dasági életben. Érthető tehát, ha az összes érdekelt körökben nagyfokú idegesség és kap- kodás észlelhető, azonkívül pedig egyre né- lyebb gyökeret ver az a vélemény, hogy Ma- nolescu Strunga rendszere gyakorlatilag nem vihető keresztül, hanem alapos módosításra szorul. Vagy ha a miniszter mégis ragaszkodik fog a végtelenségig hozzá, olyan bonyodalmakra fog vezetni, amelyek alapjaiban megrázkódtat- hatják az ország egész gazdasági életét.

ASTRA LUX-MOZGÓ

Péntektől a legszenvedelmesebb film
a legmegkapóbb jelenetekkel, melyek eddig filmre kerültek:

Az igazi anyai szív

(MUTTERHANDE)

100 %-os németül beszélő film.

Ez a film érte el az egész világon a legmaradandóbb hatást.

Szombaton d. u. 3 órakor és vasárnap d. e. 11 órakor **elsőrendű, modern cowboy-film.**

Asíra Mozzó. Brassó

Pénzekről

A filmek gyöngye! — A német filmgyártás nagy slágere!

FRASQUITA

Büvös romantika, viharzó szerelem, a **LEXÁR FERENC** gyönyörű zenéje, amit a világhírű szerző maga dirigál, **JARMILA NOVOTNA**, a híres operaénekesnő, a „Bosporusi dalok” főszereplője, csodás éneke, pazar kiállítás, remek táncok

Szombaton d. u. 3 kor és vasárnap d. e. 11-kor **elsőrendű modern cowboy-film**

Újra két veszedelmes betörőt logtak Brassóban

Brassó, október 27.

A brassói rendőrség újra két veszedelmes betörőt fűlelt le. A két betörő Gyulafehérvárról érkezett hónapok előtt Brassóba, mert — ahogy — mondták — itt a legérdekesebb dolgozni és itt kínálnak a legbővebb kilátások.

A rendőrségen megállapították a betörők valódi neveit: az egyik Bölönyi Ernő és a másik Gál József, akik a rendőrség előtt szaktudásukról az ország más részeiben is ismeretesek.

Bölönyi és Gál Brassóban, vallomásuk szerint négy betörést követett el. A két legzsirósabb betörésük volt az, amelyet dr. Flechtenmacher szanatóriumában követtek el és Manker Gerhardt brassói lakosnál, akinek lakásáról 50 ezer lej készpénzt vittek el. A lopott holmikat Gál és Bölönyi egy Incze Andor nevű lakosnak adogatták el, aki azokat viszont jó áron tovább árultotta. Az orgazda Incze Andort is letartóztatta a rendőrség.

Voina Péter vizsgálóbíró befejezte a betörők és az orgazda kihallgatását és a törvényszékhez tette át az iratokat, hogy ott a betörők büntetése felett döntsének.

FELHÍVÁS BRASSÓ KISIPAROSAIHOZ

A nagyvásár végett elhalasztott rendkívüli közgyűlést október 29-én, hétfőn este tartják meg. Minden kisiparos jelenjék meg a saját érdekében. A kezdeményező csoport.

A BRASSÓI MAGYAR DALÁRDA

vezetősége értesíti tagjait, hogy nőikari énekpróba hétfőn, október 29-én este 7-8-ig, a férfikari énekpróba kedden, október 30-án este 8-10-ig lesz a dalárda helyiségében.

VALLÁSOS ESTÉLY

A brassói református Nőszövetség október hó 28-án, a reformáció-vasárnapján, délután 3 órakor rendezi a ciklusban az első vallásos estélyét, a következő programmal: 1. Kezdő ének: 152. sz. Jövel Szentlélek Uristen! 2. Ima, biblia olvasás: Csia Pál lelkész. 3. Művészi orgona-szám: ***. 4. Előadás. Tartja: Szele Béla dr., főgondnok. 5. Művészi énekszám: Huszár Andrásné, orgonán kíséri: Boérné Hübner Margit. 6. Ady-verseket szaval: dr. Dánér Lajos s. lelkész. 7. Záró ének: 244. sz. Te benned bízunk... 8. Áldás. A vallásos estélyre beépítendő nincs. Mindenkit tisztelettel meghívunk és várunk. A perselyadományokat jótékony célra fordítja a rendezőség. Háziasszonyok: Csia Pálné és Ürmössy Rózsika.

Bíróvizsga kezdők részére és minősítési vizsga a brassói bírónak — Kézdivásárhelyen. A brassói bírótestület értesíti Melchior, Hamar, Sussu, Störh és Lakomcsik bírót, hogy az október 28-án Kézdivásárhelyt tartandó minősítési vizsgán jelenjenek meg. Ugyanakkor lesz a bírójelöltek vizsgája is. Írásbeli szombaton, szóbeli vasárnap. A vizsgáztató bizottságban a brassói testület részéről Tibád Géza elnök és Puiu György titkár vesznek részt.

A bírótestület kéri tagjait, hogy a heti szerda esti üléseken pontos időben jelenjenek meg, mert az ülések kezdési ideje este nyolc óra.

Női kalapok

a legújabb modellekben,
a legcsöbb árakban,
a legmodernebb anyagokból,
a legnagyobb választékban

MODE DE PARIS
Benedek Lenke

női kalapszalonjában Brassó, Kapu-utca 32.

Atalakítások a legújabb divat szerint a legcsöbb árakban.

(*) Tornakurzusok hivatalnoknok, asszonyok, (kezdők) és a fiatalság részére, külön-külön csoportokban novemberben kezdődnek. Beiratkozás hétfőn és pénteken este 6-1/2-8-ig. Bosinné Harmath Jolán Fekete utca 30, földszint 1.

(*) Asztali borok már 11 lejtől, valamint könnyebb és nehezebb csemegeborok saját termésben, szavatolt tisztán Küküllőmenti Bortermelők Szindikátusánál, Weiss Mihály u. 13.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó díja 1 lej. Kereskedők és iparosok üzleti jellegű hirdetéseknek díja szavanként 2 lej. A legkisebb hirdetés díja 20, illetve kereskedők és iparosok részére 40 lej. Olyan hirdetéseknek, amelyek jellegével adatnak fel, vagy ahol a hirdető címét a kiadó hivatal által kívánja közzétenni, 5 lej pótdíj fizetendő.

Ajándékot kap 100 lejes vásárlásnál Révész József textilüzletében, Brassó, Hrscher utca 1. 15669

Perfekt retusőrő állást keres. Tamás Julia Brassó, Str. Ciocrae 25. 15732

Underwood írógép jókarban lévő eladó. Sebestyén órásnál Brassó, Kut-u. 46. 15757

Minden néven nevezendő* butorok, legolcsóbbtól legdrágábbig, állandóan legnagyobb választékban kedvező fizetési feltételek mellett is. Mobilul, Brassó, Kapu-utca 32. 15497

Szépen butorozott szoba 1-2 személy részére, fürdőszoba használattal kiadó. Brassó, Felső-Törvény-u. 8. 15765

Centrumban kiadó 3 szobás, parkettes cserépáthas lakás. Ugyanott különbejáratú butorozott szoba külön lépcső feljarral. Brassó Hrscher-u. 26 I. em. 15746

Nagy Sándor droguista „Gloria” illatszer-tára, Brassó, Fekete utca harmenenegy, kevés, vagy semmi jövedelemmel nem bíró tisztességes egyéneket jövedelemhez juttat. 15709

Tűzifát, prima fajalmát, mindenki melegegésére, mindenkor napiárban szállít Bisztritsány, Vasut-utca 67. Telefon 3-36. 14942

Családi ház mellékhelyiségekkel 135.000 Lejért eladó. Érdeklődni Brassó, Str. Munte-nia 18 sz. 15754

Fogtechnikus, elsőrangú munkaerő 8 évi praxissal nov. 1-re állást keres. Ajánlatokat „Megbízható” jelgére a brassói kiadóba. 15723

Hölgyek, győződjenek meg, hogy Horowitz Ilona kalapszalonjában a legszebb és legolcsóbb kalapokat vásárolhatják. Alakítások 50 lejért. Brassó, Kolostor-utca 22 I. emelet. 15748

Modern, napos, 3 szobás lakás, fürdőszobával, minden mellékhelyiséggel azonnaltalra kiadó. Brassó, Kapitány-u. 10. 15764

Okleveles tanárnő, német és román nyel-órát ad. Korrepetálást is vállal. Cim: Dr. Gitter fogorvosi műteremben. Brassó Sütő-u. 2 szám. 15543

Különbejáratú üres szobát keresek, esetleg fürdőszoba használattal. Ajánlatokat „Jó le-vegő előnyben” jelgére a kiadóba kérek. 15437

Poloskát, molyt és azok petéit butorból, tal-ból, ajtófélfából felelősséggel irtja Varga, Ró-kus-utca 12.

Hirdetett kézzel-varrott bőikeztyű- és ipar-művészeti tanfolyamra f. hó 31-én és nov. 1-én lehet jelentkezni a tanfolyam vezetőjénél, Brassó, Hrscher-utca 28 hátul az udvarban a faraktárban. 15775

Butorozott szoba elsejére kiadó. Érdeklődni d. u. 5-8-ig Csákány női szabónál lehet. Brassó, Hentes-u. 2 II. 15776

Gyönyörű napos utcai butorozott szoba nov. 1-től kiadó. Brassó, Buzasor 7 II. em. 15777

Két szoba, konyha kiadó. Megtekinthető délután 2-4-ig. Brassó, Hosszu-u. 49. 15778

Konyhakötségeit csökkenti a bevált tudománys főzőművészeti (külön rituális) tanfolyam. (Három hétre 640 lej.) Brassó, Vár-u. 33. 15779

Intelligens kisasszonyt fix és jutaléka azonnaltalra keresek. Cim 15808 szám alatt a brassói kiadóban.

Kölcson venni 70.000 lejt első helyi beke-bezésre. Kamat értékéért 2 szoba, konyha, üveges veranda, víz, villany, kamra, mellékhelyiségek lakásul. Szép egészséges, napos helyen, belvároshoz 15 perc. Érdeklődni lehet Brassó, Kapu-u. 8, udvarban balra a 2 ajtó. 15800

Megnyílt a „Delicat” buffet és élelmiszer-üzlet az elágazásnál. 15801

Családiház, mely áll 4 szobából és mellékhelyiségekből 180.000 lejért eladó. Brassó, Valea Albă 9. Óbrassó (Fehérpatak-u.) 15806

Teljesen jókarban lévő 500-as „Triumph” supersport motorerékpár olcsón eladó. Megtekinthető minden nap délután 1-4 között. Brassó, Str. Primăvarei 2. (volt Honvéd-u. 4) 15805

Szép családház, kerthelyiséggel, sürgősen és olcsón eladó. Brassó, Str. Jon Molnar 13. 15804

Legújabb slágerek tanítása a jazz-ének és jazz-zongora tanfolyamon. Kottanélküli zongoraoktatás, önálló kíséretszerkesztéssel. Gyerekeknek zeneóvoda. Zakariásné Deák Lenke, Brassó, Katalin-utca 21 II. em. 15808

Elcserelemn rövid zongorát modern rádióra. „Tricot” Simon R. Brassó, Kapu-utca 28. 15801

Világos napos utcai szoba, fürdőszobával egy vagy két személynek azonnaltalra kiadó. Brassó, Hosszu-utca 7 I. emelet. 15799

Egy vaskályha eladó, esetleg főzőkályhával elcserelemn. Brassó, Brătianu (volt Körház-u.) 49. Fonyó. 15781

Vidéki családos uriember, keres butorozott szobát fürdőszoba használattal, uricsaládnál havonként 5-6 napi használatra. Ajánlatokat „Rendes” jelgére a brassói kiadóba. 15793

„Berke” vagy „Hess” mérleget használni állapotban veszek. Címeket Schwecht, mérlegkészítőhöz Brassó Katonakórház-u. 15793

Jó karban lévő „Bizam” szőrmekabát kő-zéptermetre jutányos áron eladó. Megtekinthető minden nap 3-5-ig. Brassó, Str. Castelu-lui 31 Meisel-nél. 15740

Üzlethelyiség kiadó november elsejétől Brassó, Hosszu-u. 153. 15800

Zongora- és gyakorlóórát jutányos áron kaphat. Kut-u. 24 földszint. 15799

40 kötet regény, legújabb kiadás és egy új porzivitógép eladó. Cim: Brassó, Calea Vio-toriei (Kut-u.) 47 I. emelet jobbra. 15794

Fiatall apró és autómunkákban jártas vas-esztergályost azonnaltalra alkalmazunk. Ajánlatok „Ferrum” jelgére a brassói kiadóba kérek. 15774

OLCSÓ ŐSZI VÁSÁR

október 22.-től — november 12.-ig

VESTIS

posztóáruházban, Brassó, Lensor 22

ÁRAINK:

	LEI
TARTÓS TÉLI KAMMGARN	300
Kitűnő téli kammgarn	330
Finom téli kammgarn	380
Elsőrangú téli kammgarn	400
Téli Foulé kammgarn	450
Vestis téli kammgarn	560

KÜLÖNLEGESSÉGUNK:

A leghinomabb angol tonalból készült kammgarn

600
lejtől

AZ „ECONOMIA” TAGJA

MOST VEGYEN SZÖVETET!

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

BUDAPESTI LEVÉL

VILÁG VEGE

Írta: ZSOLT BÉLA

Először csak az anyja vette észre, lehetetlen volt észre nem venni. A lány zúzott retikült hozott haza, tüntetve ledobta az ebédlőasztal terítőjére, a nagy egési folt és az aranyzálakkal áthimzett posztórózsza közé, mintha minél hamarabb tul akart volna esni a dolgon: vagy kérdeznek és ő mindent őszintén és kegyetlenül megmagyaráz, vagy pedig hallgatólagosan tudomásul veszik. Az anyja sápadtan állt az asztal előtt, idegenül nézte: már mozgott a szája, aztán megsemmisült; tovább ment, rakosgatott a zongorán és hátat fordítva kérdezett tőle valami közönyöset. Mikor visszafordult, az anyja nem mert a szemébe nézni, holott ő rebbenés nélkül állta volna a tekintetét. Harmadnap új cipőben jött haza, ötödik nap üzent, hogy dolga van az irodában, csak tíz óra után szabadulhat. Az apja morott, az asszony félénken csendesítette. Két hét alatt jóformán kicserélődött és toalettje s az anyja még mindig nem kérdezett semmit; igaz, hogy egybéként is alig beszéltek az utolsó napokban. Az asszony csak abban reménykedett, hogy a férje nem veszi észre. Fogalma sincs a nő ruháról, egyik olyan neki, mint a másik. Különbözik is, az öreg most nem ember: decemberben szelnek eresztik a hivatal felét. A szénior-főnök hat hete meghalt és a fiatalnak semmi kötelessége a huszonnyolc éve gürcölő segédkönyvelővel. A szénior-főnök temetése óta nem alusznak, éhhalált, szegényházat, utcasarki koldulást vizionálnak s az asszony duplán boldogtalan, mióta tehetetlenül nézi, hogy a lány garderobja napról-napra gazdagodik, — de voltaképpen még mindig nem hisz semmi jóvátehetetlenbe. Minden éjjel elhatározza, hogy közbelép, mielőtt nem késő, — de ha sor kerül rá, nem tudja elkezdni, — fél a lánytól, aki van olyan arcátlan és kimondja: minden megtörtént na és mi van abban?

Végül igyekezik elhíttetni magát, hogy nem történt semmi. A lány sokkal számítóbb, sokkal okosabb. Lehet, hogy van valakije és ugratja, kihasználja, de a végső esetben... nem, sokkal raffináltabb, hidegebb, semhogy... És sokkal inkább fél az apjától, aki kegyetlen tud lenni, ha ilyesmirel van szó. Amikor három hónapja megtudta, hogy a lány a főpénztárossal kettesben ment a színházba — azt hazudta, hogy egy asszonybártnője is velük megy — majd össztörtte. Ő könyörögte ki a kezéből. De most az öreg is bágyadtabb. A lány már negyedszer marad ki vacsora után, az öreg morog kicsit s a végén szinte örül, hogy az anyja elfogadható magyarázatot rág a szájába: karcsony előtt vannak, sok a dolog. Legfeljebb, ha üres-fenyegetően azt mondja még, hogy holnap majd érdeklődik a leány irodájában. De az asszony tudja, hogy nem érdeklődik; sokkal inkább rázza a hideglelés: mi lesz elsején, maradhat-e az álló íróasztal mellett, vagy pedig jön a világ vége? Hiszen megkérdezhő a főnökötől, egyenesen megmondhatná neki: kötelessége a családjával szemben, hogy tisztán lásson, előkészülhessen, esetleg valami más után nézhessen... De nem mer kérdezni, csak lesi a főnök tekintetét, amely hüvös és titokzatos, mint a sors.

Végül mindig megkapaszkodik a feltevésben, hogy huszonnyolc évi tisztességét, szorgalmát, a cég iránt tanúsított hűségét mégsem eresztethetik csak úgy a szélnek.

Elsején kidobják.

Karácsony előtt a lány bundában jött haza s az anyja úgy félt tőle, mint az eleven vadállattól. A férfi naphosszat nem volt otthon, állás után járt s ha reménytelenül hazajött, hallgatott gyáván és büntudatosan, mint akit legyőztek. Valamikor hangosan dirigált és kritizált. Felületesen, inkább hatalmi örömeinek élvezéséből szüntelenül nevelte a lányt, aki már régen nem figyelt oda, de legálabb közönyös komolysággal végighallgatta. De mióta kitétek, semmit sem

kérdez és semmihez se szól hozzá. Már megszokta, hogy a lánynak minden este dolga akad a házon kívül s ha az asszony makacsul megmarad a magyarázat mellett, hogy hivatalban tud dolgoztatják: vállvonogatva sóhajt. Februárban nem tudják kifizetni a házbért; a háziur napoként tizszer leüzen, az asszony kétségbeesetten szaladgál évek óta elkallódott rokonokhoz: nincs, senkinek sincs. Ötödiken délután a lány meghozza a házbért; az anyja irtózva dugja köténye zsebébe és osonva, mint a tolvaj, mint a gyilkos rohan a házgondnokhoz. Az öreg sejt valamit, mert a házmesterjárás megszűnik és hosszú idő után az öreg asszonyt hajnal felé elnyomja az álom. Valami közbejöhött — gondolja az öreg, de nem mer kérdezni semmit.

Naphosszat lőt-fut a városban, mert úgy érzi, minél több kilométert gyalogol, annál inkább teljesíti kötelességét családjá iránt. Február végén, egy este közepkoru elegáns urat talál az ebédlőlámpa alatt. Bemutatkozik, valami Küsztnert Bertalan, igen, a textiles Küsztner

fia. Igen, a sportkocsi a kapu előtt az övé. Ha nem haragszanak meg érte, feljött, hogy megismerjék. az irodából ismeri Lilit, a cége összeköttetésben van velük. Néhányszor hazahozta a kocsiját, de úgy érzi, illendőbb, hogy bemutassa magát. Ó, kérem, nagyon kedves — mondja az asszony. Az öreg kényszeredetten bólogat. Aztán Küsztner a pokoli viszonyokat emlegeti. Igen, erről már az öreg is tud beszélni, hosszan és szürkén, hogy Küsztner unatkozik s az öregasszony ösztönszerűen közbeváág és valamilyen ürüggyel kihívja a szobából.

Küsztner gyakran feljár, később már egyenesen bevonulnak az udvari szobába, ahol a lány alszik: vedlett lányszoba. Az apa már csak akkor találkozik Küsztnerrel, ha tizenegy óra tájban elmenőben keresztülhalad az ebédlőn, ahol, a nagy asztal körül szótlanul ülnek ketten.

Az öreg néha megkérdi:
— Mondd, mama, miből élünk mink?
Az asszony zavarban, hápogva próbálja magyarázni:
— Hát elsősorban a Lili hoz haza száz-

Gréda József (Nagyvárad):

N I Z Z A

Itt, ahol az élet Baedekerszóra fut az apállyal, jön a dagállyal, s a nap akkor kél, mikor Lyonból pénzes brittekkel befut az expressz; sanyuru lélek tarka csodája, vigaszos, büszke öröme látni, hogy a tengernek fürdőzők ezre, ánglusok erce mit se jelent.

Mikor a parton gyáva zenész küld halk muzsikát az idegen vendég renyhe fülebe, s te belereccsensz: zajongó tenger, jaj, be szeretlek! Riadó tenger, jaj, be csodállak, mikor vízednek gyöngyöző habja kicsap a partra s az ott sétáló vasaltnad rágot — puff! — leköpi

Terraszok fényén, mulatók mélyén hajlik a pincér görnyedő háta, kifáradt ajkán bamba mosoly teng: szilvuplé, mészjó, ezjúlajk, miszter. Mily csoda akkor: ugrik a hullám, borul a csónak nyalka urakkal, ujkodakostul, borrapalóstudul, s a dühös tenger oda se nézi!

Nincs a kutyánál dühösebb állat, ha szabad farkas kerül elébe, Zsidányból vedlett pandur is tombol, mikor a rabló röhög a dombról: Nem megy a vízre nizzai pincér, kádba ha fürdik, hajlongó hátát fordítja arra, ahol a tenger dacos hulláma, vad vize döng.

Márai Sándor:

COROVICS

Anyai részről Albán származásu, cigarettázik, napbarnította, kopasz koponyája hegyében cifra és lapos montenegrói fezt visel, fenköltlelkű és méltóságteljes. Különös ismertetőjele, hogy szomorú. De nem úgy szomorú, mint egy magánember, hanem, mint egy nép — egy kollektív faji szomorúság ráeső részét viseli bizonyos egykedvűséggel. Ugy szomorú, ahogy más ájtatos. Ugy szomorú, ahogy más adót fizet. A nemzeti bánathól Corovics kivieszi a maga részét.

A ház sziklák között állott, magasan fenn a tengerparton, olajfák kerítették s a kertben Corovics szőlőt ültetett, a vörös földet arca verejtékével művelte s a bort, mely így termett, esztendőről-esztendőre maradék nélkül megitta. Nekem is adott belőle, nyájas és kellemes mozdulatokkal, egy agyagkanecóban, melyet személyesen hozott fel a pincéből, színiült g töltve vörös borral s elem állította a kőasztalra a kertben. A kancsót átütötte a verejték. Corovics szájaszögletéből cigarettá pittyedt le s egy nyelven, melyből nem értek egy szót sem, felszólított, hogy igyam meg a bort. De lehet, hogy egészen mást mondott, talán a házi áldást, vagy a bor árát jelezte.

Corovicshoz nem volt más utam, mint a sziklához, a tengerhez, vagy a naphoz, mert a nyelvet, melyen Corovics kifejezte magát, éppen oly kevésbé értet-

tem, mint ő az enyémet, s Corovics soha nem ambicionálta, hogy a nagy nyelvcsaládok valamelyikébe belekapcsolódjon. Így jelekkel érintkeztünk, mint a siketnéma, s a harmadik nap vége felé jelbeszéddel elmondtam neki a viccet a rablőról, és a kakasról, amit valószínűleg ismert már, mert komoran intett, mikor befejeztem. Aztán ő mondott el egy balladát fenségu, szűkszavú, ritmustalan történetet, valószínűleg nemzete mondavilágának egyik fejezetét, mely számomra egészen új volt.

Naphosszat ablakom alatt smontált az udvaron, ollóval, kapával vagy öntözőkannával kezében, furt és faragott házán, ápolta gyümölcsfát és létezett. Oly meggyőződéssel létezett s annyi gyakorlattal, mintha életének célja lenne. Én tudom, hogy nincs és nem is volt, de ezt óvakodtam megmondani neki.

Nem nagyon valószínű, hogy hosszabb külföldi utazásokkal művelte volna szívét és elméjét, az újabb francia irodalomról, mint meg kellett állapítanom, fogalma sem volt, reggelire hagyományt evett és vizet ivott hozzá. Azt hiszem, nem volt soha boldog és nem volt boldogtalan, feleségét már régebben eltemette s leánygyermekével, aki ellátta és gondozta a házat, nem beszélt. Nem tudom, volt-e Oed pus-komplexuma valaha is Corovicsnak s fogalmam sincsen, hosszú élete során hogyan birkózott meg

huszat és a különórák... és aztán spórolunk, öregem... minden krajcárra vigyáz az ember

Az öreg el akarja hinni a magyarázatot, mert különben... mert mit kellene tennie, ha nem hinné?

*

Igy élnek, egyenletes, tisztos polgári szükségben. Küsztner gyakran feljár és ilyenkor elvonulnak az udvariba. Ha nem jön fel, a leány későn érkezik, olyan későn, hogy nem győzik kívánni. Különbözik is, jobb aludni, jobb nem hallani, amikor csörren az előszobakulcs. Ha ébren vannak, akkor is alvónak halottnak tettetik magukat.

Már május van s az öreg még mindig lázasan rohan a lépcsőnkön fel-alá, apróhirdetések és állasközvetítő irodák hiu kimérái után. Egy szivacskezeskedő könyvelőt keres, jelentkezés fél 8-tól fél 9-ig. — Korán kelt, hatkor, összeszedte az okmányait és már indult is sorbaállni a folyosón; hátha éppen ma? Lábujjhegyen lonódzik ki a szobából, hogy fel ne keltse az öregasszonyt, aki megint hajnalig nyöszörgött és álmában sirt. Az előszoba homályában nyul a nyiszlett überciher után. Hirtelen megrettenve kiált fel:

— Ki jár itt?

— Ne tessék megijedni, én vagyok, a Küsztner! — hangzik a riadt felelet.

Most, most, mit csináljon? Most nem lehet elbujni öncsalásának, mesterséges, jóhiszeműségének leple mögé. Ez az ember most megy el a lányától — ezt tudomásul kell vennie, hacsak, ó, nem ad valami magyarázatot, ami legalább valószínű, amivel szégyen nélkül megelégedhet.

Széduiltén várja, mit fog mondani a fiu.

— Ilyen korán? — kérdi tompán.

— Igen, mondja Küsztner. — Megbeszéltük, hogy kirándulunk. Megbeszéltük, hogy felébresztem Lilit...

— De a hivatal? — kérdi fürkészve, mert lelkiismeretes, mert nem enged, hogy csak úgy az első kifogással leszerelejk.

— Tízre benn lesz, csak egyet autózunk Gödöllő felé...

Na, hiszen ez hihető, — lehetséges. — Na, hát akkor... Isten velük, jó mulatást...

De ha az a szivacskezeskedő felveszi könyvelőnek, ha estére ő hozna haza egy darab kenyeret, akkor... akkor ő majd megmutatná nekik...

gátlásaival? A természethez zsörtölődő és bosszus viszonyban állott, mint egy felügyelő s gyakran hallottam mérges morgását, amint egy szőlőtőke előtt térdelve, raffiával kötözte a fűrtöket s közben szidta a bokrot, mint a bokrot. A napnak és mennyboltnak általában, ha fejét vakarva föltekintett s felhőt látott ott, ahol napot várt vagy napsütést, a mikor esőt, olyanokat mondott, hogy szédültem. A tengerbe néha beleköpött. Zsörtölődött az elemekkel, szigorúan tartotta őket, tudta, elég csak a kisujját mutatni s már elkanaszkodik minden, az elemek, a sors, az élet és a halál hatalmai.

Annnyiba se vett, mint egy legyet.

A szobát, mely a tengerre nézett s tiszta volt és sivár, sok tapintattal égszínkére meszelte, aminek mélyebb okai is lehetett Corovics lelkivilágában, de lehetett az is, hogy nem volt más festék a háznál. Ha reggel megpillantott, kiegyenesedett, abbahagyta munkáját, két kezét csipőjére illesztette s különösebb izgalom nélkül nézett reám és várt. Nem köszönt, de nem is várt üdvözlést. Az élet összes felesleges mozdulatai lehullottak róla. Nem volt utja hozzám, valószínűleg nem gondolt semmit, vagy ha gondolt, hát lyesmit: „ez egy nyaraló”, vagy „ez az idegen”, vagy merek.

Köze és közöttem nagyobb távolság volt mint két csillag között, nagyobb távolság és ugyanaz a vonzerő. Öreg volt s én fiatal, elégedett volt és én elégedetlen, neki közönyös volt az irodalom, nekem fontos, nekem közönyös volt a dal, a szőlőtőke, neki fontos, nekem fehér flanelnadrágom volt és kötés jövőm, neki kukoricánadrágja volt és szintelen múltja, nekem komolytusaaim voltak

Finta Zoltán:

Kalapot emelek illusztris társszerzőm: az élet előtt!

Néhány szó az „Ajándékregegytár” sorozatában megjelenő új regényemről

— Minden férfi gazember! — ezt a nők szokták mondani, illő felháborodással és elkeseredéssel, különösen olyankor, amikor...

Mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy mikor szokták mondani, hogyan mondják, milyen harcias, fenyegető és baljós-latu fintorok, vagy grimaszok s gyakran keserű könnyek kíséretében.

Ezt a lesumt megállapítást szélesíti ki regényem a B. L. és a Népiuság Ajándékregegytárának októberi havi kötete.

Most erről kellene néhány szót mondanom, ami a szerzőnek külön kijáró tisztesség.

Ezuttal azonban a szerző megmakacsolja magát, kibúvik a kötelezettség teljesítése alól és igyekezik mentől kevesebbet beszélni a regényéről, illő szerénységgel átengedve a hozzászólás jogát mindazoknak, akik könyvét majd, a megjelenés után, előreláthatólag egy leültükben, egy szuszra fogják kiolvasni.

Mert erről a kis könyvről, amelyet nem is regénynek, hanem hangosfilmhíradónak voltam bátor elnevezni, nincs sok jelenteni való. Megcsinálódott és — kész. Az Ajándékregegytár szerkesztői voltak szívesek a kéziratot elolvasni, jó-nak találni s lekötni. Ettől az ünnepélyes és felemelő pillanattól kezdve a szerzőnek már csak annyi köze van a megírt műhöz, hogy igyekezik minél hamarabb elfelejtetni, emelől hamarabb „ad acta” tenni, mert az élet éppen elég széles és elég változatos cirkusz ahhoz, hogy ne sokat időzzünk az ilyen elintéztett tételek mellett, mint amió a: „Minden ember gazember” meghatározás.

A regényről tehát nem beszélünk!... Legfeljebb arról lehet néhány szót mondani, miképpen született meg ez a kis könyv, honnan került össze annak anyaga? Nem mondom: a regény érdekesebb és még izgalmasabb volt az, hogy utána mehettem mindazoknak a figuráknak, akiket másfélszáz-tendé állandó melengetés, dédelgetés után szép sorjában beillesztettem regényem „hősei” és „hősnői” sorába.

Ugy volt az, hogy 1933 telének végén, egy zimankós délutánon, amikor — a mint mondani szokás — még a jó kutyát sem verik ki a szobából, megjelent lakásom egy hölgyismerősöm. Feldultnak látszott, az nagyon is enyhe kifejezés!

Mint a bomba robbant ki belőle a szó: — Hogy én kicsoda szlamasztikába kerültem!

Aztán kissé lehiggadt és elmondotta a szlamasztikát elejétől végéig. Nagyon

érdekes kis történet volt az, olyasféle, aminőre riportírás közben nincs más kifejezés: ilyen csak az élet agyalhat ki játékos kedvében.

Hölgyismerősöm menyasszony volt. Ugy, cukrászdai kávézás közben ismerkedett meg „vőlegényével”. Az eljegyzés már estére megvolt. Néhány hétig tartott az ugynevezett boldogság, aztán a vőlegény kezdett elmaradozni, a megbeszélte találkáról lemaradt, olykor ellentmondásokba keveredett és egy telefonhívásnál pedig kiderült, hogy nincs is ott alkalmazásban, ahol lennie kellett volna. Rövid nyomozás a hölgy részéről leleplezte a megdöbbentő igazságot: a nyalka vőlegény éppen második számú menyasszonyát teszi boldoggá egyazon család keretein belül s ráadásul még egy nem éppen mai évfjára, de annál pénzesebb asszonysággal is igen szoros összekötteté-

seket tart fenn.

Az volt az érdekes és izgalmas hajtvadászat, nyomról-nyomra utána menni ennek a sokféle hájjal megkent himpelleknek, aki ellen néhány bűnvádi feljelentés is befutott a hatóságokhoz. Ő azonban — szerencsés csillagzat alatt születnek az ilyen himpellek! — kiesüszott az igazságszolgáltatás karmaiból és más városba tette át működési színterét. De oda már nem üres zsebbel és nem foszlásig elnyűtt ruháttárral érkezett!

A rendőri riportert annakidején megtette a maga kötelességét és megírt az esetről annyit, amennyit a hatóságok kiszolgáltattak. De a regény fordulatai, fejezetei ott bujtak meg a hiányos rendőri tudósítás mögött s e sorok írója a rejtett vonatkozásokat kutatta ki.

Ennek a kutatásnak eredménye ez a regény.

Gazember az, aki...

Megírtam benne azt, hogy minden férfi gazember! Gazember az, aki nem tudja tenyérre tenni szíve hölgyét és azon melegében elhurcolni az anyakönyvvezető elé. Ez a nagyobbik gazember. Ennek megmondják a nők könyörtelenül a véleményüket, ezt legszívesebben kanál vízbe fojtának bele. Hogy aztán, amikor jön az igazi, huszonnyolckarátos gazember, aki csak enni, zabálni és zsákmányolni akar, annak engedelmesen és lelkesen és boldogan mondják és ismételik a boldogító igenek egész sorozatát.

Jó, jó, ez rendben van, hiszen tudjuk, hogy minden férfi gazember. De ezt a nők mondják. S joggal. Mert szegények olyan hiszékenyek, olyan naivak, olyan bizakodók, hogy... A hasonlatot szándékosan nem fejezem be: tessék talán elolvasni ezt a kis regényt, végignézni ezt a vicces kis filmhíradót, kölesönös jó tulajdonságainkról s akkor látni fogják, milyen hiszékenyek, milyen naivak és milyen bizakodók. Tessék elhinni: itt aztán csak annyit adtam, amennyi éppen szükséges, amennyi — mondjuk — a lét-minimum!

A hétköznapi élet sok vicces, fura, érdekes és banális mozzanata vonul fel könyvemben az olvasó előtt. Vannak benne olyan helyzetek, amelyeknél — ha valakivel valóban megtörténik — illik tragikus hurokat pengetni. Ebben a könyvben azonban nincsen hajlamosság az ilyen ellágyulásokra. Az életben nincs tragédia és nincsen kipoézott vice:

csak események sorakoznak fel egymás mögé nyers és közömbös egymásutánban. Az élet olyan, amilyen: a dolgok örök hullámlása, tarka és színes film, amin lehet sírni, vagy lehet röhögni, kinek-kinek maga módja szerint.

Egyet nyugodt és tiszta lelkiismerettel vállalhatsz könyvemmel kapcsolatban: minden szó igaz benne, minden jelenetét az élet rendezte meg s én, mint szerző, csak szerényen és figyelő szemmel bandukoltam az események nyomában.

S éppen ezért: ha valaki önmagára ismer az új ajándékregegy olvasásakor, ne engem szidjon, ne engem okoljon azért, hogy kiszerveztődött, hanem azt a szép, szürke, unalmas életet, amely előtt, mint tiszteletbeli társszerzőm előtt, ezennel kalapot emelek.

Ami nincs

Egy francia ujság összeállította, hogy mi minden nincs már a mai korban. A következőket sorolta fel: Nincs igazi nyár és nincsenek gyerekek. Nincs tavasz és nincs kereskedelmi forralom. Nincsenek szemérmes, bájos leányok és nincs vallásos érzület. Nincs udvariasság és nincs ösztönzés. Nincs tekintély és nincsenek gavallérok. Nincs jó szövet és nincsenek megbízható cselédek. Nincs lelkiismeretes iparos és nincs igazi művészt. Nincs kedély és nincs jó erkölcs. Ha ennyi minden nincs, — kérde az ember akaratlanul — hát akkor mi van?

zett vissza.

Mikor a látomás eltűnt, a lány állt még a kapuban egyideig, aztán bement a házba, motozott a szobákban, cipőt húzott és kendőt kötött a fejére s elment a város felé.

Érezhetően hűvösödött, bután néztem magam elé, felmentem a szobámba, keztem mostam, kabátot vettem és térferegtem a városban. Kissé sajnálta, hogy soha többé az életben nem fogom látni Corovicst, de úgy látszik, nincs ez másképp, nincs utunk egymáshoz nekünk, embereknek.

Éjjel későn mentem haza, a ház sötét volt és elhagyott, a szobában kinyitottam az ablakot, hallgatóztam, de csak a tengert lehetett hallani. Ezt is meguntam, becsomagoltam, lefeküdtem aludni. Reggel a lány kopogott, mint rendesen, barátságos mosollyal hozta a reggelit, jelbeszéddel megmagyaráztam neki, hogy kérem a számlát és vitesse el a podgyászomat, mert el akarok utazni. A számlát ujjainkon számítottuk ki, nagyon olcsó volt, a bort is beleértve.

A hajóhoz majdnem későn jöttem, sietni kellett, kapkodás volt és túlkölés, nincs utálatosabb dolog, mint utazni. Mikor a hajó kikanyarodott az öbölből, felmentem a fedélzetre s láttam még a partot, messze az éles napfényben Corovics kis haját s a kertet. Akkor nyugtalanság fogott el és rosszkedvű lettem, arra kellett gondolnom, hogy mi lesz most a kerttel, a szállóval, ki fog szüretelni Corovicsnak, mi lesz a lánnnyal, mi lesz Corovicsnak, mi lesz velem? Szűkölő rosszszérzés és bizonytalanság fogott el, dideregni kezdtem, hideg szél járt.

és vannak a Istennel és az emberekkel, magammal, a tárgyakkal és a világ rendjével, melyet együgyűnek és rendetlen-ségnek tartok, neki a vámorokkal volt-konfliktusai, ha dohányt csempészett Albániából, én nem tudtam, miben hiszek, ő tudta, én a fehér bort szerettem, ő a vöröset, én az árnyékot ő a napot, a mit ebédután hosszan csurgatott a szájába, valami potyázó lustasággal, aláfeküdvé, mint egy öreg kutya.

Szívembe zártam, nem azért, mert öreg volt és megaszalt, kiegyensúlyozott és közönyös, hanem, mert nem tudtam róla semmit, ami egyetlen lehetősége két ember között a barátságnak. Azt a rettenetes küzdelmet, ami két ember között a beszéd, elengedett nekünk az istenek, akik mint pogány száműzött uralkodók, itt lappangtak még az ókorból a szigetek és az erdők között, csüggedt és züllött trónkövetelők, hatalom nélkül, kőszá és bánatos fenséggel. Lehet, hogy Corovics is pogány volt.

Minden emberben van valami fantasztikum, valami ponyvaregegy-szerű, valami felfoghatatlan és megközelíthetetlen. Számomra nem volt meglepetés, mikor harmadnap este Corovicst, ezt a Philemont Baucis nélkül, ezt az aszalt egyensúlyt, ezt a szorgos és néma patriárkát, ezt az élőlényt a világ üvegburája alatt, két csendőre kereste és elvitték magukkal.

Számára sem volt meglepetés. A kertben ültünk, Corovics dolgozott és én olvastam, mikor a festői csendőrok benyitottak a kapun, a kis csengő megkondult, Corovics felnézett, arcán valami ismerős derű futott át, mint mikor az ember egy régen várt vendéget megpillant, letette

kezeiből a raffiát és az ollót s lassan a csendőrok elé ment.

A csendőrok nyájasan szalutáltak és paroláltak Coroviccsal, dalmátul beszélgettek s az egyik felém mutogatott. Bennem is van valami fantasztikum, valami ponyvaregegy-szerű, valami felfoghatatlan és megközelíthetetlen. Rögtön tudtam, hogy a csendőrok értem jöttek, valami kisült, állandóan el vagyok készülve reá, hogy az emberek egy napon megfognak s úgy kívágnak a maguk rendjéből, melyet rendtelenségnek tartok, mint a rongyot.

Felálltam, de Corovics intett és mosolygott, a csendőrok mosolyogva tisztelgett, egyelőre nem rólam volt szó. Erre visszautltem a padra.

Corovics nyájasan tárgyalt a csendőrokkal, bement a házba, kisvártatva visszajött, a montenegrói férfi a fejébe nyonta, leánya követte, kezében bugyorról és egy göröcsös bottal amilyen vándorok utnak indulnak. Corovics néhány szűkszavú utasítást adott leányának s felém mutogatott, aztán odállt háttal a csendőrok háttal összekötte kezeit, az egyik csendőrok láncot húzott elő s megbilincselte Corovicst. A lánc végét a csendőrok kezében tartotta, a bugyrot és göröcsös botot Corovics vette kezébe, biccentett felém s lassu léptekkel elindult. A két csendőrok láncot vezette, mint egy majmot.

A leány az ajtóig kísérté őket, ott megállt, bámészkodott, integetett utánuk, valószínűleg nem Corovicsnak, aki nem tudott visszaintetni, hanem a kedves csendőroknak. Corovics, amilyen méltóságteljes és komoly ember volt, nem né-

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen Csakia eredeti csomagolásban árusítják.

Minden dobozban az orvos felzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

SALAMON ERNŐ:

SOROK

1. Nehéz úrról jön ő és öreg már

Hinnéd, ki aroom ismered, hogy úgy öregszen?
Hogy fáradoz s a hegyre fel már nem törekszem?
Hinnéd, ki aroom ismered, hogy hamu se már a meleg?

Most már csak mindég úgy legyen: Veled maradjak, ahogy az ősi hegy és rajta ház együtt maradnak. Kihagy a mell. Üljek Eléd. Most már az ut öregje lép.

Öregre ült szék. Annyit volt, ki ült rajtam. Megyek szét. Milyen öregség! Ó, milyen nagyon komor öregség!

2. A hozzánk tartozó asszonyról

A jövő hét elejétől munkába megy minden reggel az asszonyod. Nem olyan időket éltek, dolgozik ő is. Nem így gondoltátok. Nehéz, hátat sorvasztó gépelést, apró öltést a villany alatt, nem szántál neki, de kertekben, jó ruhákban akartad, melegen, soha se sírjon, se mellecskéje ne fájjon, feje se. De te határoztál-e sorsa felett? Sokat kérnek az ebédért, talpalásért is fizetni kell, hát a mindennapi élelem, fa és a drága könyvek? Hiteled nincs, fizetésed nem lehet óvadék, se ruhát, se folyóiratot nem vehetsz, holnap elküldhet munkaadód.

Nem így gondoltátok. Kopogni fog kora reggel az ő kicsi talpa is lábaddal melletted az úton, de így igazi feleséged ő, így igazi társad. Omló hajával, édes szájával nő, keserű munkájában, lázadásában, szegénységében igazi társ, igazi társ, mint többi társaid, akikre szeretettel és drága barátsággal gondolsz.

a hónapban, ahol élsz, a felhősödés és a szájba markoló gond hónapjában, száraz rét után, kopaszság, fagyás tele előtt.

JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK

Svájc jótékonycélu bélyegeket ad ki, amelyeknek hasznát a svájci ifjuság céljaira fordítja. A bélyegeket csak december hónapban árusítják, a forgalomban azonban május elsejéig érvényben maradnak.

AHOGYAN EGY KIRÁLYGYILKOST FRÁNCAORSZÁGBAN KIVÉGEZTEK...

Damiens, aki a legszörnyűbben kinlódott meg minden idők szenvedői közül

Damiens Róbert Ferenc ur halálának körülményei annyira hihetetlenek, hogy a forrásokat, ahonnan az adatok származnak, feltétlenül meg kell említeni. — Hivatkozunk talán elsősorban Croy herceg feljegyzéseire, amelyek — ha közelebbről érdekelné az olvasót — a párisi Bibliothèque Nationaleban találhatók VI/ajsa 12.334 sorszám alatt. A herceg, talán mondani sem kell, teljesen megbízható, éppen úgy, mint Charles Monselet is, aki „Le Supplice de Damiens” című könyvében a nemes Croy-val egyetértőleg vázolja Damiens szenvedéseit. Végül megjegyzendő, hogy az említett két forrás adatait Richelieu „Mémoires”-jai is igazolják.

Ne tessék hát kételkedni benne, Damiens valóban úgy halt meg, mint ahogyan meghalt.

A szobanforgó Damiens egyébként január ötödikén, természetesen nem ebben az évben hanem 1757-ben merényletet kísérelt meg Tizenötödik Lajos ellen. Kivégzésére két és fél hónappal később, március 28-án került sor. A nap hajnalán Páris elöntötték a látogatók, vidékiek és külföldiek egyaránt, angolok, németalföldiek, olaszok. A kivégzések színházszámba mentek, amint hogy ma a színház kivégzésszámba megy.

A bűnhődés egyebekben reggel hat órakor kezdődött. A hóhér, akit Henri Sanson-nak neveztek s aki ezalkalomra hóhérs selyembe öltözött, vadonatúj parókával burkolta fejét és vastagon kipuderizta magát, hat pribékjével együtt belépett Damiens börtönébe s „a merénylő mellett, karját, combját, vállját izzó fogókókkal megtépdeste, majd a friss sebekbe olvasztott olmot, forró olajat és viasszal kevert tüzes szurkot öntött”.

Az egykori források teljesen meg-egyeznek abban, hogy Damiens a kin-izásnak ezt a nemét aránylagosan hősi-ességgel tűrte és délután 3 óráig, amikor a tulajdonképpeni kivégzésre került sor, alig-alig nyögött fel. Háromkor a me-renyilőt, akinek teste közben már több helyen megfeketedett, kivették a Gréve-térre. Az előbb említett Monselet megjegyzi, hogy „végtelen tömegek állot ták el a hosszú utat. Tömeg a Szent János akádor alatt! Tömeg a Mortellerie-ut-ában! Tömeg a Vannerie-utában! Tö- meg az Epine-utca és a Mouton-utca ke- resztjezénél! S végül irítoztos tömeg a Gréve téren! Előkelő urak és kokott dá- mák, akik legyeznek magukat és illatszert szagolnak”.

A tér közpén alacsony emelvényt ál- litottak fel. A hat pribék vasgyűrűkkel az emelvényhez erősítette Damiens’ tör- zét, aki így meg sem mozdulhatott. Köz- vetlenül ezután a halálraítelt jobbát ki- feszítették és kénes tűzön könyökig le- égették. Damiens minden hajszála, eb- ben szintén egyetértene a kuforrások, égnek meredt.

A dá mák legyezték magukat az abla- kokban. Sőt, egyebet is csináltak. Erre azonban, időrendi okokból, valamivel ke- sőbb térünk ki.

★

A bűnös jobb elégetése után ismét a tüzes fogókra került a sor. Nagy darab húsok szakadtak le Damiens polgar tes- téből s az olaj, amit a kitépött részek helyébe öntöttek, annyira forró volt, hogy az égett hús szaga betöltötte az egész teret, sőt a szomszédos utcákat is, amint hogy Damiens kiáltásai hallhatók voltak az egész városnegyedben.

Ezt követően az elítelt végtagjait hoz- zákötték négy lóhoz s az állatokat os- torozni kezdték. A paripák azonban gyöngöknek bizonyultak, illetőleg a de- likvens fizikuma volt rendkívüli, mert teljes órai erőlködés hiábavalónak mu- tatkozott: Damiens még egy darabban volt. A nézők csupán a halálraítelt fáj- dalomordításából tudhatták, hogy a me- renyilő milyen rettenetes kinokon esik keresztül. Miután hatvan perc elmúlt, még hat lóval erősítették meg a kivég- zési állományt. Tehát egy hóhér, hat pribék és tíz ló. Damiens azonban így sem akart szerteszakadni. Végül a je- lenlevő törvényurak engedélyezték, hogy az elítelt izületei fokozatosan át- vágtassanak.

Először a csipőizületeket vágták át. Ez az operáció Damiensnek már időü- lésenként hatott. „Felemelte a fejét,

hogy megnézzé, mit csináltak vele”. Né- hány perc és a tömeg lelkes tapsban tört ki: az elítelt jobblába le szakadt. Ujabb műtét s levált a balláb is. A vállizületek kettévágása után a balkar, majd a felíg elégetett jobbkar mondott bucsut a törzsnek.

Csak a törzs maradt meg, amely vo- naglott és a fej, amely még mindig ide- oda mozgott a nyakon. Atyák rohantak elő, keresztrel a kezükben.

— Hagyják, tisztelendő urak, nem él már! — mondotta a bakó.

Ez azonban nem volt igaz, mert a szem erre-arra pillantott s az ajkak mozogtak még. Mi több, az áldozat lassan-lassan öszilni kezdett s haja, amely egyébként a koromfekete névre hallgatott, végül teljesen megfehéredett.

Mindez azonban nem volt sokáig szem- lélhető, mert a testrészeket összeszedték, máglyára vetették és a hamvakat szét- szórták a szélrózsa minden irányába.

Ha egy franciából németbarát lesz

Ki volt Gobineau, a fajelmélet fanati- kusa és a hitlerizmus szellemi apja?

Egyszerű a felelet: a Reneszansz, a drama- tizált képek sorozatának szerzője.

De nemcsak az. A hitlerizmus nagyapja. Amióta valóságban mai lett. Ha csak a Rene- szansz szerzője volna, a tükörkép azt mu- tatná, hogy egy erős képzeletű, sokat olva- sított író, gróf és diplomata, nagy földet be- járt gondolkodó, aki nyitott szemmel járt-kelt a világban és a multat felidézni tudja. De ő az emberi fajok egyenlőtlenségéről szóló tu- dományművek szerzője is, ami által egy olyan tant hirdetett, amely — ahogy azt a mult napokban Suares megírta róla — gyil- kos mérget rejtgetett magában, egy hazug misztifikátor volt, vagy egy hatalmas igaz- ság zseniális felfedezője, megítélése ellentétek közt mozog. Ilyképp tükörképe immár több mint egy félszázada imbolyog a köztudatban. Vannak ellenségei és vannak rajongói.

Eletben és halála után egyforma sorsa volt; még közvetlen környezetében is, szeretet és gyűlölet vette körül egyidőben. Mert a gróf is ilyen volt, szeretett is, gyűlölt is, nem hallgatta el egyik érzését sem. Apja katona volt, arisztokrata, gögös és erőszakos. Anyja polgárosszony, szerény és egyszerű. Apja kó- rai halála után nagybátyjához került, aki a köztársaság idején szenvedélyes királpárti, rigolyás aglegény, kinél három hete volt a gyerek, de egy szót se szólt hozzá. A fiu elibe állott:

— Nagybácsi, ezt nem viselem el. Vagy megváltoztatod viselkedésedet, vagy előttem lövöm föbe magamat.

Attól kezdve jobb sorsa lett. Tanult, egy bolondos jénai doktor nevelő mellett. Iskolába sose járt. Nem is vizsgázott. Már elhagyta a harmcadik évét, mikor rokona, Tocke- ville külügyminiszter lett és titkárnak ne- vezte ki. Így került a diplomáciai testületbe s évtizedeken át Bernben, Perzsiában, Gö- rög- és Svédországban, Braziliában felváltva, hosszabb-rövidebb ideig teljesített szolgálatot, miközben mindenféle tudományos és szépiro- dalmi tevékenységet fejtett ki, utóbb szob- rázs is lett. De egész életén át egyetlen egy gondolatot szolgált: a fajelméletet. Azt a tör- ténétfilozófiai elgondolást állította fel, hogy a történelmet mozgató tényezők közt csak egy az uralkodó: a faj, mely ha tiszta, alko- társra, kulturateremtésre ösztönöz, ha kiseb- bértékű fajakkal keveredik, erejét veszti, míg végre beáll a romlás, a fajromlás és a kul- turapusztulás s ez a jelenség mozgatója egye- dül a történelmet.

Évek hosszú során át gyűjti halomra az adatokat, hogy ezt az elgondolását beigazolja. Fordítva járt el. A gondolatához kereste a bizonyítékot, nem a megfigyelésből jutott el az elvhez. Érthető tehát, ha kapva-kapott minden olyan adaton, ami elgondolásának kedvezett. Ezért már könyve megjelenésekor adatait bíralták felül, hogy az azokra épített kártyavárat felboríthatassák. Azóta a néprajz, nyelvészet, okmányok, ásatások sokezer ered- ményeivel ostromolják tanát. Hasztalan. Fa- natikus hívei voltak és vannak. A négergyű- lölő Amerikával volt az első, mely kapott a könyvén. Mivel pedig azt állította, hogy csak

Ez a Damiens, vallják egyöntetűen az összes forrásmunkák, szenvedett a leg- többet minden idők összes halandói kö- zött. Kinjait legfeljebb Ravallac Fe- rencével lehet összefogni, akit 1610 má- jus 27-én hasonló módon végeztek ki, miután előzőleg megölte Negyedik Hen- riket.

Hogy a halálban mennyire benne van az élet, a mások szenvedésében egyesek gyönyörre, a fényben az árny és for- dítva, igazolja Casanova tudósítása e ki- végzésről. Casanova egy igen előkelő társasággal a Greve-tér egyik házának ablakából szintén végigélvezte a kivég- zést. A színjáték összesen négy óra hos- szat tartott. A társaság egy ablaknál szorult össze s a férfiak udvariasságból előrebengedtek a hölgyeket, míg ők mö- gójük kapaszkodva figyelték az esemé- nyeket.

Egy Tíretta nevű lovag eközben az

Az összes
borotvapengék
közt

legjobb
minőségű
az

ENERGIE BOROTVAPENGE

* Kapható mindenütt

EGYEDÁRUSÍTÓ:

E. MALAMUD Bukarest, Str. Udricani 12

egyik igen előkelő hölggyel igen furcsa helyzetbe került.

Nem lehet kételkedni benne, hogy ezen az emlékező napon, 1757. márci- us 28-án, egy élet elveszett, de egy élet elő is került.

S a halálnak és életnek e furcsán visz- szatasító cserebere-játéka kellő bírál- tot ad arról a vandálistusáról, aminek neve halálbüntetés.

(m. i.)

a franciákat, honfitársait, alaposan gyűlölte. Ezért álltak melléje a németek.

Ime, ezek és még sok egyéb okok magya- rázzák a fajelmélet, az árja-tan keletkezését és elterjedését, Gobineau ma úgy áll a tani- tásai körül felkavart viharban az egyik olda- lon, mint a fanatikus apostol, a másik olda- lon mint egy kétszínű misztifikátor. Tanté- teleit vitatják. Ő maga, most, halála után, elérte azt, amire egész életén át hasztalan vágyott: nemcsak magyarázta a történelmet, de csinálja is.

Ime, így válik élővé a halott és halottá az élő.

Dr. Lázár Béla

Rikkancsokból milliomo- sok és — megfordítva

Nemrég alakult meg Newyorkban a „Club of Newsboys”, az újságkihordók klubja. A ötlet, amelynek a kör szüle- tését köszönheti, valóban eredeti. Edison tudvaleg 12—14 éves korában új- ságkihordó volt és ugyanígy kezdte pá- lyáját Carnegie is. De még sok kiváló amerikai személyiség származik nagyon szegény szülőktől, akik nem tudták gyer- mekeiket iskoláztatni. Edison előbb edénymosogató lett egy nagy étterm- ben, majd mint újságkihordó kereste meg kenyerét. És éppen azért, mert so- kan kezdték így később magasba szök- kent életpályájukat, megcsinálták a „Club of Newsboy”-t, az újságosiuk körét. A klub tagja csak az lehet, aki csakugyan mint rikkancs kezdte és aki- nek legalább egymillió dollár vagyona van. Aki még ennnyit sem tudott szerezni, az nem bizonyította be élelmességét, ügyességét, hivatottságát. Kezdetben a körnek igen sok tagja volt, akik vala- mennyien megfélelték a feltételeknek. A pompás körhelyiségben sokan megfordul- tak. Amde a viszonyok megváltoztak. A „prosperity” ideje elmúlt, a milliomosok száma erősen megfogyatkozott. A fény- űző helyiségekben egyre ritkábbak lettek a látogatók. A tagdíjak is alaposan csök- kentek és a kör kitűzött céljaira keve- sebbet áldozhatott. Alapszabálya sze- rint ugyanis minden élelmes, ügyes, okos rikkancsot támogattak, hogy tanuhasson, dolgozhasson és így útja a milliók meg- szerzésére könnyebb legyen. A kör másik feladata volt a beteg vagy szerencsétle- nül járt rikkancsiuk segélyezése és gyógykezeltetése.

— Változnak az idők, — sóhajtott a kör egyik tagja. Ma már nem azokat a rikkancsokat kell támogatni, akikből majd esetleg milliomosok lesznek, hanem azokat a volt milliomosokat, akik letörték és mint újságelárusítók keresik kenyé- rüket.

Nagy haladás a mesterséges rádiumsugárzás előállítására terén

Az utóbbi időben a modern orvostudományban a rádium óriási növekedett jelentőségében. Annak előtte főleg rákra alkalmazták, ma ellenben majdnem minden betegségnél eredményesen használják. Mi már most a rádium? Rádium annyi, mint sugár. Fém, de nem holt fém, hanem szakadatlanul bomlik, átalakul. Ennél az átalakulásnál a rádium sugárakat bocsát ki, azonkívül egy teljesen ártalmatlan, nemes gázt. Ezt a nemesgázt „rádium-sugárzásnak” nevezik. Ezt a sugárzást eredményesen alkalmazzák majdnem minden fájdalomra. De a sugárzó rádiumanyag, mely még kis mennyiségben is nagyon veszélyes, főleg a rákra hat.

Milyen körülmények irányították rá a figyelmet a rádiumsugárzás csodálatos hatására, Feltűnt, hogy bizonyos fürdők (mint a gasteini, budapesti) a különböző betegségekre való kedvező hatásuk mellett még az egész szervezetet is, a szervezet ellenálló erejét is kedvezően befolyásolják. Beszéltek „fiatalító fürdőkről” és „forrástündérekéről” is, amikor ezt a hatást nem tudták megmagyarázni. Ma már tudjuk, hálá a tudományos buvárkodásnak, hogy a fürdővizek „forrástündérei” meg a levegő nemegyhéb, mint rádiumsugárzás, mely a rádióaktív kőzetből származik s a forrásvízzel jut a felszínre. A további tudományos kutatásoknak sikerült a rádiumsugárzás keletkezésének a folyamatát laboratóriumokban utánmozni, mégpedig azzal az előnnyel, hogy a mesterséges rádiumsugárzás sokkal központosítottabb, mint a forrásokból származó. Ennek megfelelőleg a gyógyeredmény is.

Nagy része volt a legutóbbi tudományos kutatásokban a német orvostudománynak, mely azzal dicsekedhet, hogy a kezelés ebben a tekintetben semmiféle gyermekbetegségen nem esett át, mint például Amerikában. Az amerikaiakat ezzel a kezeléssel néhány évvel ezelőtt némi kudarc érte.

Berlinben a Charité volt az az intézet, mely a rádiumkezelést megkezdte s Németországban bevezette. Az amerikaiak ugyanis nem tiszta rádiumot használtak, mint ahogyan azt Németországban teszik, hanem rádióthort. Innen a kudarc. A híres amerikai rádiumkutató Flinn, a Columbia egyetem tanára volt az, aki körülbelül két évvel ezelőtt rádiumkutatás céljából Németországba ment. Több alkalommal hangsúlyozta, hogy náluk rádióthort és nem rádiumot alkalmaznak s innen van a balsikerük. Ezt megerősíti számos kimutatásuk, cikkük és röntgenfelvételeik. A rádium sugárzás előállításának tekintetében oly nagy a haladás, hogy a rádiumkérdés a kutatók csendes munkatereiből a gyakorló orvoshoz került. Ezer meg ezer neves szaktekintély, mint His, Rosinski, Sticker, Gudzeut, Kraus Norden, Neussen Kiemperer, Minowski stb. számolt be a rádiumkezelés eredményéről. Ha ezeket a jelentéseket olvassuk, néha azt hisszük, hogy valami rejtély előtt állunk, mert olyan betegeken is segített, akiknél minden más orvosság csődöt mondott.

A rádiumtudomány sikeresen halad előre, minthogy megannyi tudós és orvos éber kutató ösztöne ott is világosságot teremt, ahol az élet titka áthatolhatatlan ködbe burkolódik.

Koréh Ferenc:

Laji bá nyulat üt

Laji bá megvakarta a fületövét, ami nála körülbelül egy előtte meg a káromkodást, mint villámlás a mennydörgést. A szentek felsorolását a világteremtésénél kezdte, mire a felesége úgy rohant a házba be, ahogy öreg lábaitól ki-tellett, sőt még az udvar közepén heverésző „Mocskos” is bundájába rejtette a fejét.

Azt a hétfőn fityüld...! — kezdte, de hirtelen megnyugodott, mert ide most nem káromkodás, hanem ész kell. Tudta, hogy a nyul dolgában jöttek. Fene egye meg a büdös nyulat! Hogy még nagyobb legyen a baj, most meg szörén-szálan, érthetetlen módon elveszett. De kezdjük előlről, mert így még a jó lsten sem igazodik ki.

A fél falu kigyúlt a kapu elé, mikor Laji bá a nyulat fityegtette hazafelé. Elöl mentek löcsbe akasztott gyeplővel a lovak, mert az állat nem szalad el, ha egész nap dolgozik. A szekér után nagy begyenesen Laji bá lépegetett. Fel is ültetett volna, mert csak annak muszáj gyalog járni, akinek nincs lova, de így jobban feltűnik a nyul, amit, hogy annál nagyobb legyen a diadal, nem is lött, hanem ütötte. De aztán meg mivel is lötte volna, hiszen tizenhét évesen összeszedték az összes puskákat. Hazavihette volna a vadat úgyis, hogy azt szem meg nem pillantotta volna, de ezek a fiatalabbak azt hiszik, hogy ha az ember az ötven esztendő megahaladja, már semmire sem megfelelő. Hát most ezt csinálják utána, ha tudják! Örömeben még a bolhák is táncraperdültek a hátán, mikor meglátta, hogy Csoma Jóska is kiállt a kapuba, akinek engedélyezett vadászpuskája van, s vadászfegyvere, meg lsten tudja micsodákra minden esztendőben elkölt egy félkör árát, mégis a felesége tegnap panaszkodott, hogy még az idén nem ettek nyulhúst. Azután a „tanyító” ur akinek a fegyvere akkorát szól, mint egy ágyu, de két nyulnál többet egy esztendőben nem tud löni, még ha úgy masiroznának is el előtte, négyes sorokban. Laji bának nincs puskája, ezzel szemben egy fadarabban is tud nyulat ütni, mert amint mindenki láthatja, nincs azon lövésnek nyoma, hanem bicskával van a nyula elvágva.

Akkor ütök nyulat, amikor akarok — henegett végig a falun, de bizony nem hitte senki.

Ottthon aztán, amíg az asszonnyal lehamozták a lovakat s elrendezték, a nyul eltűnt a ház előtti asztalkáról, ahová Laji bá hányá-veti nemtoródómséggel, mintha azt mondta volna: mit nekem

egy nyul? Pedig már a nyuzáshoz is elő volt készítve a bicska s a parancs is ki volt adva az asszonynak, hogy vacsorára „vadlé” legyen.

Az „istruktor ur” nem is vesztegette köszöntésre az időt, hanem hivatalos hangon és nyelven támadt neki a nyul volt tulajdonosának. Laji bá ajánlatosnak vélte egy szivarát seriteni, amíg a hivatalos dikció tart, mert jól tudta, hogy nemsokára magyarul is meghallja ugyanazt. Az igaz, hogy így is értett egy-egy szót, mert régen „békeüdöben”, sokat szekereskedett „Módúvában”. Csakugyan az „istruktor ur” néhány pillanat múlva magyarul kezdett kiabálni.

— Hol a nyul? — Azt én is szeretném tudni, — felelte Laji bá s elmagyarázta, hogy bizonyosan valamelyik fickólegény tréfálta meg.

Az istruktor ur azonban nem hitte el s ahelyett, hogy vigasztalta volna a kárvalottat, egyre jobban kiabált s parancsot adott a csendőrnek, hogy kutasson át udvart, házat, istállót, de a nyulat kerítse elő, mert itt kell lennie. Közben pedig egyre vallatta Laji bált:

— Nem lehet egy fadarabban nyulat ütni, magának puskája van!

— Nekem aztán nincs — tiltakozott Laji bá s tanukat sorolt fel, akik látták mind, hogy bicskával volt elvágva a nyul nyaka.

— Nem kérdezek én senkit — tájékozott az istruktor ur. — Tudja-e, hogy magának nem szabad vadat ejtenie? — kapcsolódott újabb fonálba. Hogy merte megtenni?

— Önvédelemből! — vágta ki Laji bá, mert visszaemlékezett, hogy az ügyvédje mire tanította volt ezelőtt öt éve, mikor Káruj komáját félholtat verte. Nem is lett semmi baja. Ugy látszik, ez büvös szó lehet a törvénykező urak előtt.

— Önvédelemből? — hüledezett az „istruktor ur”.

— Abból! — hagyta helyben Laji bá s csakugyan volt valami igaza is, mert az álmából hirtelen felriadt nyul egyenesen nekiszaladt.

Az „istruktor ur” most már hol kacagott, hol az öklét rázta s büdös parasztnak nevezte Laji bált, de duhe akkor hágott a tetőfokára, mikor a csendőre jelentette, hogy nem talált semmit.

— Ide hallgasson! — s az istruktor ur arca pillanatra felderült, mint akinek nagyszerű ötete támadt. Maga azt hangoztatta, hogy akkor üt nyulat, amikor akar. Laji bá hallgatott s az istruktor ur tovább folytatta

AZ ÁLLAMI
SORSJÁTÉK
MINDEN
NEGYED
SORSJEGYÉ-
RE A

MELLÉKSORSJÁTÉK
EGY SORS-
JEGYE VAN
RAGASZTVÁ

Aki egy egész törzssorsjegyet vásárol.

4 MELLÉKSORSJEGYET KAP.

Minden melléksorsjegynek külön száma van, amely osztatlan egy milliós nyere-ményt nyerhet.

Tehát egy egész sorsjeggyel, amely 800 leibe kerül egy osztályra és 3200 leibe az egész sorsjátékra.

5 SZÁMMAL játszik minden osztályban és
17 SZÁMMAL az egész sorsjátékban.

miáltal jelentékenyen növekszik esélye, hogy millió-mos lehessen.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

6x húzási nappal
minden hónap 15-én

ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én

Sorsjegyeink megérkeztek. — Már most válassza ki az Ön sorsjegyét!

Postai megrendeléseket is azonnal és a legnagyobb titoktartással teljesítünk

„FORTUNA”

Brassó, Weiss Mihály-utca 5. Telefon 3-99.

— Három napon belül jelentkezni fog az őrsön egy vadnyullal, amit maga ütött. Hiszen maga akkor üt nyulat, a mikor akar.

— Csakhogy én többet nem akarok — próbált ellenkezni Laji bá.

— Nem? — hördült fel az „istruktor ur”. Ha nem lesz nyul három nap alatt, kísértetem Szentgyörgyre az ügyészség-re. Majd a tömlőben gondolkodhatik azon, hogy nyulat ütni nem lehet, csak löni.

Mikor a csendőrek elmentek, Laji bá még mindig egy helyben állott. A ház-ból kihallatszott az asszony sirása. Az ember egy pillanat alatt milyen bajba keveredik egy koszos nyul miatt! Tekintete a kutyára esett, de az olyan ártatlanul forgatta szemeit az ég felé, hogy szerinte lehetetlenség volt reáfgni ilyesmit. De éppen ez az ártatlan szem-forgatás tünt fel Laji bának.

— Netene, — mormogta — hogy a suj egyen meg!

Szemébe már kiült az öröm, s a kutyát megkötötte egy jó erős láncsal. Minél tovább verte az állatot, annál inkább meggyőződött, hogy az volt a tolvaj. A kutya nem tud hazudni. Meg nem ehette a nyulat, mert nem volt rá ideje, aztán meg az asszony is úgy tartja, mint egy disznót, de már többször látta, hogy miután jóllakott, a maradékot gondosan elásta, mintha valami előérzete volna a közelgő szük napokról.

Laji bá táncolni szeretett volna örömeben.

— Jaj, tömlőbe dugják — sirdogált az asszony.

— Dugják a bálványosi bakk medvét, de engem nem, — mondotta Laji bá — s kiállt a kapu elé. Mindenkiné ujságolta, hogy holnap nyulat kell ütnie az istruktor ur számára. A kutyának aznap nem adott semmit enni s másnap délben, amikor eleresztette, a kiehezett állat egyenesen a trágyadombra szaladt s kaparni kezdett.

— Eregy innét — szólt rá Laji bá s a villával feléje suhintott. Csakhamar előkerült a nyul — épen.

— Ül meg egy tyukat — adta ki a parancsot az asszonynak, miközben ráöntözött a nyulra vagy tíz veder vizet, majd a végén még szépen meg is fésülte a szőrét. A tyuk vért egy üvegecskébe öntötte, a nyulat beletette egy tarisznyába s a kertek alatt úgy kilopózott a faluból, hogy emberi szem meg sem láthatta.

Éppen vasárnap volt, délután három

óra körül. Az egész falu népe künn volt a kapuk előtt, amikor Laji bá még parádésabban, mint tegnap, bevonulását tartotta a nyullal, melyből még csepegett a vér. Egyenesen az őrsre ment s átadta a nyulat az istruktor urnak, aki melegen mondott köszönetet a fáradozásért s néma csodálattal nézte Laji bált aki jóllehet mosolygott. Laji bá kapott cigarettát, egy pohár bort, sőt még vacsorára is meghívták, ami ellen azonban erősen szabadkozott.

— Én már nem! Nekem az orvos megtiltotta a busevést.

Az „istruktor ur” egészen az ajtóig kísért s még kezét is nyújtott neki. Laji bá büszkén, felemelt fejjel ment hazafelé s odabökte az embereknek:

— Akkor ütök nyulat, amikor akarok! Most már el is hitte mindenki.

Mennyit költ Anglia ruhára egy évben?

Edward H. Symondsnek hívják azt a londoni uriembert, aki az angol divathivatal elnöki székében ül. Az ő aláírásával jelent meg az az érdekes kimutatás, mely igen vidáman kezdődik. 19 kimutatás szerint több mint hatmillió férfi és nő táncos van Angliában. Miért fontos ez a divathivatal szempontjából? Azért, mert ez a táncdivat felvirágzását jelenti. Ez viszont legalább ötvenmillió font jövedelmet jelent a ruházati ipar számára. A kik táncolnak, azok szeretnek szép, új, tetszetős ruhákban megjelenni, csakugy, mint azok, akik ünnepeken vesznek részt. Erre is van most kilátás Angliában, még pedig bőven! A közeljövőben fog lezajlani Kent hercege és Marina hercegnőnek az esküvője, azután a király uralkodó jubileuma és az ezekkel kapcsolatos fényes udvari ünnepek sorozata. Edward H. Symonds jelentése szerint ezekkel az ünnepekkel kapcsolatosan a ruházati ipar óriási fellendülést várja. Egyébként arra vonatkozóan, hogy Anglia mennyit költ ruházatra egy évben, a divathivatal főbb adatai a következők: Női ruhákra 250 millió, férfi ruhákra 100 millió, gyermekruhákra 50 millió, cipőkre 12—15 millió font esik. Tehát Anglia lakossága évenként mintegy négyszázmillió fontot költ ruhára. Ezt a jelentést kiegészítik dr. Burgin kereskedelmi államtitkár szavai, aki az angol inggyárosok szövetségének villásreggelijén mondott beszédében kijelentette, hogy az angol férfiak évenként tízmillió fontot költenek ingekre, gallérokra és nyakkendőkre.

VAJJON MIT SZOLNA PASTEUR?

Gáz, vagy bacillus?

Baktériumhadsereg a francia erődök ellen

Azok számára, akik a hiteltlentamások közlegyintésével intézik el a „rémségeknek” a gázfélelem utáni eme újabb „vesszőparipáját”, a bacillusháború eshetőségét, csak egy mondatot írunk ide. Azt a mondatot, amely nemrégien jelelt meg nyomtatásban az egyik nagy angol lap hasábjain:

„Ha más okokból nem is, de már csak azért kénytelenek a németek a bacillus-fegyverhez nyulni, mert más módon nem tudnának tuljutni háború esetén a kelet-francia határ mentén húzódó hatalmas erődítmények vonalán.”

A legkétkedőbbeket is gondolkodáshoz ejtheti ez az egyetlen mondat. Ezek a föld mélyébe épített, ágyúkkal, géppuskákkal és mindenfajta öldöklőgépekkel megrakott erődök bármilyen, eddigi katonai fogalmaink szerint lehetséges támadást vissza tudnának verni. Méternyi vastagságú betonfalakat nem üti át a legnagyobb kaliberű ágyú lövedéke sem, repülő bombák nehezen találja meg a föld felszínén csak alig látszó erődvonalat, gáz ellen pedig különleges szellőzőkészülékek védik.

Azonban a baktériumok láthatatlan legiója alattomos támadással furakodik be a legvastagabb páncélok mögé is. Előállítási költségük minimális, kedvükért nem kell hatalmas gyártelepekbe milliókat beelőlni, egyetlen laboratóriumból másodpercek ezredrésze alatt millióárdnyi bacilluskatona kerülhet ki. Minden érvek legvégsőjeként cáfoljuk meg az erkölcsi vétő akadályát, melyet a moralisták hoznak fel a bacillusfegyver ellen. Vajjon, amikor 1915 áprilisában a németek minden megegyezés és szent eskü ellenére tehetetlen kétségbeesésükben a gázok alattomos fegyveréhez nyultak, nem zúdult-e fel az egész világ? Nagyhangú frázisok pattogtak mindenfelől a földtekén: „A világ ítélőszéke előtt Németország minden időkre meg van bélyegve.” A franciák, mihelyt első meglepetésükből felocsudtak, tapogatózva bár, de szintén gyártani kezdték a gázok különböző fajtáit, védőálcákat készítettek, a gázharc eszközei fejlődésnek indultak és hol tartunk ma? A nemzetközi szerződések jóformán nem is tiltják, hanem csak szabályozzák a gázháború körülményeit, mindenfelől „lévegédelmi ligák alakulnak és csendes városok felett, éjjel, próbariadókat rendezgetnek.

Nem érdektelen annak megemlézése sem, hogy a versailles-i békeszerződésnek a gázokra vonatkozó 117-ik szakasza, de még az 1921. évi washingtoni tárgyalásokat követő egyezmény sem tesz említést a bacillusfegyverről. Csak 1924 nyarán kerül szóba a genfi békepalotában, hogy a kémiaiak eme újabb ága is részt vehet és részt is fog kérni a jövő háborújában. Ebből arra következtethetünk, hogy az említett időpont előtt senkinek sem jutott volna eszébe a bacillusoknak támadó fegyverként való felhasználása. Ezt hinni azonban tévedés lenne. Már 1921 febr. 11-én beszél róla a „Volkszeitung” hasábjain Meyer kapitány: „Az lesz a győztes, aki elsőnek találja meg a leggyorsabban szaporodó baktériumot és azt a szérumot, amellyel ellene védekezni lehet. Ötven titkos ügynök akkora területet fertőzhetne meg, mint egész Németország.”

Hallunk azonban radikálisabb hangokat is a Rajnában innen. Ugyanazon év novemberében így ír a bacillusokról a „Freiheit” című lap: „... a francia banditák szemtelensége nem ismer határt. Elnézés és türelem velük szemben bünt jelent és semmilyen eszköztől sem rettenthetünk vissza, ha majd egyszer leszámolásra kerül velük a sor.”

Ha azonban a teóriák terepéről a gyakorlat területére lépünk, még messzebb nyulnak a nyomozás szálai. A háború harmadik évében vagyunk. Az északnémet front francia parancsnoksága a következőket írja 1917 márciusában a vezérkarihoz: „Egy német kémnél gyanús anyagot tartalmazó dobozt találtak. A kém több társával együtt azt a megbízást kapta, hogy lovasságunk és tüzérségünk lőállománya között rühjárványt

idézzen elő.” A jelentés további részleteiben hosszasan foglalkozik a fertőzés terjesztésének módjaival. Érdekes részleteket olvashatunk Robert de Flers „A háború felé vezető útján” című regényében is. E szerint a bukaresti német követ közvetlenül a román hadügyet előtti bádogdobozt kapott a diplomáciai táskáján. Az elutazás kapkodó sietségeben a dobozt elássa a követség kertjében, azonban a rendőrség rájön és így napvilágra kerül a bádogdoboz tartalma: vastag vattaréteg alatt néhány sérgásszinű folyadékkal teli üvegcse, mellettük a következő, német nyelven gépirott szöveg: „Egy fiola a lovagnak, négy a szarvasmarháknak. Előírás szerint használandó. Mindegyik száznak elég. Eredményről jelentést.” Babes doktor, a híres román mikrobiológus vizsgálja az üvegcsek tartalmát és megállapítja, hogy azok részben rüh, részben száj és körömfájást okozó bacillusokat tartalmaznak.

Valószínű, hogy a németek nemcsak az állatállomány bacillusok általi pusztítását képzelték el, de gondoltak veszedelmesebb baktériumokkal való fertőzésre is. Azonban úgy látszik, hogy az irtóza-

tos erkölcsi felelősség súlya mégis viszatartotta őket a gyakorlati kivételtől.

Tudományos magyarázatokkal nem akarjuk untatni az olvasót és ez a cikk nem is arra készült. Elégedjünk meg az- zal, hogy a jelenleg ismert fertőző betegségek közül legnagyobb „jövője” a pestisnek van az elkövetkező háborúban. Kórokozóját laboratóriumokban könnyen termelhetik, terjesztése fertőzött bolhák útján történhetik, melyeket patkányokra ültetnek és falkákban engedik neki az ellenséges frontnak. Ezzel szemben a patkányokat rohamra küldő fél éppen annyit kockáztat, mint a megtámadott, mivel a patkányfalka visszafordulhat, mielőtt bolháit elvesztette volna. Ugyanezt az ellenérvet használják a kétkedők a többi bacillusféleknel is. Az egyik fajta nehezen tenyészíthető, lassan szaporodik, mindenfajta hőváltozásra érzékeny és végezéssel a támadó éppen olyan könnyű szerrel megkaphatja, mint a megtámadott. Azonban van-e fogalmunk róla, hogy valahol, a világ valamelyik zugában, egy kis laboratóriumban nem találta-e egy újfajta streptococcus supervivens, amely soha nem látott borzalmas betegséget okoz, amely ellen semmiféle

ÁBEL AMERIKÁBAN

23

REGÉNY

Írta: TAMASI ARON

— Két dolgot kell mondanom magának.

— No, mit?

— Először azt, hogy én eskü alatt is vallhatnám hátrón, miszerint ezen a vidéken sohasem jártam. Másodszor pedig azt, hogy maga a legnagyobb tudós, mert eddigelé még senki sem akadt, aki jobban tudta volna nálam, hogy én hol érkeztem meg valahova.

Gáspár bácsi megveregette köszönet fejében a vállamat és azt mondotta, hogy most menjünk, mert nagyon várnak az érdekes dolgok. Megemlítettem neki, hogy nem volna-e helyes, ha előbb elmennénk abba a vendégfogadóba, ahol én Toldi Miklóst megtaláltam volt. Mivel láttam, hogy nem könnyen hajlik a szavamra, még azt is hozzátettem, hogy azon a helyen két tudós tótot is találtam a azért tudósokat, mert minden tudtak Washingtonról is a világon. Gáspár bácsi legyintett és azt felelte, hogy a tótok mellette bujjanak el, mert ő azt a házat is meg tudja mutatni nekem, ahol Washington született meg azt a másikat is, ahol lakott. Boldog voltam a nagy hír hallatára és megígérttem, hogy jól megnézem mind a két házat, ha megmutatja nekem. Ezzel aztán el is indultunk, de nem Washington háza felé, hanem a város legdélibb részére, amelyet itt Battery néven neveznek. Sok zűgugos utcát kellett keresztülmennünk, amíg elérkeztünk ebbe a részbe. Egészen a víz partjág vezetett Gáspár bácsi, ott aztán visszafordított engem, hogy arccal a város felé legyek és magyarázni kezdett.

Elmondotta, hogy ezen a részen, vagy méginkább egy kicsit fejjebb, kezdtek volt valamikor építeni a várost. S nem is olyan régen, mert csak háromszáz és kilenc esztendővel ezelőtt. Vagyis úgy történt a dolog, hogy valami Tigris nevű kis hajócskát sodortak ide a tengerrel a viharos hullámok s az a Tigris itt valahogy tüzet fogott és égni kezdett. Hármán voltak a hajón, valami Adrián nevű és két társa. Szerencsésen mind a hárman kiszabadultak az égő hajóból, itt partra vergődtek s házat építettek. Aztán a többi emberek, jórészt tengeri kalandosok s más nyughatatlanok, jöni kezdtek egy- másután és itt mind házat építettek. S el lehet gondolni, hogy milyen nagy rajzás indult meg, mert ezelőtt pontosan háromszáz esztendővel, vagyis a legelső ház épülése után kilencel, csupán kétszázhetven lakosa volt ennek az egész városnak, ma pedig hat millió is felül van a lakosság.

— Hát maga honnét tudja ezeket?! — kérdeztem nagy csodálkozással.

Gáspár bácsi boldogan mosolygott és azt válaszolta nekem, hogy ő már huszonhét esztendeje van Amerikában, bójárta az egész országot, nagy kalandozásokat

tett benne, sőt egyizben és két barátjával gyalogosan szelte keresztül az egész Egyesült Államokat, a Csendes Óceán partjától az Atlanti Óceán partjáig, mely akkor terület, hogy a leggyorsabb vonat is öt nap alatt robogja keresztül!

Ránéztem a lábára, hadd csodáljam meg azt, mind a kettőt. Ő azonban ezt nem vette észre, mert csak a levegőbe nézett, hol az elmúlt változatos életét láthatta bizonyosan. Nem akartam szóval felriasztani, hanem előbb a mozgalmat tengeri vizet s azután a várost szemlélgettem. S el lehet gondolni, hogy közben miféle dolgok járhattak a fejében és miféle törnyosultak ott fel, mert egyszerre a kalapot a földhöz vágta és így kiáltottam fel:

— Azt a kutyafáját! Hát ki mondja, hogy ne alapítsunk mi ketten is egy ilyen várost!

Gáspár bácsi jót nevetett az én váross-alapításomon, majd így szólt:

— Gyere, mert még nem is tudod, hogy milyen.

S ahogy mondta, el is indultunk ketten. Ő volt a miniszter, én pedig egy lépkedtem mellette, mint az amerikai király, aki elékerült végre a bujdosásból. Először csalafinta és tekervényes utcákon haladtunk keresztül, aztán pedig kiérkeztünk egy forgalmas és nagy utra. Itt Gáspár bácsi megállt és nagybüszkén, mint egy basa, így szólt:

— Ez a „Wall street”!

Megvárta, amíg jól körülnéztem s akkor elmondta azt is, hogy ez az utca a legnagyobb hatalom ma a világon, vagyis a pénz hazája. Itt uralkodnak az amerikai angolok, pedig valamikor a hollandusok építették s éppen az angolok ellen. Én most nem bántam, hogy kik építették és kik ellen, csak néztem szigorúan az óriási templomos palotákat, amelyekben a gazdagok egész nap imádják az ő istenüket. S magamban azt gondoltam, hogy így kívülről szép és leigázó minden, de nagy és csuf bűnök lehetnek belől, mert ahol sok a pénz, ott legyenek helyett ördögök duruzsolnak. Ezekről a gondolataimról azonban Gáspár bácsinak semmiféle sem szóltam, hanem vigyázkodva és okosan mentem mellette és úgy tettem, mintha nagy megelégedésemre szolgálna minden. Tettszít is neki, hogy milyen kedvezően viselkedem s jutalmul egy olyan utcába

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

létező szérum nem ér el hatást. Mire pedig szorgalmas munkával megtalálnák az új szérumot...

Vajjon mit szólna mindehhez Bayard a „félelem és gáncsnélküli” lovag, aki 1500 táján a királyhoz folyamodott, hogy a muskétát, ezt az alattomos fegyvert, tiltsák ki a hadseregből, mert nyílt harc nélkül gyilkolja a bátor lovagokat? Vajjon mit szólna Pasteur és a bacillusvadászó hős orvosok tömege, hogy az emberiség védelmére életük árán kikutatott bacillusok millióit, most ezek az emberek egymásra uszítják majd, mint feketartott, kiéhezett vadállatok tömegét? A leggyilkosabb, leggyávabb fegyver a világörténelemben.

Amelyet azonban a legközelebbi háborúban biztosan nem fognak elfelejteni felhasználni.

Aszódy János.

fordított bé, melyet egy régi hollandusnak William nevű lováról neveztek volt el valamikor. Még pedig azért, mert az istenfő hollandus, aki már jól meggazdagodott volt azelőtt, minden áldott nap ezen a lovon járt el a templomba. Ennyiből is könnyű volt látni, hogy nem akármilyen utca ez a William street! De amikor Gáspár bácsi még azt a házat is megmutatta itt nekem, amelyikben Washington született volt, akkor nem cseréltem volna el még a bankárok utcájával sem.

William után azt a helyet kerestük fel, ahol az amerikai szabadságharc megindulásakor az első vér kicsordult. Valami lengyelt igazítottak itt el a „Liberty boy”-ok, vagyis a szabadságos fiúk. Ezen a környéken most is sok embert el lehetett volna igazítani, mert olyan furcsa és különös nézésű lakosságot, mint itten, sehol nem láttam soha. Azt mondta Gáspár bácsi, hogy mind ázsiai népek ezek: arabok és szíriai félelmese, jámbor mohamedánok és ráérő törökök. Én tiszteltem és becsültem őket, mint embertársaimot, de mégis azt indítványoztam, hogy menjünk valami kecsgetetőbb helyre.

— Jól van, akkor elmegyünk a Paradicsom álléba! — mondta Gáspár bácsi s mingyárt sebesebben kezdte szedegetni a lábát. Ebből gondoltam, hogy rossz hely nem lehet az a Paradicsom állé, de nem kérdeztem semmit, hanem mentem. Egyszer aztán megállt Gáspár bácsi, egy utcán végigmutatott és azt mondta:

— Hát ez az!

— Micsoda?

— A „Paradise Alley”. Vagyis, ahol a mocsári angyalok tanyázni szoktak nagy szervezetségben s még nagyobb ismeretségben a rablók, különösen ennek előtte.

Jó, hogy odatette az ennek előtte, mert most nem éreztem semmi paradicsom illatot itt, se nem láttam mocsári leányt, még akkorát sem, akik legalább bébinek lehetett volna nevezni. Láttam a Gáspár bácsi arcán is, hogy magában felrögtte nekik a nagy megjámborodást és restséget. Ott is hagytuk hamarosan az egész Paradicsom állét s elmentünk arra a környékre, ahol a rablók szoktak tanyázni. Uglátszik azonban, hogy ők is inkább ennek előtte, mert most se meg nem akasztott senki, sem a pénzüket el nem vették.

Ilyenformán nem tudtunk semmikipen nevezetes emberek lenni, pedig a rablók környékéről még a kínaiak városába is elmentünk s el a görögökhöz s majd az olaszokhoz. Egész estig és megállás nélkül folytattuk az utunkat, hogy mindenről tudományt szerezzek magamnak.

(Folyt. köv.)

Az őszi ültetés biztos sikerrel jár!

Gyümölcsfák, rózsák, bokrok, szőlőültvények faj- és árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldjük.

AMBROSI, FISCHER & Co.

AIUD-NAGYENYED.

Az orr szépségápolása és higiénája

IRTA: VÁRADY ILUS, A BÉCSI KOZMETIKAI EGYESÜLET ELNÖKNŐJE

Ha bármelyik nagyobb város vasárnapján közönségének az arcát jobban megfigyeljük, feltűnik az emberi orr rendkívüli sokfélesége úgy annak formáját, mint bőrének színét tekintve. Azt mindjárt laikus szemmel is megállapíthatjuk, hogy az orr formája mennyire befolyásolja az arc szépségét. „Két dolgot vesznek észre egy nőn azonnal: a kalapot és az orrot!” — mondotta a minap egy régi páciensem, aki nem is sejtje, minő nagy bölcseséget mondott ki ezzel.

Ma már tudjuk, hogy nincsen olyan csunya orr, amelynek formáját rendszeres kezeléssel, vagy ha már másképpen nem megy, egészen veszélytelen operációval meg ne lehetne változtatni, illetve összhangba hozni az arc többi részeivel és általában az illető egész természetes megjelenésével.

Az ugynevezett görög orr, klasszikus római orr, indiai sasorr, kissé, vagy erősebben görbére ívelődött sémita orr, a husos, tópa szláv orr, a kiabáló, szögletes germán orr, a finom kis pisze orr stb., stb. épp olyan jól állhat egy arcon mint rosszul, ha méreteiben nem talál rá. A különös, formájukban annyira jellegzetes u. n. arisztokrata orrok, amelyeknek öröklését bizonyos családok a privilegiumuknak tartják és ezért inkább családi, mint arisztokrata orroknak, nevezhetik, mert bizony, a legtöbb esetben alig jelképezhetik viselőjük különös előkelő lelki vagy testi tulajdonságait, ma már éppen olyan zavarólag hatnak, s — amint már annyiszor tapasztaltam — viselőnőjüket inkább boldogtalanná teszik, mint boldoggá.

De nemcsak az orr formájára kell különös figyelmet fordítani ma annak, aki megnyerő, rokonszenves és ápolat külsővel akarja egyengetni életét, hanem igen lényeges az orr bőrének egészséges, tiszta és szép színe is. Hány ember van kétségbeesve orrának állandó, sokszor már kékesnek tűnő vörössége, vagy hány ember szenved az ugynevezett rőz-orr miatt, míg másoknak az orra nemcsak úgy virít, mint az érett paprika, hanem valami formátlan tuskószerű végben csúng alá a szája fölé.

Aki azt akarja, hogy orra megtartsa normális formáját és színét, annak igen gondosan kell azt ápolnia. Az orrot éppúgy kell nemcsak az egészséges, hanem a szépség szempontjából is ápolni, mint az arcot, a száját, fület, stb.

Normális ember az orrán keresztül lélegszik. A városi levegő viszont meglehetősen tele van millió és millió fertőző bacillusokkal, amelyek az annyira gyakori, tévesen meghűlésnek nevezett influenzák, spanyol náthák, tüdőbajok stb. támadnak. Azok a finom hajhítek, amelyek belülről az orrunkat ellepik, végzik az első megszürést, tehát ezeken rakodnak le a fertőző piszokok. El kell tehát naponta egyszer őket távolítani. Ez a leggyorsabb és legbiztonságosabb módja annak, hogy reggel ne csak a szánkat öblítsük ki, kissé alkoholosított vízzel, hanem az orrunkat is ennek a felszívása révén. Ha a víz hideg, akkor kettős célt érünk el vele: nemcsak megtisztítjuk vele az orrunkat, hanem meg is edzük a hideg ellen. Tudvalevőleg az orr végzi el a szervezetünkbe hatoló hűvös levegő előmelegítését is, hogy meg ne hűljünk tőle. De egyszersmind igen jótékony hatást is gyakorolunk az orra, ha belső orr tisztítását egy kis zsíros krémmel, vagy tiszta faolajjal végezzük, amelyben utóbbinak elbírjuk a szagát. Különösen helyes ez télen vagy általában, már kissé fagyott, vörös, gyulladt orronknál.

Az orr legtöbbször átmeneti megcsúnyulását, néha egész megdagadását a nátha okozza, ami nagyjából még a legérősebb járványok idején is elkerülhető, ha az orr belső részét tisztán tartjuk és időközönként fertőtleníti. Itt megjegyezzük, hogy jódozott vattával is megcsinálhatjuk ezt, ha már meg van a nátha, akkor orrtussoló készítmény ajánlatos, amelybe jó, borax és főzősó vízzel kevert vegyülete használható. De nagyon mérsékelten kell hinni a tussolással, nehogy ennek a tartalma a kellenél fennebb behatolva az orra, gyulladást idézzon elő.

Az állandó orrvörösség okozója lehet fagyás, tehát tulajdonképpen vérkeringési zavar, amelynek váltófűdők használata vezet legjobban a célhoz. Lehetnek ezek felváltva láb, kéz, sőt orrfűdők is. Ezeknél úgy kell eljárni, hogy az illető testrészt először pár pillanatra

szinte forró vízbe mártandó, azután legalább háromszor annyi ideig hidegbe és így tovább, állandó fokozott időtartammal és mindig háromszor annyi ideig a hideg, mint a meleg vízben. Emellett ajánlatos a bedörzsölés speciális fagyás elleni krémekkel és a masszírozás.

De okozhatják az orrvörösséget belső szervezeti zavarok is, rossz emésztés, esetleg női bajok. Ilyen esetekben feltétlen orvosi kezelésre van szükség.

Ha aknák mutatkoznak az orron, akkor ezeknek a kezelése hámlasztási kúrák történi, a legcélszerűbben, avagy kénészekkel, kénész krémekkel.

Ha az aknákon, mitesszereken és a zsírosodás fellépésén kívül a bőr megvastagodását állapítjuk meg, tehát orvosi nyelven Akne plus Rosacea, akkor az orvos a késével valóssággal le fogja hámozni a megvastagodott, normális funkcióra képtelen részt, vagy még radikálisabb bőrhámlasztást idéz elő Resorzin és Naphthol kenőcsökkel.

Ultima ratió, amint már említettük, ha az orr formáját nem tudjuk előnyösen megváltoztatni, marad a műtét, amely célra ma már minden világ városban egy csomó fiatal, modern sebészorvos specializálta magát. Az ilyen orroperációk lefolyása legfeljebb tíz napot vesz igénybe, de ez idő alatt sem kell, hogy be feküdjék valahová a

beteg, hanem csak naponként be kell mennie orvosához a kötözés megújítására és ellenőrzésére. Természetesen csak olyan sebészek jöhetnek tekintetbe, akiknek nemcsak nagy gyakorlatuk, hanem igen fejlett esztétikai érzésük is van, különben még jobban elcsúnyíthatják egy rosszul sikerült operációval az arcot. Az operatőrnek valóssággal tanulmányoznia kell az arct egy ideig kifejezéseiben, hangulatváltozásaiban, mimikájában, karakterében és csak azután szabad megcsinálnia az orr kiigazítását. Itt hangsúlyozandó, hogy igen sok esetben a nem egészen kifogástalan formájú orr különben nagyon jól illhetik az illető arcához, sőt igen kellemezzé teheti, melegg, kifejezőteljessé, tehát ilyen esetekben valóssággal bünt követ el az orvos, ha még a páciens kifejezett kívánságára is, elvégzi a műtétet. Nemrég egy filmszínész is ismerősiünk így tette tönkre magát. Gunyolódta vele kissé semita alakja orra miatt, a melynek egyébként eléggé finom hajlott görbülete volt s ezt a sebész egyenesvonalu, nagyon hideg, merev orrá változtatta, ami által az egész arc elvesztette jellegzetes élénk érdekességét, egyéniségét. De aki ki tudja várni és van évekig tartó türelme, orra nem megfelelő formáját előnyösen meg lehet változtatni természetes kalliplasztikai eljárásokkal is.

Kozmetikai üzenetek

Divathölgy. Maguk a kozmetikai kezelések csak a tudásnak és nem a divatnak vannak alávetve, ellenben a kikezítéseknek nagyon is számolni kell a divattal. A puder színe mindig függ egy a haj, mint a szem színétől. Sokkal nehezebb a helyes módját megtalálni olyan esetekben például, amikor az illető hölgy bőre természetétől sötét, de önagysága szintén természetes sötét haját platinaszökre fehéritette.

Tündér Györgyszéntmiklóson. A szépségflastrom ma már nem divat. Pont kétszáz esztendővel ezelőtt ellenben annyira divatban volt, hogy például nem volt a francia udvarnál egyetlen nő, vagy férfi, aki ne tucatjával rakta volna fel. És hozzá még egészen furcsa, raffiniált formákban kivágyva. Ma még csak Indiában lehet látni a homlok közepén vörös csillag vagy sugárpont alakjában, de ezt nem kacérságból hordják a hindu nők, hanem ezzel azt az előkelő kasztot akarják jelezni, amelyhez tartoznak.

S. M. Gratulálunk, jó hamar ment. Lám, lám, ilyenek a székesy lányok! Ön is elmondhatja: „Jöttem, láttam, győztem!”

Városba vágyom. Istennem, a falun élő hölgy azt hiszi, hogy a szépség netovábbja a vakító fehér archőr és ennek az elérésére tőlünk archőhéritő krémet kér. Először ma már nem divat a fehér arc, hanem az egészséges, friss, inkább kissé napégetett bőr. Ellenben divat a tiszta archőr, ezt pedig csakis rendes ápolással lehet elérni. Az Ön által felsorolt bőrhőhéritő krémek ezt a tulajdonságukat főleg a beléjük kevert higanynak köszönhetik. Ilyen krémet pedig ne használjon, mert nemcsak a bőrt teszi teljesen tönkre pár év alatt, de az egészségét is. Mi is hallottunk róla, hogy valamikor falusi parasztlányok arcuk pirosításához a pótkávét (talán azért volt olyan keletje!) belső csomagolásához való erősen pirosra festett papirost használtak fel. Minthogy a festék nem lehetett ártalmatlan, mert akkor nem használhatták volna egy élelmiszer csomagolására, a bőrre sem lett volna veszélyes, ha úgy kenik rá, hogy alája először egy kis krémet dörzsöltek volna el. De enélkül még az élelmiszerek festéséhez használt anyagok is ártanak a bőrnek...

Patikuszó. Igaza van, azok a legjobb szépségápoló szerek, melyek a növények kivonataiból, megörölt gyökereiből, megszártított leveleiből és virágaiból készülnek. De nemcsak a legjobb szépségápolószereket, hanem a leghatásosabb gyógyszereket is ezekből állítják elő. Például a csalán, amelybe utonutófélen belebotlunk és ott csip belénk, ahol ér. Bárki, ha ezt leszedi és pár hétig erős alkohollal kiáztatja, kiváló, biztosan ható reumaellenes folyadékot kap, amellyel fájó testrészeit csak be kell egy darab ideig reggel és este jól dörzsölni. Avagy tessék jól megcsipetni a csupasz bőrt a még élő csalánnal és utána ennek a csipésnek az éré-

nem a bőrvédés is a szerepe. Az igen kényes archőrt a puder védi az időjárás viszontagságaitól, a légkör nedvességétől, hidegtől, védi továbbá az utca piszától, koromtól, füsttől. Ebből láthatjuk, hogy a jó puder nemcsak szépségemelő, hanem higiénikus szer is.

Jegyzőné. Az O, vagy X lábakat lehet operálni is, de mielőtt erre elhatározza magát, tessék először természetes gyógykezeléssel még egyszer próbálkoznia. Nem ismerjük az erdélyi orvosokat s így egy jó ortopédet nem tudunk ajánlani.

A térdkaláccsal is lel lehet venni a hanghullámokat

Már régen ismeretes, hogy az ember a könyökével és a tarkójával hangokat képes érzékelni. Ujabban a tudósok felfedezték, hogy a térdkaláccsal is lehet hallani. Londonban a Royal Horticultural Hallban tartott orvostudományi kiállításon bemutattak egy új készüléket, amely óriási szenzációt keltett. Ezzel a készülékkel ugyanis lehetővé válik, hogy például egy osztályban husz siket gyereket „hallhatóan” tanítani lehessen. A készülék egy dobozba épített mikrofon, amelyet a tanító a katedrara helyez. A készülékből drótok vezetnek a vibrátorokba, amelyeket a siket gyermekek térdére erősítenek. Kísérletek bizonyítják, hogy ilyen módon tökéletesen képesek megérteni a siketnémák a tanító beszédét.

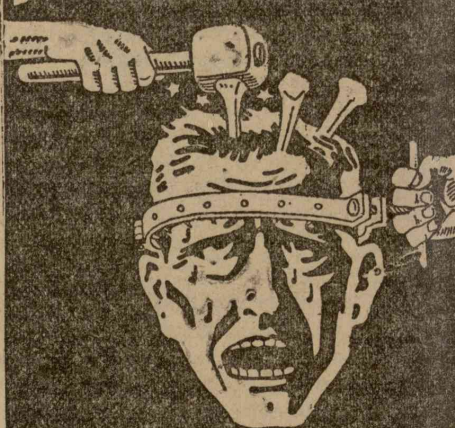
A legujabb angol társasjáték

A bridget háttérbe szorította a legujabb társasjáték. Ez is, mint a boldogult Mah-Jongg, Kinából jött. Nem kell hozzá más, mint egy könnyű szem és öt ember. Négyen pusztán mutatójukkal felemelik az ülő ötödiket, a székről. Egy urat leültetnek a székre, kettő elébe áll, kettő pedig mögéje. A székre ültetett kezét a térdeire teszi, míg az előtte álló két ur térdeire hajlásába illeszti a mutatóját, a mögöttes álló két ur pedig szintén a mutatóját illeszti a hóna alá. Adott jelre a négy ember megkísérli az ötödiknek a székről való felemelését, de ez nem sikerül. A második kísérlet több szerencsével jár. Most már a tudomány is megpróbálkozott azzal, hogy nyitját találja a rejtélyes trükknek. Pszichológusok és fiziológusok arra az eredményre jutottak, hogy autoszugesztíóról van szó.

'AMI NEM VICE

- Hogy tetszik neked Buster Keaton?
- Ki az?
- Nem tudod, ki az a híres Buster Keaton? Az a filmszínész, aki sohasem nevet.
- Ez igazán nem vice a mai időkben.
- Megtanultál a nyáron uszni, öcskös?
- De még mennyire.
- No, talán már úgy uszol, mint a hal?
- Ugy nem vice! Próbáljon a hal hátton uszni, ahogy én tudok!

NEURALGINE

JURIST

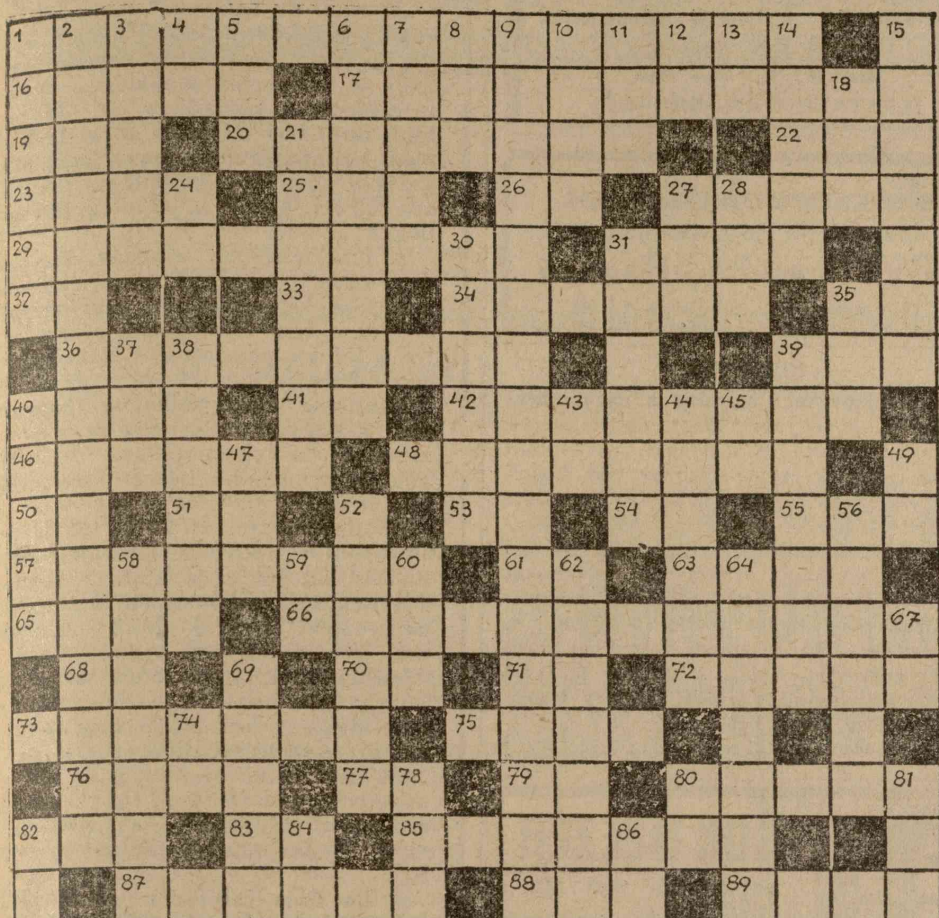
FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFÁJÁS HÜLÉS MIGRÉN
REUMÁS FAJDALMAK
ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Megfejtésül beküldendő: vízszintes 1, 29, 48 és függőleges 2, 9.

Vízszintes:

1. Ilyeneket nyilvánít vitában az el-
lenfél. 16. Sok lakás. 17. Körrel való be-
kerítés. 19. Ausztráliai állat. 20. Kiseb-
b-fokú félelem. 22. Víz növény. 23. Ezt
teszi a ruhakészítő. 25. Menni — latinul.

26. Római rézpénz. 27. Ilyen rétes is van
29. Elemzés. 31. Ilyen csillag is
van. 32. Étélizető ásvány. 33. Ige-
kötő. 34. Ellátás. 35. Szomorú — más-
salhangzói. 36. Érthetően. 39. Fekete fes-
ték. 40. Énekelek — latinul. 41. Nyelv-

Rádió-műsor

Vasárnap, október 28

BUKAREST. 18: Dzszez. 19: Hírek
19.15: Dzszez. 20: Előadás. 20.25: Heti
szemle. 21: Csehszlovákia nemzeti ünne-
pe alkalmából: cseh hgv. Dvorák, Smet-
ana, Forster, Fibich művek. 21.50: Fel-
olvasás 12.05: Áriák és dalok. Bizet: Car-
men. Schuman: A két gránátos. Gounod:
Margaretha. 22.25: Sport hírek. 22.35:
Román népzene 23: Hírek három nyel-
ven. 23.25: Hglem.

BUDAPEST. 10.15: Hírek. 11: Katoli-
kus istentisztelet 12.15: Prot. istentiszte-
let. 13.20: Hírek. 13.30: Operettekkel Le-
cocq: A híres herceg, Suppé: Boccaccio.
15: Hglem. 16: Mezőgazdák. 16.45:
Sport híradó. 17.45: Csevegés. 18.15: Ci-
gányzene. 19.20: Csevegés. 19.50: Szalon-
zene. 20.45: Sport. 21: Szavalatok és
párbeszédek. 21.50: Tarka óra. 22.45: Hi-
rek. 23: Kamarazene. 24: Cigányzene.

BÉCS. 9.55: Hglem. 10.15: Istentisztelet
a franciskánusok templomában. 12: And-
ré Mouais novella. 13.30: Verdi Requie-
mje. 13.45: A bécsi szimf. déli hgv.
Strauss, Lehár, Neuberger-egyvelegek,
dalok 17: Kamarazene. 18.10: Állástalan
zenészek délutáni hgv. Operarészletek,
áriák, egyvelegek. 20.20: Hegedűzene.
21.05: Gerhardt Hauptmann dráma.
23.20: A bécsi szimf. esti hgv. 0.45: Tánc-
zene

Hétfő, október 29

BUKAREST. 18: Szórakoztató zene.
19: Hírek. 19.15: Szórakoztató hgv. 20:
Előadás. 20.20: Hglem. 20.45: Előadás 21:
Dvorák Es-dur vonósnygyese. 21.30: Elő-
adás. 21.45: Áriák és dalok. 22.05: Dzszez
két fuvalán. 23.25: Esti hgv.

BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek
11: Felolvasás. 11.40: Csevegés. 13: Déli
harangszó. 13.05: Cigányzene. 13.20: Hi-
rek. 14.30: Balalajka zene. 15.40: A kony-
há órája. 17.45: Közlések 18: Csevegés.
18.35: A postások zenekara. 20: Hegedű-
zene. Dohnányi: Rurallia Hungarica.
Schubert: Serenade. Paganini: Hexen-
tanz. 20.45: Rutén est. 22.40: Hírek. 23:
Cigányzene. 23.50: Az Opera zenekará-
nak esti hgv. Farkas: Előjáték. Debussy:
Kleine Suite. Borodin: Fürst Igor.
Tschajkovszki: Mozartiana
BÉCS. 12.50: Paraszt táncok. 13: Hg-
lem. 17.10: Hglem hangosfilmekből Csi-
bi, mai filmek 18.45: Dalok és áriák.
21.45: Olasz népzene Turinből. 23.50:
Népzene. 6.50: Hglem.

Kedd, október 30

BUKAREST. 18: Hglem. 19: Hírek.
19.20: Hglem. 20: Előadás. 20.20: Hglem.
Kamarazene. 20.45: Előadás. 21: Zeneka-
ri és gordonka hgv. Gluck—Wagner—
Iphigenia Taurisban, d' Albert: Gordon-
kahgv. 22.15: Schumann B-Dur szimf.
23: Hírek.

BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek.
11: Felolvasás. 11.40: Csevegés 13: Déli
harangszó. 13.05: Gordonka és dal-hgv.
15.40: A konyha órája. 17: Asszonyok
órája. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.20:
Hglem. 19: Francia nyelvlecke 19.30: Tá-
rogató. 19.55: Csevegés. 22.55: Hírek.
23.20: Cigányzene. 0.20: Szalonzene.

BÉCS. 13: A bécsi szimf. déli hgv.
Suppé: Richter és Bauer, Bizet Carmen,
Lehár: Cigányünnep. Kálmán: Cirkusz-
hercegnő. 14.10: A déli hgv. 17.10:
Hglem. Mozart: Don Juan, Liszt, Gluck,
Korngold, de Curtis, Loewe művek.
18.05: Hgv-óra. Részletek a Carmen és
Don Carlos operákból. 19.50: A bécsi
szimf. szórakoztató hgv. Rossini, Joh.
Strauss, Lehár (Guiditta), Abraham,
Kálmán. 21.25: A müncheni zenekar
hgv. 24: Közvetített hgv. Tokió—Berlin.

Szerda, október 31.

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 19:
Hírek. 19.15: Könnyű zene. 20: Előadás.
20.20: Hangosfilmekből. 20.45: Előadás.
21: Zongora zene Nottara, Liszt, Glazu-
nov művek. 21.45: Áriák és dalok. 22.05:
Szalonzene. 23: Hírek 3 nyelven. 23.25:
Szalonzene.

BUDAPEST. 10.15: Hírek. 10.30: Prot.
istentisztelet. 12: Istentisztelet. 13.30: A rend-
őrök hgv. 17: Diákok órája. 18: Cseve-
gés. 18.20: Cigányzene. 19.15: Felolvasás.
19.50: Dalhgv. 20.35: Csevegés. 21.10: Ze-
nekari és zongora hgv. Tscherepnin:
Magna Mater. Dohnányi: Suite Fis moll,
Chopin C-Moll zongorahgv. Wladigerom
Vardar Strauss: Szimf. költemény. 23.25:
Hírek. 23.45: Szalonzene.

BÉCS. 12.30: Az asszony órája. 13: A
bécsi szimf. déli hgv. Maillart, Offen-
bach, Kreisler — valcerok, egyvelegek,
rapszódia — 14.10: A déli hgv. folyt.
Lehár: A mosoly országának nyitánya.
17.05: Zene gyermekeknek. 20.10: Szóra-
koztató hgv. Modern kvartettek, egyve-
legek. 22: Északi dalok szavakban és ze-
nében. 23: Esperanto. 23.10: Hglem. Wag-
ner: Tristan és Izolda. 0.45: Tánczene.

ujító főnévképző. 42. Egypupu tevé. 46.
Szórás. 48. Dalosok. 50. R. Ű. 51. Téli
csapadék. 53. Pipa közepe. 54. Vadat a
vadász. 55. Koffeinban van. 57. Öböl.
61. Hiány. 63. Csontban is van. 65. Ma-
gyar királyi rövidítés. 66. Magában be-
szélő. 68. Személyes névmás. 70. Keres-
kedelmi rövidítés. 71. Abc része. 72.
Huszita vezér. 73. Tettek mezeje. 75. Aki
tartozik. 76. Angol város, Anglia legte-
kintélyesebb iskolájával. 77. Gentleman.
79. A. G. 80. Rosszal. 82. Japán Bis-
marekja. 83. 365 nap. 85. Pl. szöcske szo-
kott. 87. Kicsukott. 88. Az északameri-
kai Egyesült Államok rövidítése. 89.
Férfinév.

Függőleges

1. Szántóeszköz. 2. 1914 december ha-
vában volt. 3. Női név. 4. Vissza: ám.
5. Kérdőszó. 6. Izgatott ember alvása.
7. Takaró. 8. Mezőgazdasági eszköz. 9.
Közismert magyar népdal bevezető sza-
vai. 10. Kifejlődés. 11. Jugoszláv város.
12. Yyy. 13. Reálban van. 14. Vissza:
írósz város Turkesztán és Szibéria hatá-
rán. 15. Azonos mássalhangzók. 18. Azo-
nos magánhangzók. 21. Hóesés hangja.
24. Árul mássalhangzó. 27. Igekötő és

névutó. 28. Elles mássalhangzó. 30. Kéz-
besíteni. 31. Keresztülsegit. 35. Délafri-
kai holland eredetű beenszült. 37.
Passaunál a Dunába ömlő alpesi folyó.
38. Férfinév — idegen alakja. 39. Férc-
munka. 40. Szürke, kristályos fém. 43.
Eredet. 44. Csapadék. 45. Kötőszó. 47.
Vissza: az emberiség bibliai ősapja. 49.
Vissza: széna lesz belőle 52. Kifogástal-
an szimatu. 56. Táncos táncosnőt tánc-
ra. 58. Kiabáló szinüek. 59. Tomi mással-
hangzó. 60. Figyelmeztet. 62. Gyors ha-
ladás. 64. Mostanáig. 67. Boa ma-
gánhangzó. 69. Megvizsgál. 74. Vissza:
fém. 78. Nagyon csunya. 80. Abc része.
81. Időmérő. 82. Gyógybalzsam. 84.
Vissza: államvasut rövidítése. 86. Ide-
gen névelő.

A B. L. október 14-iki számában meg-
jelent képrejtvények megfejtése a kö-
vetkezők:

35. Széltében-hosszában. 36. Mesebeli
király. 37. Tábornagy. 38. A köteles-
ség mindenek felett. 3. Maskarádé.

E heti nyereménykönyveinket sorsolá-
s után a következők nyerték:

1. Szigethy Péter.
2. Kovács Béla, Brassó.
3. Rubin Ilonka, Gheorgheni.

Képrejtvény

45

46

47

tt üz
rsz = szt

48

V 11

Csütörtök, november 1.

BUKAREST. 18: Könnyű zene. 19: Hi-
rek. 19.15: Szórakoztató hgv. 20: Előadás.
20.20: Csevegés. 20.40: Schubert—Berte:
Három a kislány című operettjének közv.
az Operaházból. Később: hírek.

BUDAPEST. 10.45: Hírek. 11: Kat. is-
tent. 13: Déli harangszó. 13.10: Az Ope-
raház zenekarának hgv. Beethoven: Co-
riolan. Brahms: Első Szimfónia. Liszt:
Szent Ferenc. 15: Hglem. 16.10: Mesék.
17: Kórus. 18: Előadás. 19.30: Hárfa.
19.50: Előadás. 20.50: Verdi Rekviem-je
a királyi Operaházból.

BÉCS. 11.15: Orgonazene. 11.45: Hglem
Rossini, Bizet, Mozart. 13.40: A bécsi
szimf. hgv. Mozart, Liszt, stb. 16.15: A
gyermekek órája. 16.45: Beethoven vo-
nósnygyese. 17.55: A bécsi szimf. délutáni
hgv. Bellini, Verdi — Othello (Ave Ma-
ria). 20.45: Zenekari hgv. Tschajkovszki.
21.45: Vallásos zene. 22.35: Wagner: Pa-
sifal hanglemezek.

Péntek, november 2.

BUKAREST. 18: Szórakoztató zene.
19: Hírek. 19.15: Könnyű zene. 20: Elő-
adás. 20.20: Bolgár zene. 20.45: Előadás.
21.10: Zenekari és hegedű hgv. Bach, Mo-
zart. 22.15: Beethoven Eroica. 23.30:
Hglem.

BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11: Kat. is-
tentisztelet. 13: Déli harangszó. 13.10: Az
Operaház zenekarának hgv. Gluck, Schu-
bert: Tragikus szimf. Borodin: A monos-
torban. Elazunov: Ballada. Liszt: Hősi
gyászzené. 15.40: A konyháról. 17: Diá-
koknak. 17.45: Hírek. 18: Szavalatok.
18.35: Zongorahgv. Liszt: Vallásos és poé-
tikus hangulatok.

BÉCS. 13.10: Hglem: Bach: Branden-
burgi koncert F-Dur. Gluck: Orpheus és
Eurydike. Mozart: Varázsfuvola. Haydn:
G-Dur zongoratrió. Bach: Szimfónia.
19.05: Zongorahgv. 20.10: Dómhgv. Doll-
fuss emlékére. 21.45: Anyagond. Havel
szimf. 23.50: Orgonazene.

Szombat, november 3.

BUKAREST. 18: Dzszez. 19: Hírek.
19.15: Dzszez. 20.20: Hglem. 21: Erdélyi
dalok 21.20: Esti darabok. 22.20: 40 perc
alatt hanglemezekkel a világ körül. 23.25:
A Cina zenekarának hgv.

BUDAPEST. 7.45: Torna. 13: Déli ha-

rangszó. 13.05: Szalonzene. 13.50: Hírek.
14.50: Cigányzene. 15.40: A konyháról.
18.20: Zongorahgv. Bach: preludium és
huga, Schubert—Liszt: A vándor. 19.30:
Dalhgv. Strauss: Szerenád. Schumann:
Vágyakozás. Verdi: Aida. Mascagni: Pa-
rasztbecsület. Részletek. 20.10: Csevegés.
21.20: A bécsi menyasszony. 23: Hírek.
23.50: Az Operaház zenekarának hgv.
BÉCS. 15: A bécsi kamarazenekar dé-
li hgv. 21.40: Befagor: Respighi lírai ko-
médiája. két felv. előjátékkal. 22.30:
Hangjáték-est. 0.30: Tánczene.

SPORT

Gallacher, aki egyike a leghíresebb an-
gol csatároknak, hírnevét üzletileg is
hasznosította. Vállalkozásai nem sikerül-
tek, most elrendelték a csődöt ellene. Fi-
zetését is lefoglalták a hitelezők javára.
Szegény Gallacher ezennel hitelezőinek
rugja a gólokat.

Csehszlovákia válogatottja is angol tu-
rára megy, de csak két klubcsapattal ját-
szik, mégpedig az Arsenal és az Aston
Villa ellen. A cseh lapok jobban féltik
válogatottjukat ettől a két klubcsapat-
tól, mint az angol válogatotttól és veresé-
get jósnak.

WALASIEVICZ UJABB VILÁGREKORDJA
A lengyel világrekordernő Tókióban a 250
méteres hölgy síkfutás világrekordját 32.5
mp.-re javította.

Az olasz Palermo, amely Budapesten
és Pozsonyban játszik, Romániában is
akart két mérkőzést lekötöni, de itt nin-
csen szabadnap a bajnokság miatt.

34 év óta először sikerült legyőzni a
londoni Tottenham Hotspurnak a Sun-
derlandot. Csak most szombaton sikerült
2:1 arányban. Eleget várt rá...

123 NAPI LOVAGLÁS UTÁN
Berlinbe érkezett Klein csernovici lovas, aki
eddig Lengyelországon, Ausztrián, Csehszlo-
vákián és Jugoszlávián át 5000 kilométert
tett meg 66 kilométeres napi átlaggal.

Kétszáz leire büntették meg a követ-
kező egyesületeket, mert nem tették meg
jelentésüket nemzeti bajnoki mérkőzése-
ikről: ACFR Brassó, Brasovia, AAC,
UDR, TAC, Tricolor Nagybanja, Soimii.
Textila Iasi, Stadiu Bacaoan, DVA, Uni-
versitatea.

APRÓHÍRDETÉSEK

Egy szó 4 let, vastag betűből 8 let. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismétlésénél 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

„Vagyonfelbecslés” krumpli, savaj, aszalt szilva kapható. Ajánlatok „Prima” jellegre a brassói kiadóhivatalba. 15719

Egy ujonnan hitelesített, legjobb karban levő 1000 kgr. tolósullyal ellátott marhamérleg eladó. Mindszent Salamon cégnél, Jibou. 15783

Német gyártmányú szalagírész eladó. Tamás Ferencné Gheorgheni, Reg. Ferd. 81. 15793

Karl Fröhlich és Tsa. vas-kereskedése

Brassó, Hosszu-u. 30. Telefon 221.

Állandóan dusan felszerelt raktár minden kovács, lakatos, bádógos, ács, asztalos, építész, mezőgazdasági szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.

Nagy főzőkemence- és főzőedény raktár

Állást nyer

Deutsches Kindermädchen mit Zeugnissen, die auch im häuslichen mithilft wird gesucht Direktor Schweiger Glasfabrik Mediasch. 15623

Kitűnő elektromos és autós-én hegesztőket sürgetően keresünk jó fizetéssel. Ing. Iáki gépgyár, Timișoara IV. Str. Bratianu 39. 15782

Kerestetik egy intelligens ládamester, ki egy ládagár vezetésére képes. Ajánlatokat kérjük „Ládamester” jellegre a lap kiadóhivatalánál leadni. 15794

Perfekt szakácsnőt keresek vidéki városban lévő gyártelepre kisebb családhoz. Ajánlatokat „szakácsnő” jellegre a brassói kiadóba. 15792

Kerestünk orvosi propagandára gyógyszerészt vagy orvost, ki Erdély-Bánátban jól be van vezetve. Ajánlatokat eddigi működési hely és fizetés megjelölésével Rudolf Mossehoz, Cluj kérünk „Propagandista” jellegre. 15802

Állást keres

Fatírtviselő 28 éves önálló fűrészevezető, nagy praxissal puha- és keményfaszakmában könyvelő, román, magyar, és francia nyelvtudással elhelyezkedni keres. Leveleket „agilis” jellegre a brassói kiadóba. 15796

Mielőtt új típusú rádióját beszerezné, jöj-
jön el üzletbe és minden vételkötele-
zettség nélkül hallgassa meg és nézze
meg a szezon legelőkeltebb rádióját, a

STANDARD 5+1 lámpást,

amely az előző évek tapasztalatain oku-
va, a legelőkeltebb vételt nyújtja. — Ára:
13.500 lej. Húslámpa 20—2000 méterig.

BRAUN S. rádió és villanyfel-
szerelési szaküzlet
Brassó, Str. N. Titulescu (v. Tehénpiac) 7

„MERCUR CAMIONAI” autószállító vállalat

Brassó, Alexandru Vaida Voevod (volt Csizmadia-
utca) 8 telefon 4—35. Árú és butori különleges
díttetek mellett szállít Nagyszebenbe, Szászvá-
rosra, Lugosra, Aradra, Temesvárra, Gyulafehé-
rvárra, Nagyenudre, Tordára, Kolozsvárra. Minden
szállítmányért teljes felelősséget vállal.

Lakás

Kétszobás modern lakás Bo-
lonyában, az állomás közelé-
ben kerestetik. Ajánlatok
„Pontos fizető” alatt a ki-
adóba. 15784

Vegyes

Börkabátját még ma tegye
postálal 200 lejért újrafestve
visszaküldi Amigó börcabát-
szabó, Timișoara str. Joan Ghi-
ca 14. 15332

Egy millió lejes tőkével be-
társulnék, komoly és biztos
jövendelmű üzleti vagy ipari
vállalatba. (Esetleg benősülnék
ari zsidó családba is.) Komoly
és részletes ajánlatokat „Mun-
kaerő” jellegre Rudolf Mosse
hirdetőjébe Cluj kérek. 15787

Fiatall fogorvos társulna
stomatológussal vagy technikussal,
kinek jól bevezetett ren-
delője van. Cim „Elka” post-
restant, Cluj. 15786

Házasság

36 éves mérnök iparvállal-
kozó megköszölné. Leveleket
„Beosztott” jellegre a Bras-
sói Lapokhoz kéretnek. 15747

Férjhez menne középkorú
nő, kinek jömlenő vegyztisztító
és kelmefestő műhelye van.
Hasonlókoru, szakképzett kel-
mefestő férfi irjon „Segítő-
társ” jellegre a lap kiadóhiva-
talába. 15798

Jó megélhetéssel önálló ipar-
os vagyok házasság céljából
ismerkedni szeretnék 18—30
éves jó családból való nővel,
lehet vidékről is. Leveleket
„Boldog házasság” jellegre a
kiadóba kérek. 15788

Bukarest

Bukaresti magyarok! Örát,
ékszt, karikagyűrűt bizalom-
mal vásárolhatnak, javíthatat-
nak a legregibb erdélyi órák és
ékszerész-üzletben: Ardeleana,
Sft. Vineri 17. Törött aranyat,
aranyfogakat legmagasabb
áron veszek. 21020-b

Elsőrendű férfi- és női fehér-
nemű varrónő munkát vállal a
legszebb kivitelben jutányos
árak mellett. Hegedűsnél, Bu-
karest, Apolodor 13. Telefon:
3-46-70. 21054-b

Kozmetikusnő, bécsi diplomá-
val, elsőrendű arckezelések,
gyógymassázások, pedikűr für-
dő. Bukarest, strada Luthera-
na 21. Scara B. Parterre.

Táray Kornélia, Budapest
diplomált ének- és zongorata-
nár a tanítást lakásán meg-
kezdte. Legelőkeltebb hang-
képzés, belcanto olasz mód-
szer szerint. Leggyorsabb ki-
képzés Diseur-ök részére. Zon-
goratanítás a legmodernebb
Senn módszer szerint. Jelent-
kezés: Bukarest, str. General
Manu 26. 21033-b

„Lombard” Str. Sf. Jonica
11. legmagasabb áron vásárol
aranyat és ékszt. Pénzt fo-
yósít azonnal bármire. Állami
osztálysorsjegyet eladási iroda.
b

DOCTOR GRUBARG. Nemi-
bajok, szifilisz, Nőbetegségek.
Folyások és komplikációk. Im-
potencia. Elektroterápia. Ana-
lizisek. Hivatalnokoknak és
munkásoknak kedvezmény.
Rendel: 11—2 és 5—8. Bule-
vardul Carol 43. 21053-b

Minden magyar könyvújdon-
ságot a megjelenés után azon-
nal kapható az Ig. Hertz könyv
kereskedésben, București, Cal.
Victoriei 5. 258-b

Uj magyar pensió ajánlja
ebéd, vacsora kosztját, kitűnő
diétás konyha, olcsó árak.
Ugyanott 2 kétszemélyes bal-
konos összkomfortos szoba hi-
deg-meleg viz, gőzfűtés, kiadó.
Vermes București, str. Brezo-
ianu 57. bis. 21073-b

Elsőrendű magyar és francia
konyha. diéta előírás szerint,
kívánatra házhoz szállítva.
Roth Pensio, Bukarest, Str.
Alex. Lahovari 33. I. em.

ARANYAT, aranyfogakat (ko-
ronát) továbbá ezüst pénzér-
meket vásárolok. Eskenázy
Bukarest, Str. Zarafi 12.
(Prin Lipsani) 21069-b

Dr. Botvinik berlini specia-
lista bőr- és nemibajokban.
Rendel: 12—2, 5—8.ig. Vasár-
nap 9—10.ig. Bukarest, Piața
Rosetti 6. (Bulev. Carol). Te-
lefon: 3/34—11.

Perfekt fehérnemű varrónő,
aki javítást is vállal házak-
hoz ajánlkozik. Fischerne Str.
Suter 30. 21102-b

Roth pensio. November 1-re
eljes komforttal ellátott ele-
gánsan butorított szoba. teljes
ellátással két személy részére
méréselt áron kiadó. Bu-
karest, Str. Alexandru Lahovari
33. I. em. 21089-b

Erdélyi uricsalánál, cse-
ndes kis magánházban, cent-
rumhoz nagyon közel kiadó
szép butorított, különbejárta
utcai szoba, fürdőszoba hasz-
nálattal egy vagy két személy
részére. Str. Cazarmii 2. (An-
tim sarok) 21103-b

Doctor Lörincz Aladár a
hannoveri Landesverband
kórházának első asszisztense,
a bel- és ideggyógyászati szak-
orvosa (rendel: 5—7.ig) Str.
Biserica Enel 18/1 szám alá
költözött. (Prin Bulevardul
Bratianu. Telefon: 304-81.
21098-b

Finom bécsi konyha, külön-
féle diétás étrendek, orvosi
előírás szerint. Elegáns be-
rendezett szobák. Kemény, Str.
Nic. Filipescu 32. Telefon
412/25. 21097-b

EXOTIQUE

KÖLNIVIZET ÉS PUDERT használ

az előkelő urinó Európa
minden fővárosában —

„BIARRITZ” illatszertár készítményei.

EITEL

ILLATSZERTÁR, BRASSÓ.

Rádiócsereakciónkat

közkívánatra meghosszabbítottuk.

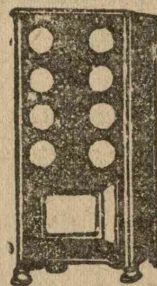
„NOVY” rádió, Brassó,

Rózsater 19. - Telefon 1—99.

HÍRDETÉS

Azon építőköveket, melyeket a nagyszeben-
belvárosi r. k. egyházközség nagytermének
főlépítésére kiadott és melyeket az 1933
évig bezárólag ki nem sorsoltak, be fogjuk
váltani az egyházközség pénztári hivatalában
a délelőtti hivatalos órák alatt 1934 novem-
ber hó 1-től december hó 31-ig. Az építőkö-
felmutatója megkapja a száz lej névértékét
és az 5% kamatot. Ezen papirokat elfogad-
juk hátralékos adó és iskoladíj fejében is.
Azon építőköveket és kamatoikat, melyeket
1934 december hó 31-ig bezárólag fel nem
vesznek, úgy fogjuk tekinteni, mint a terem-
alapnak adott adományt.

Az egyházközség vezetősége

SOK TIZEZER

menekült vevő bizo-
nyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák
között a

LEGJOBB

10 kilogramm fával fűt egy szobát 24 órán át.

Gyárja: SZÁNTÓ D. ÉS FIA, ORADEA

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árajegyzéket.
Képviselő: Thomas, Scheerer & Galtz
Vasudvar, Brassó.

BARANYAI GYÖRGY

alsótömösi cserépkályhagyár

lerakata,

BRASSÓ, VASUT-UTCA 7 SZÁM.

Teusch-gépgyár mellett.

Vállal javításokat
és átrakásokat is.

Biri neni

szakácskönyve a leg-
jobb és még a legolcsóbb. Ismét kapható
mindenütt. Kemény kötésben 100— lej.
Postán utánvétellel szállítja a
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Academia Superioara de Croitorie și Mode

D. Theodorescu

București I, Strada Lipsani No. 18.
Telefon: 3—27—01

Hosszas várakozás után megjelent
a „Manual de Lingerie” című fehér-
nemű kézikönyve) D. Theodorescu-
tól, a legelőkeltebb ipari szakkönyv,
mely a fehérnemű szakmában eddig
megjelent. A kézikönyv 240 oldalon
több mint 660 klisé és ábrát tartal-
maz, velinpapíron nyomva, szép vá-
zonkötésben egy különleges tokban
ára 700 lej. A volt és jelenlegi növendé-
kek részére 650 lej.

A legelőkeltebb ajándék, melyet
egy anya, vagy apa gyermekeinek
adhat; a legkedvesebb meglepetés,
melyet a férj feleségének szerzeget.
Ez a könyv nem szabad hiányozzon
egy házban sem.

Mindenki megtanulhatja, hogyan
szabja, hogyan montirozza és hogyan
készítse a fehérneműket férfiak,
nők és gyermekek részére: minden-
féle formájú pijamát és alsóruhát.

Ezuttal megjelent az új „Călușa
Croitorului” (a szabó kalauza) négy
kiadásban, kis zseb alak, vászonba
kötve. Ez a kézikönyv 144 oldalas, 78
magyar- és ábrával, arról, hogyan
kell bármilyen férfi, női ruhának,
fehérneműnek, kesztyűnek mértéket
venni; több mint 36 rendes mérték-
táblával. A kézikönyv még tartal-
mazza a színösszeállítások tanulmá-
nyát, esztétikai, anatómiai és antro-
pometria tanulmányokat; tartalmaz
ezenkívül egy szótárt a szakkifeje-
zésekről. Ára 120 lej, tanulóknak 100
lej.

A tíz éves jubileum alkalmából
felkérjük az összes növendékeket,
akik az Academia Superioara de
Croitorie și mode kurzusait 1923 év-
től mai napig végezték, küldjék el
sürgősen címeiket, mert fontos és ér-
dekes adatokat fogunk velük közöl-
ni.

Az Academia de Croitorie și de
Mode második csoportjára a beirat-
kozások az összes osztályokra no-
vember 1-én kezdődnek. Azok, akik
helyszíne miatt nem iratkozhattak
be az első csoportba, siessenek a je-
lentkezéssel idejében, hogy újból ki-
ne maradjanak.

A Párisi Divatlap október havi száma
megérkezett, ára 20 lej. Kapható a Brassói La-
pok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—

Scherk face lotion

Scherk Gold cream

Scherk Trisena cream

Tarr borotválkozás utáni

hirneves készítmények

eladásra kerülnek a drogueriákban
és különlegességi szaküzletekben.

Vezékpévislet:

Parfumeria Exelsior

Bukarest, Calea Moșilor 78.

ELETBÉVÁGOAN FONTOS ORVOSI KÖNYVEK ASSZONYOK ÉS ANYAK RESZERE

A nő a változás korában

EGY TAPASZTALT NŐORVOS MEGFIGYELÉSEI ÉS GYAKORLATI TANÁCSAL

Irta: Dr. Földes Lajos főorvos.

25 ábrával. Ára Lei 75—

A fiatal anya

ORVOSI TANÁCSOK FIATAL ASSZONYOKNAK. Ez a gazdagon illusztrált könyv tartal-
mazza mindazt, amit a fiatal anyának tudnia kell és után, valamint a csecsemő ápolásáról
tudnia kell.

Irta: Dr. Földes Lajos főorvos.

Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos!

Ára Lei 75—

A női betegségekről

MEGELOZÉS — VEDEKEZÉS — GYOGYÍTÁS. E munka az összes előfordulható női meg-
betegedésekkel (a nemi szervek fertőző betegségei, hurut, folyás, petefészekgyulladás, rák,
daganatok, terhesség, meddőség, elhízás, menstruációs zavarok, stb., stb.) foglalkozik.

Irta: Dr. Földes Lajos főorvos.

Ára Lei 102—

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában